

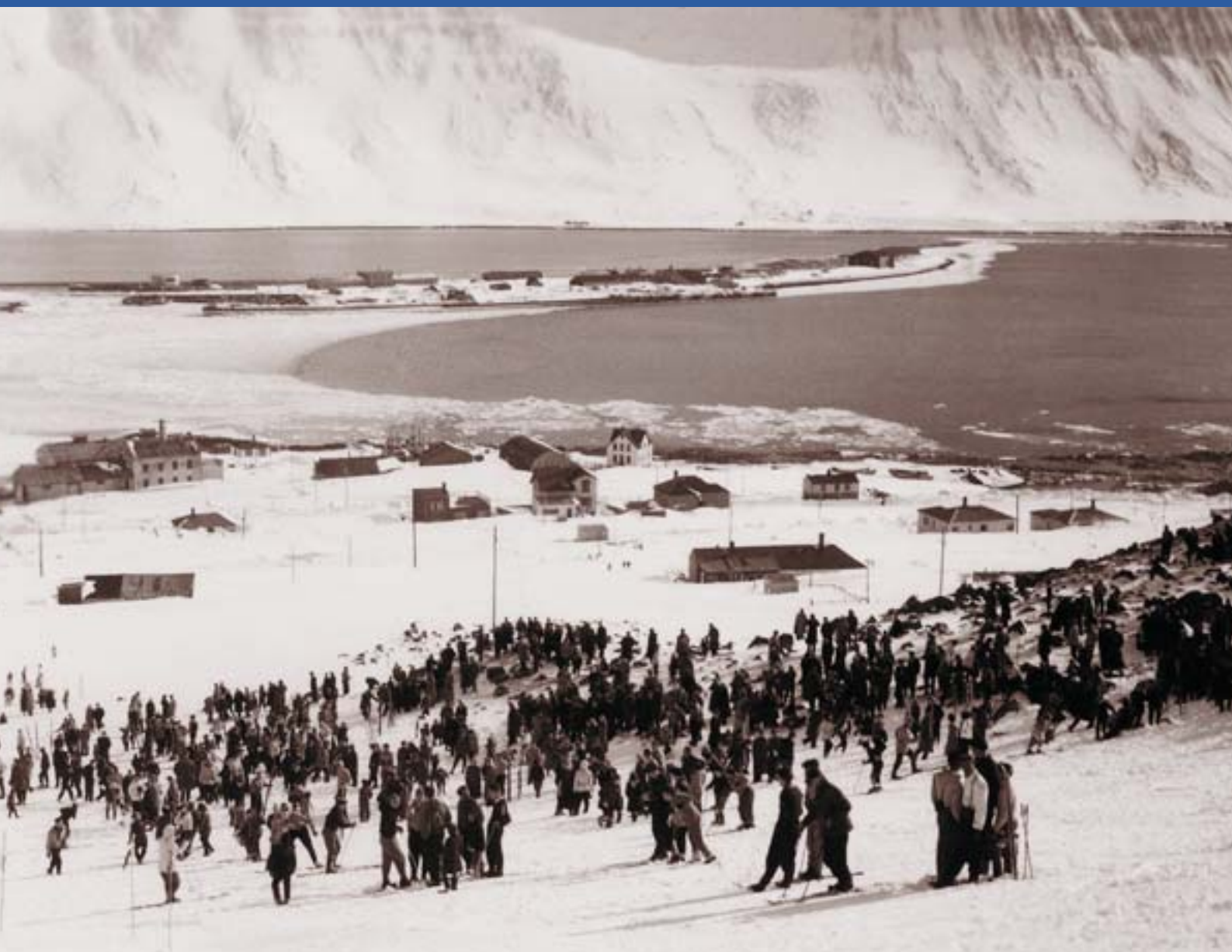

VESTANPÓSTUR

Janúar 2006

Útgefandi: Ísfirðingafélagið í Reykjavík

1. tbl. 18. árg.

Meðal efnis:

Heimsókn til ísfirskra víkinga í Noregi

Opið eftir lokun!

Með lengri afgreiðslutíma tryggir Þjónustuver Landsbankans þér meira svigrúm til að sinna bankamálum símleiðis.

Í Þjónustuverinu getur þú m.a.:

- Fengið upplýsingar um stöðu reikninga, millifært og greitt reikninga
- Pantað gjaldeyri sem afgreiddur er í Flugstöð Leifs Eiríkssonar
- Fengið upplýsingar um viðtæka þjónustu Landsbankans

Þjónustuverið er opið alla virka daga frá kl. 8-21 og 11-16 laugardaga

Landsbankinn
Banki allra landsmanna

410 4000 | www.landsbanki.is

VESTANPÓSTURINN**Útgefandi:**

Ísfirðingafélagið
Bakkaseli 11,
109 Reykjavík
Símar: 568 0010
og 893 0010

Ábyrgðarmaður:

Guðfinnur Kjartansson
Bakkaseli 11, Reykjavík

Ritstjóri:

Hörður Kristjánsson
Sími: 567-4668 og 694-9968

Blaðamaður:

Gísli Hjartarson

Ljósmyndarar:

Hörður Kristjánsson
Fríða Albertsdóttir
Svavar Þorvarðsson
Marta Ólafsdóttir

Auglýsingar:

Einar H. Guðmundsson

Eftirtaldir hafa góðfúslega lánað myndir og efni í þetta blað:

Jón Karl Sigurðsson
Lúðvík Jónsson
Kristján Pétur Kristjánsson
Torfi Björnsson
Gísli Hjartarson

Skönnun og myndvinnsla:

Hörður Kristjánsson

Umbrot og filmuvinna,**prentun og bókband:**

Prentsmiðjan Gutenberg hf.

Sérstakar þakkir:

Jón Karl Ólafsson forstjóri Icelandair
og starfsfólk Icelandair fyrir veitta aðstoð
við efnisöflun

Eintakaverð kr. 900.-

Bláðinu er dreift ókeypis til félagsmanna

Stjórn Ísfirðingafélagsins**2005-2006 skipa:**

Ólafur Hannibalsson, formaður
Gunnar Halldórsson, varaformaður
Guðfinnur Kjartansson
Helga Þ. Bjarnadóttir
Hörður Kristjánsson
Kolbrún Sveinbjarnardóttir
Unnur Konráðsdóttir
Ómar Torfason
Rannveig Margeirsdóttir
Kristinn Einarsson

Forsíðumyndin er úr safni Jón Karls
Sigurðssonar og Steingerðar Gunnarsdóttur
í Noregi. Myndin er tekin af skíðamóti í
Stórurðinni líklega um eða eftir 1952.

Ólafur Hannibalsson, formaður:

Sóltún - Sólströnd

Ísfirðingar hafa löngum verið sólsæknir. Eftir að sól hefur hafið sig nægilega hátt á loft hafa þeir löngum dregið skíði á fætur sér, þrætt um fannir og mjöll, sleikt sólskinið á tindum og fjallaskörðum og snúið majorkabrúnir aftur niður á láglandið. Þessa gerist nú æ sjaldnar kostur. Það vantar snjóinn og heidrikjuna.

Þessi þróun er þó síður en svo bundin við Ísafjörð. Eins og lesa má á öðrum stað í þessu riti, hafa brottfluttu Ísfirðingarnir Haukur Sig og Jón Karl ekki farið varhluta af þessum umskiptum í veðurfari þar sem þeir dvelja í Noregi. Þeir mega nú leggja á sig talsverð ferðalög til þess að komast á skíði í stað þess að geta nánast rennt sér út um dyrnar til að komast í brautina.

Íbúar suðvestur-hornsins hafa líka mátt reyna óvenjudimmt og langvarandi skammdegi. Þótt svo eigi að heita að hér gangi sól ekki af um vetur, hefur verið erfitt að sannreyna það, þar sem sjaldan hefur rofað nóg til svo að glitti í sól, þótt hún eigi að vera þarna einhvers staðar samkvæmt almanakinu.

Sólin tengist Ísfirðingafélaginu náð. Strax í upphafi á stofnfundi þess fyrir rúmum sextíu árum var ákveðið að helsta hátíð þess fengi nafnið Sólarkaffi og tengdist þannig hinni gamalgrónu hefð Ísfirðinga að gera sér dagamun við endurkomu sólar síðla í janúar. Sól-kveðjuhátíð höldum við á haustin í námunda við fyrsta vetrardag. Og orlofsheimilið okkar á Ísafirði hefur líka haldið því nafni sem Guðmundur frá Mosdal gaf því í upphafi - Sóltún.

Undir öruggri fjármálastjórn Guðfinns R. Kjartanssonar, sem nú hefur verið gjaldkeri félagsins samfleytt í nær tvo áratugi, hefur félaginu safnast nokkur upphæð í sjóði. Á aðalfundum þess undanfarin ár hafa farið fram nokkrar umræður um það, hversu því fé yrði best varið. Hefur þá helst verið rætt um annars vegar að koma upp félagsheimili hér í Reykjavík, eða að kaupa annað hús fyrir vestan. Reynsla annarra áttahagafélaga hér í Reykjavík hefur verið sú, að félagsheimili hafa

fremur orðið baggi á starfsemi þeirra en lyftistöng, enda mikil samkeppni um útleigu á slíku húsnæði hér á svæðinu. Að vel athuguðu máli var því horfið frá þeirri hugmynd. Reynsla okkar af rekstri Sóltúna hefur líka orðið sú, að engan veginn er hægt að anna eftirspurn eftirsóttustu 12 vikurnar á sumrin, auk nokkurra

vikna að vetri til um páska og hvítasunnun. Auk þess er líka orðið mikið framboð á ódýru húsnæði á Ísafirði og nágrenni á þessum sama tíma. Því var ákveðið á síðasta aðalfundi að kanna kaup á húsnæði á Spáni og tveir stjórnarmenn gerðir út af örkinni í því skyni. Aðalfundurinn veitti stjórninni einnig heimild til að ganga frá kaupum lítust henni þetta álitlegur kostur. Er skemmst frá því að segja að í Torrevieja nærri strandbænum Alicante fundu erindrekar okkar álitlega íbúð og var ákveðið að festa kaup á henni. Hafa ber í huga að verðgildi íslenskrar krónu er nú í sögulegu hámarki og að hvað sem líður gengissveiflum má gera ráð fyrir að þessi fjárfesting haldi verðgildi sínu hvernig sem velst - og gott betur.

Þótt vissulega geti kólnað á Spáni svölustu vetrarmánuðina má gera ráð fyrir að nýtingartíminn á þessu athvarfi okkar á suðrænni slóð verði mun betri en á orlofshúsi á Ísafirði. Úr því mun reynslan ein geta skoríð. Auk þess er gott að geta boðið þeim félagsmönnum annan kost, sem ekki geta fengið inni í Sóltúnum. Væntir stjórnin þess að kaupin á Sólströnd verði enn ein stöðin til eflingar félagsstarfseminni og samheldni félagsmanna.

Góðir Ísfirðingar. Til félags okkar var stofnað til að efla og treysta þau bönd, sem við bundumst á unga aldri í okkar heimabyggð. Í fulla sex áratugi hefur okkur tekist að halda uppi merkinu, koma saman árlega með hækkandi sól og sækja í okkur veðrið. Höldum enn áfram á sólstigans braut, rjúfum skammdegismyrkrið með þeim sólarbletti í heiði sem Sólarkaffið okkar er. Megi okkur öllum vel farnast á nýju ári.

Kveðja

Gísli Hjartarson, rithöfundur, ritstjóri og leiðsögumaður, er látinn. Gísli var fæddur á Ísafirði 27. október árið 1947, sonur Hjartar Bjarnasonar skipstjóra (lést 1998) og Svanfríðar Gísladóttur (lést 2003).

Gísli lést á heimili sínu á Ísafirði þriðjudaginn 9. janúar í kjölfar ósvífinnar ársár DV á hans persónu í forsíðuumfjöllun blaðsins þann sama dag. Gísli hefur um árabil skrifað greinar í Vestanpóst-

Gísli Hjartarson.

inn og þetta blað er þar engin undantekning. Þá þekkja allir Ísfirðingar metsölubækur hans 101 vestfirskar þjóðsögur sem Gísli hefur heimilað blaðinu að birta kafla úr í gegnum árin. Hann hefur reynt Vestanpóstinum afskaplega vel og er honum hér þökkud hans störf og samvinna í gegnum tíðina.

Vestanpósturinn sendir aðstandendum Gísla Hjartarsonar innilegar samúðarkveður vegna sviplegrs fráfalls hans.

*Hörður Kristjánsson,
ritstjóri Vestanpóstsins.*

Úr myndasafni Kristjáns Leós

Sigurveggarar í 4.flokki Harðar 1955

Þó myndin sé ekki sérlega skýr, þá ætti fólk vel að geta þekkt piltana.

Fremri röð talið frá vinstri: Vilhelm Annasson, Guðmundur Sigurbjörn Einarsson, Kristján Pétur Kristjánsson, G. Viggósson og Friðþjófur Kristjánsson.

Aftari röð frá vinstri: Reynir Ingason, Páll Hrólfsón, Leó Kristjánsson, Ólafur Baldur Bjarnason, Kristján Jóhannsson, Kristján Rafn Guðmundsson, Hermann Asgeirsson, Sigurjón Ólafsson, Samúel Gústafsson og Jón Þ. Kristjánsson.

Sólarkaffi Ísfirðingafélagsins

Verður haldið í Broadway á Hótel Íslandi föstudaginn 27. janúar 2006

Það verða sannarlega fagmenn í hverju rúmi á Sólarkaffi Ísfirðingafélagsins 2006. Fyrst ber að nefna veislustjóra kvöldsins sem er þrælvanur að fást við Ísfirðinga undir ýmsum kringumstæðum. Þetta er enginn annar en **Ólafur Helgi Kjartansson**, fyrrverandi sýslumaður á Ísafirði og núverandi sýslumaður í Árnessýslu.

Ýmis skemmtiatriði verða að vanda og þar mun brottflutti Ísfirðingurinn og söngvarinn **Bjarni Ara** troða upp sem og annar brottfluttur Ísfirðingur, söngvari og leikari, **Helgi Björnsson**. Þar eru kappar sem kunna sitt fag og eru aldrei betri en í góðra vina hóp.

Ræðumaður kvöldsins verður Elín Alma Arthúrsdóttir.

Eftir skemmtiatriði, ræðuhöld, happdrættisútdrátt og afhendingu viðurkenninga mun enn einn Ísfirðingurinn stíga fram á sviðið sem er líka þrælkunnugur hljóðnema. Þar er á ferðinni hinn stóröflugi söngvari **Reynir Guðmundsson** sem mætir með stuðhljómsveit sína **Saga Class**. Mun sveitin leika fyrir dunandi dansi fram eftir nóttu.

Forsala aðgöngumiða fer fram á Broadway, Hótel Íslandi Ármúla 9, Reykjavík, laugardaginn 21. janúar kl. 14. - 16.

Tekið skal fram að hjá Ísfirðingafélaginu hefur verðbólgan mælst 0% frá síðasta Sólarkaffi og er miðaverð því óbreytt.

Jón Karl Sigurðsson á Flugfélaginu flutti ásamt eiginkonu sinni til Noregs fyrir tæpum 28 árum:

Skemmtilegt að fá að taka þátt í uppbyggingunni í fluginu

– átti yndislegt samtarfsfólk og góða yfirmenn þó sumir hafi kannski verið aðeins betri en aðrir

Flestir Ísfirðingar sem komnir eru til vits og ára kannast við skíðamanninn Jón Karl Sigurðsson, eða Bóa á Flugfélaginu og konu hans Steingerði Gunnarsdóttur. Þau byggðu sér myndarlegt hús í Sæ-túni 1 á Ísafirði þar sem systir Steingerðar, Helga, býr nú ásamt manni sínum Jóhanni Simonarsyni skipstjóra. Jón Karl og Steingerður fluttu til Noregs fyrir tæpum 28 árum. Þau settust að í Sandvika sem er bær um 15 til 20 km suðvestur af miðborg Oslóar og í raun nánast samvaxinn Osló. Tvö barna þeirra, Þórdís og Gunnar búa einnig í Noregi, en Ragnhildur á Íslandi. Blaðamaður Vestanpóstsins fór ásamt eiginkonu í heimsókn til þeirra hjóna þann 18. nóvember síðastliðinn og fengu þau höfðinglegar móttökur.

Jón Karl var sem ódast að jafna sig eftir hjartaáðgerð sem hann fór í á Íslandi á síðastliðnu sumri. Hann var í heimsókn hjá dóttur sinni þegar hann veiktist og reyndist það honum til happs að vera þá á réttum stað á réttum tíma. Hann

Jón Karl Sigurðsson (fæddur 1932) og Steingerður Gunnarsdóttir (fædd 1936) í stofunni heima í Sandvika. Myndin var tekin 18. nóvember 2005. Mynd: HKr.

þurfti síðan að gangast undir aðgerð við öðrum kvilla síðar í sumar. Hann hefur alla tíð haldið sér í góðu formi og telur það hafa hjálpað sér mikið í sínum veikindum.

þekkja því Ragnhildi sem fædd er 1953, Gunnar Bóa sem fæddur er 1955, Sigurð heitinn sem fæddur var 1959 og Þórdísi sem fædd er 1966. Öll hafa þau meira og minna komið við sögu í skíðaíþróttinni í gegnum tíðina.

Miðbær Sandvika. Bærinn fékk kaupstaðarréttindi 4. júní 2003. Einn sinni var bærinn Sandvika í Bærum kommúnu einfaldlega kallaður „Litli hvíti bærinn innst í vikinni.“ Sandvika er um 20 km suðvestur af Osló, reyndar er líka til þorp með sama nafni á eyju nyrst í Nor-egi, rétt við landamærin að Rússlandi.

Sannkölluð skíðafjölskylda

Jón Karl hefur alla tíð verið mikill skíðagarpur, en margir muna ekki síður eftir honum á Ísafirði fyrir störf hans hjá Flugfélagi Íslands. Saman ólu þau hjón upp fjögur börn sem voru alin upp nánast með skíðin á fótunum frá blautu barnsbeini. Margir

Í frumbersku flugsins á Ísafirði

Jón Karl tók drjúgan þátt í uppbyggingu flugsins á Ísafirði sem stöðvarstjóri Flugfélags Íslands á Ísafirði frá árinu 1952 til 1973 en þá fór hann til starfa fyrir félagið í Kaupmannahöfn og síðar í Osló. Hann fylgist enn vel með í fluginu og hefur ákveðnar skoðanir á hvernig þróa beri innanlandsflug- ið á Íslandi.

Þau hjón búa í timburhúsi á notalegum stað í útjaðri Sandvika. Steinsnar frá heimilinu er góð

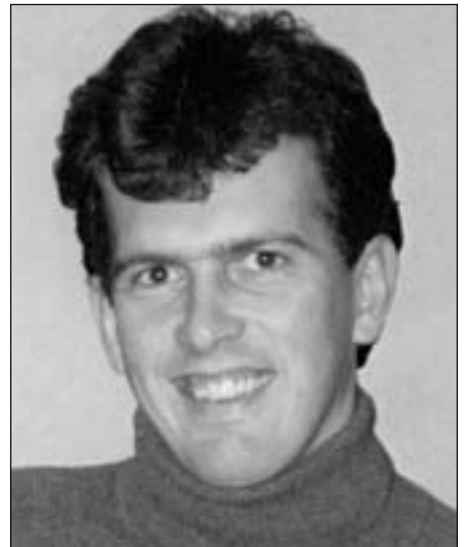
Jón Karl 70 ára. Lengst til vinstri á myndinni er Jón Karl Sigurðsson, þá afi hans Jón Karl Sigurðsson, síðan Steingerður Ingvarsdóttir og Einar Berg Ingvarsson börn Ragnhildar og Ingvars.

Gunnar Jónsson (fæddur 1955) og eiginkonan Helle Jensen fyrir utan heimili sitt í Noregi. Þau eiga eina dóttur, Kristínu Bjargey.

Þórdís (fædd 1966) ásamt eiginmanninum Sindre Sindre Støer og dætrunum þrem, en þau eru búsett í Noregi. Bergljót er elst þá Ragnhild svo Vigdís.

Sigurður Hjálmar Jónsson (fæddur 1959 d. 1996) var um árabíl langöflugasti skíðamaður Íslendinga í svigi og stórsvigi. Sigurður byrjaði mjög ungur að stunda skíði með föður sínum og vann fjölmarga Íslandsmeistaratitla á sínum ferli. Hann eignaðist einn son Jón Karl sem er hér á myndinni til vinstri með frændsystkinum sínum og afa.

Á neðri myndinni er Siggí Bóa eins og flestir Ísfirðingar þekktu hann, í skíðagallanum og líklega nýbúinn að hala inn enn einn sigurinn.

Kristín Bjargey dóttir Gunnars og Helle.

Ragnhildur (fædd 1953) ásamt eiginmanninum Ingvari Einarssyni. Þau eiga tvö börn Steingerði og Einar Berg.

skíðabrekka. Jón Karl segist reyndar hæglega geta rennt sér niður að skíðasvæðinu beint út um dyrnar heima hjá sér. Að vísu er loftslagið að breytast mikið og lítið hefur verið um snjó undanfarna vetur. Þegar þetta viðtal var tekið hafði reyndar ekki komið snjókorn úr lofti sem þykir fremur óvenjulegt á þessum slóðum þegar komið er fram yfir miðjan nóvember. Jón Karl sagði að í venjulegu árferði væri löngu búíð að halda mörg skíðagöngumót þar um slóðir á þessum tíma, en nú væri útlitið ekki gott og skíðamenn í stökustu vandræðum.

Sandvika hefur vaxið mjög ört á undanförunum árum, enda staðsetningin góð í aðeins um 20 mínútna akstursfjarlægð frá miðborg Oslóar og húsnæði á mun hagstæðara verði en í höfuðborginni.

Lyftubrölt fyrir ofan Harðarskálann

Aðspurður segir hann að sinn skíðaferill á Íslandi hafi ekki verið neitt sérstakur, Haukur bróðir hafi unnið miklu meiri afrek. Hann minnst þó ýmissa atvika frá því í gamla daga af bjástri hans og Hauks á skíðunum. Þar á meðal þegar þeir ásamt fleirum reyndu að koma af stað fyrstu skíðalyftunni sem var upp á Sandfellið fyrir ofan Harðarskálann. Þetta var toglyfta og var gamall togvír strengdur á hjólatrissur og allt var þetta drifið áfram af gamalli bílvél. Gekk þetta brösuglega enda varð lyftan ekki langlíf. Vírinn var trosnaður á köflum og vildu gömlu lopavettlingarnir gjarnan festast í vírnum þegar upp var farið. Menn voru því oft vettlingalausir þegar lagt var af stað niður brekkuna. Það vildi líka ýmislegt fleira festast í vírnum. Minnst Jón Karl þess að Magni Gvendar Sveins (Guðmundar Sveinssonar frá Góustöðum), Nonni Búbba (Sigurðar Jónssonar prentara) og fleiri hafi tekið við af þeim Hauk við að bjástra við að koma lyftunni í notkun. Í eitt skiptið hafi ekki viljað betur til en svo að Magni sneri sér eitthvað öfugt við að koma lyftunni í gang og rak rassinn í neðra svinghjolið. Við það rifnaði bakhlutinn úr buxunum.

Jón Karl bráðefnilegur ungur skíðamaður nýkominn í mark með rásnúmer 2 og hefur augsynilega dottið í markinu. Þessi mynd er sennilega tekin á árunum 1951 til 1953.

Byrjaði hjá Flugfélaginu 1952

– Þú átt langan tíma að baki í þjónustu fyrir flugið. Hvenær byrjaðir þú hjá Flugfélagi Íslands?

„Það var árið 1952 og ég hætti eftir rúmlega 48 ár þann 1. maí 1999. Jón Páll Halldórsson var með umboð fyrir Flugfélagið, en hann vann hjá Togarafélagi Ísafirðinga.“

Jón Páll hafði gerst umboðsmaður um vorið 1949 þegar hann var ráðinn til starfans ásamt Páli Jónssyni í Kaupfélaginu. Var flug á milli Reykjavíkur og Ísafjarðar þá farið að aukast. Flugfé-

lagið hafði þó byrjað að fljúga áætluðarflug til Ísafjarðar árið 1945, eða ári seinna en Loftleiðir. Var skrifstofan fyrst til húsa í Kaupfélaginu þar sem Páll var að vinna og naut þar velvildar stjórnar Kaupfélagsins. Var þá flogið tvær ferðir í viku til Ísafjarðar. Þegar Loftleiðir hættu að fljúga á sínum Grumman flugbátum í innanlandsfluginu jukust umsvif Flugfélagsins til muna. Vorið 1952 flutti Páll Jónsson, annar af starfsmönnum Flugfélagsins, suður og þá réð Jón Páll nafna sinn Jón Karl í hálfstarf fyrir Flugfélagið á móti hálfu starfi hans hjá Togarafélaginu. Jón Páll slepti svo smám saman hendinni af Flugfélagsumboðinu enda var vinnan farin að aukast við útgerð togaranna sem tóku að landa oftár á Ísafirði í stað þess að sigla nær eingöngu með aflann.

„Ég fór upphaflega að vinna hjá Jóni Páli á skrifstofunni hjá Togarafélaginu í Hafnarstræti 1. Þar var Togarafélagið og Flugfélagið með sameiginlega aðstöðu, en Togarafélagið flutti síðan upp á aðra hæð í Bókhöðunni hinu megin við Hafnarstrætið. Þá varð ég einn eftir og það kom strax í minn hlut að afgreiða flugvélnar. Ég var þó áfram í ákveðnum verkum hjá Togarafélaginu. Það kom því mjög fljótt í minn hlut að sjá um þetta og varð það síðan mitt aðalstarf. Í byrjun

Tjaldað við rásmark á Seljalandsdal. Þessi mynd er tekin að vorlagi á sjötta áratugnum. Þarna má greina í fjaraska að framkvæmdir eru enn ekki hafnar við flugvöllinn á Skípeyrinni sem var tekinn í notkun 1961.

Eftirtalin fyrirtæki og stofnanir óska Ísfirðingum farsældar á nýja árinu

Skóverslun Leós hf.

Hafnarstræti 5 • Ísafirði • Sími 456 3011

Eiríkur og Einar Valur hf.

Byggingaverktakar

Þúfubarði 19 • 220 Hafnarfirði • GSM 893 1689

KNH ehf.

Grænagarði • 400 Ísafirði • Sími: 456 3095 og 456 3751

Verkalýðsfélag Vestfirðinga

Pólgötu 2 • Ísafirði • Sími 456 3190

Vélvirkinn sf. smiðja

Hafnargötu 8 • Bolungarvík • Sími: 456 7348

Aðalstræti 24 • 400 Ísafjörður
Sími 456 3226

Hamraborg 11
200 Kópavogur
Sími 554 2166

VÖKVAKERFI hf.
verslun & verkstæði

DUGGUVÖG 23 • 104 REYKJAVÍK • SÍMI 588 4600 • FAX 588 4601 • NETFANG vokva@simnet.is

Vestfirská forlagið

Þóttunarsími og fax 456 8181
netfang: jons@snerpa.is • vefang: hrafnseyri.is

VÍKUR-ÓS

BÍLAMÁLUN – RÉTTINGAR

Sími: 587 7760 • Bæjarflöt 6 • 112 Reykjavík

Bæjarstjórn Bolungarvíkur

Sendir grönnum sínum bestu
áramótakveðjur Bæjarstjórnin

Vörubíll með krana

Jón Reynir: Bílasími: 852 1755
Gsm.: 892 1755. Heimasími: 456 8355

Súðavíkurhreppur

Orkubú Vestfjarða

Stakkanesi 1 • Ísafirði • Sími 450 3211

Kjölur ehf.

Urðarvegi 37 • Ísafirði • Sími: 456 3678

Velkomin í Hæstakaupstaðinn,
Ísafirði

Gistiheimili Áslaugar,

Austurvegi 7,
herbergi með handlaugum.

Faktorshúsið, (Anno 1788)
Aðalstræti 42,
íbúðargísitng, kaffi-, veitingar
og fundaðstaða.

Símar: 456-3868 og 899-0742,
Símbref: 456-4075
netfang: gistias@snerpa.is
veffang:
www.randburg.com/is/aslaug

Græðir sf. Varmadal vinnuvélar

425 Flateyri, sími 456 7652 og 456 7650, fax 456 7651

Hjallavegi 7 • Ísafirði • Sími: 456 3879
Fax: 456 4879 • Farsímar: 892 1879

Hafsteins og
Kiddýjar

var lítið að gera, oftast flogið tvisvar í viku.

Ég á annars mjög góðar minningar frá mínu starfi, bæði hjá Flugfélaginu og Flugleiðum. Það var skemmtilegt að taka þátt í uppbyggingunni á fluginu. Þegar ég byrjaði 1952 var flogið til Ísafjarðar og lent á Pollinum á Catalínu flugbátum sem tóku 18 til 22 farþega, en Grummanbátarnir sem voru nýhættir að fljúga þangað, tóku 7 til 8 farþega. Þá var enginn flugvöllur því hann kom ekki fyrir en 1961.

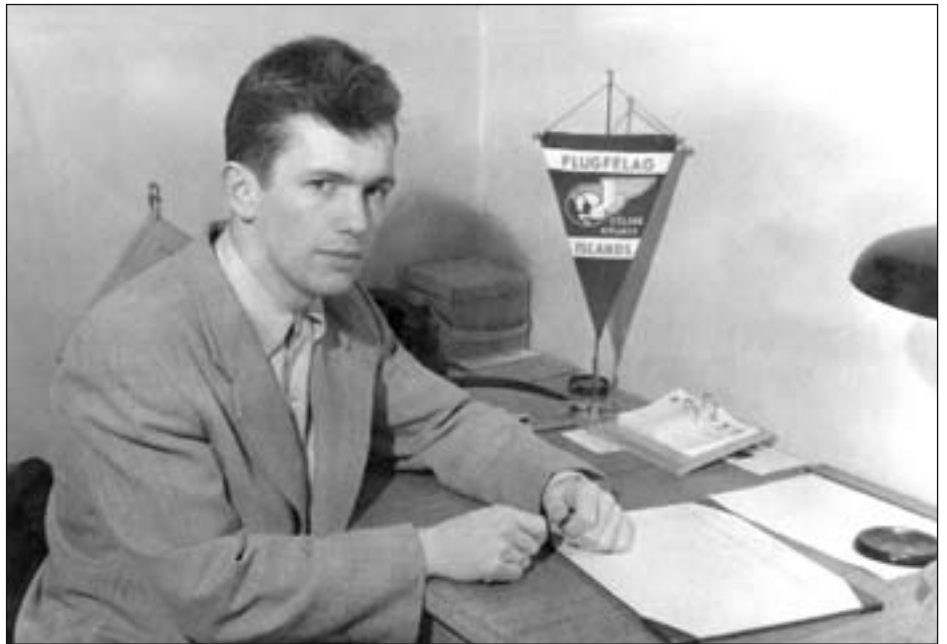
Það var tekið á móti Catalínunni á bát á Pollinum. Upphaflega var það bara trilla sem Kittu gamli lóðs átti. Fyrst í stað kom Catalínán tvisvar í viku, en svo var farið að fljúga fjórum sinnum í viku og síðan daglega. Hætt var að nota Catalínu eftir að flugvöllurinn var vígður 1961..

Ísafjarðarflugvöllur

Ég man að Henning Bjarnason var flugstjóri í síðustu ferð Catalínu til Ísafjarðar, en Brynjólfur Torvaldsson var flugstjóri í fyrstu ferð Douglas á Ísafjarðarflugvöll.

Jón Karl kominn í skíðagallann og tilbúinn í slaginn.

Jón Karl við skrifborðið í afgreiðslu Flugfélagsins í Aðalstrætinu í upphafi ferils síns hjá Flugfélagi Íslands. Þetta var jafnframt á bernskuárum flugsins á Ísafirði.

Staðsetning flugvallarins er mjög sérstök, hann hefði aldrei átt að vera byggður á þessum stað. Það hefði ekki verið leyft í dag að byggja flugvöll við þessar aðstæður. Það er fjall við báða enda: Kubburinn þegar tekið er á loft inn fjörðinn og Ernirinn þegar tekið er flugið út fjörðinn. Nú er búið að lengja völlinn frá því sem áður var.

Það var smágrasblettur á Skipeyrinni áður en flugvöllurinn kom. Björn Pálsson, sjúkraflug-

maður hafði lent þarna á eyrinni. Ef íslenskir flugmenn væru ekki svona miklir snillingar þá væri ef-laust búið að leggja þennan flugvöll niður. Það má að vísu segja að það hafi verið mikill skóli fyrir þá að lenda á þessum velli. Þegar lent er út fjörðinn þá verður að taka vinkilbeygju við Kubbann. Síðan þegar tekið var á loft inn fjörðinn þá sáu menn fjallið beint fyrir framan. Það var oft óþægilegt að horfa á þetta.“

Jón Karl við flugradiótækin árið 1953. Þessi tæki gerðu honum kleift að vera í sambandi við flugvélnar fyrir landingu og við flugtak.

Birgir Valdimarsson við afgreiðslu á fragt hjá Flugfélaginu.

– Voru menn samt ekki með hugmyndir um aðra staðsetningu á flugvelli?

„Ég man að það var í umræðunni að leggja braut frá Suðurtanga í Norðurtanga. Fylla þar upp í Sundunum undir brautina og rífa húsin sem þá voru á Bökkunum. Þannig hefði stefnan verið beint inn og út fjörðinn í stað þess að kom þrælskakkt inn á brautina sem nú er. Menn voru þá eitthvað hræddir um afdrif Norðurtangans og starfseminnar í Suðurtanganum, en hvort tveggja er horfið að mestu í dag. Ef horft hefði verið svona þrjátíu ár fram í tímann, væri flugvöllurinn á besta svæðinu.“

– Menn voru ekki bara að fljúga á DC-3 á nýja flugvöllinn í upphafi. Reyndu menn ekki að fljúga líka á fjögurra hreyfla Vickers Viscount?

„Sett var upp áætlun með Viscount. Það var frábært meðan hann var. Þetta var fjögurra hreyfla vél með mjög öfluga mótora. Þegar Jóhannes Snorrason kom í fyrsta prufuflugið á völinn, og að vísu með fáa gesti um borð, þá tók hann á loft inn fjörðinn. Hann tók þó ekki hægri beygju við Kubbinn, heldur fór bratt upp og klifraði yfir hann og inn Engidalinn. Þetta var því tilvalin maskína á þessa braut, en Viscountinn var ekki stór. Hún tók

ekki nema 53 farþega og bar mjög lítid ef hún var með fulla tanka. Að mínu mati hentaði hún því illa fyrir millilandaflug. Vélin var hentugri í innanlandsflugið þó hún væri óhagkvæm í rekstri.

– Hvernig voru aðstaðurnar í fluginu á þínum fyrstu árum hjá Flugfélaginu á Ísafirði?

Vedurtepptir dögum saman

„Það kom fyrir að Catalínan var vedurteppt hjá okkur í viku til tíu daga. Þann tíma hékk hún í baujunni á Pollinum eða í Sundunum. Einu sinni var hún við festar í Sundunum og við fórum niður á Bakka að líta eftir henni. Vedrið var

Birgir Valdimarsson á leið á farþegabát Flugfélagsins út í Catalínu. Í baksýn má sjá gömlu Kaupfélagskemmuna.

Biggi Vald mundar pensilinn því auðvitað þurfti að mála fjna snurpara Flugfélagsins af og til.

svo vont að það sá varla í vélina fyrir særoki og illviðri. Hún losnaði þó ekki. Strákarnir (áhafnarmedlimir) bjuggu þá á Hjalpræðishernum dögum saman. Einu sinni voru þeir alveg að gefast upp á biðinni, enda ekta vetrarveður á Ísafirði.“

Ófært en komu samt

Jón Karl segir að sér hafi ekki alltaf fundist að skynsemin fengi að ráða ferðinni í fluginu.

„Einu sinni var suðvestan hvassviðri og hvítadrif út Pollinn. Okkur fannst vera ófært og ekkert vit í að vélín kæmi. Þá hringdu þeir frá Reykjavík til að spyrja um vedrið. Við urðum þá að vega það og meta sjálfir hvernig vedrið væri, enda vissu þeir að vedurfregnir voru ekkert allt of ábyggilegar. Mér fannst vedrið vonlaust til að reyna lendingu.

Flugstjórinn sem átti að fljúga var eldri og reyndari í þessu en ég. Hann sagði: Jón Karl, það er ekki þitt að dæma um það hvort það er fært eða ófært. Það er mitt að dæma um það. – Ég sagði bara já, það er alveg rétt.“

Vedrið tekið með puttanum

Hérna grípur Steingerður inn í og spyr blaðamanninn hvort hann viti hvernig Jón Karl tók vedrið í þá daga. Hann hafi einfaldlega farið út fyrir dyrnar stungið vísifingri upp í sig og síðan otað honum upp í loftið. „Eftir þessu var ákveðið hvað vindstigin voru mörg. — Og þeir flugu eftir þessu,“ segir Steingerður og hlær og furðar sig enn yfir hversu ófullkomin aðstaðan var.

„Já, já, segir Jón Karl, svo fengum við nú vindmæli eða svona handmæli.“

– Hann hefur varla virk að neitt betur?

„Nei, nei. Maður hélt áfram að líta inn á pollinn og kíkja síðan út á Sundin og reyna að meta aðstæð-

Farþegar stíga frá borði úr Catalínuflugbátinum á Pollinum á Ísafirði og um borð í snurpara Flugfélagsins. Þarna má m.a. þekkja frá vinstri flugstjórann, Henning Bjarnason, þá Sigurð son Jóns Ísaks, Jóhann Gunnar sýslumann á Ísafirði, Birgir Valdimarsson starfsmann Flugfélagsins á Ísafirði, Albert Karl Sanders, síðar sveitarstjóra í Njarðvík og við hlið hans í dyrum vélarinnar er aðstoðarflugmaðurinn

ur,“ segir Jón Karl og heldur áfram sögunni um Catalínuna sem ætlaði að koma vestur þó heimamönnum þætti veðrið ekki árennilegt.

Allir urðu sjóveikir um borð

„Nú, síðan var ég látinn vita að vélin væri lögð af stað úr Reykjavík. Hún kom beint inn fjörðinn og það urðu allir mjög hissa að það skyldi vera að koma flugvél í þessu veðri. Vindurinn var samt stöðugur og finn og hún lenti og fór beint í legufærin á Pollinum. Sá sem hafði það verkefni að ná legufærunum, fór upp að framan og náði baujunni strax. Gallinn var bara að okkur gaf ekki úr landi út að vélinni. Þá var veðrið orðið mjög slæmt og fór versnandi.

Ég man ekki hvað það voru margir farþegar um borð í vélinni, en það voru þó nokkrir. Við urðum að bregða á það ráð að hringja í einhverja vana sjómenn, því það þýddi ekkert fyrir mig eða Bjössa (Björn Guðmundsson) að fara, en hann hafði það fyrir aukavinnu að fara út í flugvélarnar. Þá var venjulega sá háttur á að ég eða Birgir Valdimarsson fórum með Bjössa á snurparanum að flytja fólk til og frá

borði. Í þetta skipti treystum við okkur ekki í þetta.

Það fengust sex eða átta sjómenn vel gallaðir og í klofstígvéllum til að fara út að vélinni. Þeir komust að henni eftir um það bil tvo tíma. Þá voru flestir í vélinni orðnir sjóveikir. Það voru þrír í áhöfn, flugstjóri, aðstoðarflugstjóri og vélamaður. Það náðust allir í land og áhöfnin var síðan veðurteppt hjá okkur í nokkra daga.

Fínu dömurnar fengu sjóbað

Á góðviðrisdögum tóku þeir oft

á loft út Pollinn með stefnuna beint yfir bæinn. Það var svo einu sinni á sunnudegi í blíðskaparveðri að þeir taka á loft beint yfir bæinn. Vélín dró alltaf með sér töluvert af sjó þegar hún tók á loft og í sjálfu sér var það ekkert mál. Þegar vélín var komin vel yfir bæinn, fengu finu dömurnar á Ísafirði sem voru úti að ganga í sparifötunum sínum sjógusurnar yfir sig. Það var svo sem ekkert mikið en nógu slæmt til þess að þær komu öskureiðar og kvörtuðu. Eftir þetta var það tekið upp í reglum hjá Flugfélaginu að hætta skyldi að taka á loft yfir bæ-

Búi önnur kafinn við afgreiðslu á Flugfélaginu.

Flugvélin sennilega rétt ókomin að sunnan. Birgir Valdimarsson hamrar á rituélina og Jón Karl gefur upplýsingar um stöðu mála í símann.

inn. Var flugmönnum þá gert að keyra vélina út í sund ef vindátt var inn fjörðinn og taka á loft þaðan.

Catalína í árekstri við snurpara

Eitt skiptið voru þeir óheppnir á Catalínunni. Flugmennirnir voru þá eitthvað að flýta sér, enda alltaf að reyna að halda einhverri áætlun þó það gengi svona og svona og ekki alltaf eftir klukkunni. Okkur fannst reyndar ágætt ef þeir komu á réttum degi. Það var samt ágætis veður og snurparinn fór út, en hann var nokkuð stór og þungur. Farþegunum var komið um borð og annar hreyfillinn á vélinni var settur í gang.

Bjössi ætlaði að flýta sér frá með snurparann, en kapteinninn á vélinni gaf í til að snúa vélinni á Pollinum, en full snemma. Hann gaf inn og snéri Kötunni ansi snögg og var með bátana (bátslaga flotholt undir vængendum) niðri, enda voru þeir ekki teknir upp fyrr en vélin var komin á ákveðinn hraða í flugtaki. Nú gerðist það að um leið og vélin snérist, rakst annar báturinn harkalega í snurparann og rifnaði að hluta til undan vængnum. Snurparinn var þungur og því hvolfdi honum ekki. Þá voru góð

ráð dýr, því ljóst var að vélin færi ekki á loft þann daginn. Var þá farið niður í Suðurtanga að slippnum hjá Massa. Fyrir neðan skýli sem þar var, og var upphaflega byggt til að geta tekið inn flugvélar, var steipt braut í sjó fram fyrir sjóflugvélar. Þarna var Catalína tekin upp og var hún þar í þrjá eða fjóra daga, eða þar til flugvirkjar komu úr Reykjavík með nýjan bát á vænginn.

Í brjáluðu veðri í Sundunum

Einu sinni var Catalína í Sundunum og það gerði brjálað veður. Hún fékk vind undir annan vænginn þannig að hinn vængurinn fór á kaf í sjó. Við horfðum á þetta og vélin fór bókstaflega upp á rönd. Við héldum auðvitað að vélin væri mikið skemmd. Hún var þarna við bauju í marga daga og sjórinn gekk látlaust yfir hana.

Mastur Flugmálastjórnar fyrir neðan slippinn hjá Massa í Suðurtanganum. Upp í mastrinu er að öllum líkindum ofurhuginn Birgir Valdimarsson að mála.

Catalína lent og komin að legufærunum á Pollinum framan við áhaldahús Ísafjarðarbæjar og Rafveitu Ísafjarðar.

Þegar lygndi og vélin átti að fara var ákveðið að skoða hana vel. Hún fór í gang og ákvað flugstjórinn að fara í prufuflug tvo eða þrjá hringi yfir Djúpinu áður en nokkrir farþegar yrðu teknir um borð. Vélir reyndist í finu lagi og hafði ekki tekin neinn sjó inn á sig þrátt fyrir að annar vængurinn hefði farið allveg á kaf og hún hafi legið í sundunum í algjöru fárviðri. Kapteinninn kallaði í land; - Jón Karl, sendu farþegana um borð.

Þetta voru því greinilega óskaplega finar og sterkar vélar og virtust þola nær allt. Þetta virtist heldur ekki hafa nein áhrif á mótórana sem voru samt algerlega óvarðir.

Skrapp til að keppa á heimsmeistaramóti

Árið 1954 fór ég til Åre í Svíþjóð og ætlaði ég að fara að keppa á heimsmeistaramótinu á skíðum þá um vorið. Ég þurfti því einhvern til að leysa mig af við afgreiðslu á flugvélunum. Birgir Valdimarsson var þá að koma atvinnulaus frá Keflavík og tók hann að sér að sjá um flugið fyrir mig á meðan ég væri í spriklinu úti. Síðan gerðist það að

ég fótbrotnaði við æfingar úti í Svíþjóð og það varð töf á að ég kæmi aftur til vinnu. Þegar ég kom til vinnu aftur var Biggi ráðinn með mér. Þá var flugið líka farið að aukast mikið. Hann var með mér í þessu til 1961 þegar flugið fór allt á nýja flugvöllinn á Ísafirði. Þá þurfti mann í flug-radíóið fyrir Flugmálastjórn. Við vorum áfram með afgreiðslu fyrir Flugfélagið úti í bæ og ég varð þar eftir og fékk með mér nýja menn. Biggi var svo áfram hjá flug-radíóinu þar til hann tók við skrifstofunni hjá Jóa Júl í Gunnvöru sem gerði þá út Guðrúnu Jónsdóttur.

Slysið í Svíþjóð

- Hvað með þetta fótbrott. Mér skilst að

*Það hafi haft mikil áhrif á aðra keppendur bæði í liði Ísland-
inga og annarra, enda hafir þú
verið hætt kominn?*

„Já þetta var víst mikið
mál,“ segir Jón Karl, enda
hafði þetta mikil áhrif á feril
hans sem skíðamanns.

Þetta atvikaðist þannig að
Jón Karl var ásamt fleiri Ís-
lendingum við æfingar í
fjallinu. Brautin var lögð
ansi nærri lyftumannvirkj-
um þar sem lyftumöstrin
voru byggð úr vinkilstáli og
flatjárnri ekki ósvipað há-
spennumöstrunum sem við
þekkjum í dag. Þar sem
brautin lá í beygjum nærri
sumum möstrunum mátti
lítið út af bregða til að kepp-
endur kræktu skíðunum
ekki hreinlega í lyftumöstrin
og það var einmitt ástæðan
fyrir því að Jón Karl slasaðist.

Þetta hafði mikil andleg áhrif á
samferðamenn hans og olli því líka
að ákveðið var að klæða öll möstrin
utan áður en keppnin hæfist.

Beinið stóð út úr buxunum

„Það var tiltölulega nýlega komin
skíðalyfta í Áre af nýjustu gerð. Hún
flutti fólk í einskonar tunnum sem
rúmuðu tvo. Staurarnir voru úr
vinkiljárnri og ekki klæddir að utan.
Eitt portið var óþægilega nálægt
einum staurnum. Ég var búinn að
æfa í þessari brekku veturinn áður
þá var lyftan komin svo ég gjör-
þekkti brekkuna. Ég var því staðráð-
inn í því að standa mig vel í mótinu.

*Fyrsta landing Douglas DC-3 á Ísafjarðarflugvelli 1961.
Í dyrunum eru Jón Karl og Brynjólfur Torvaldsen flug-
stjóri. Í stiganum fyrir aftan Jón Karl er sonur hans
Gunnar þá 6 ára gamall. Gísli í kaupfélaginu neðst t.h.*

Það var æfingamót rétt fyrir
keppnina. Ég fór af stað og keyrði
aðeins of nálægt staurnum. Ég stóð
í hægri fótinn og missti aðeins út
undan mér vinstri fótinn og skíðið
fór inn í grindina á lyftustólpanum.
Ég var á mikilli ferð og það var bara
„PANG.“ Það var eins og það klippt-
ist af fóturinn fyrir neðan hné. Ég
fór hringinn og slóst utan í staur-
inn og datt síðan út af. Ég lá þarna,
beinið skakkt og skælt og stóð
þversum inn, oddurinn á
sköflungnum stóð út úr buxunum.

Klukkan var um hálf eitt þegar
þetta gerðist og frostið var 30 gráð-
ur eða meira. Þrátt fyrir slysið
missti ég aldrei meðvitund, en það
blæddi ansi mikið.

Þetta var í mjög bratttri
brekku og allar aðstæður til
að hjálpa mér voru erfiðar.
Það kom að mér sænskur
strákur sem þekkti mig, en
hann hafði verið að horfa á
þarna á mesta hættusvæð-
inu. Hann var astmaveikur
og var orðinn mikið mæddur
og var svo mikið niðri fyrir að
hann gat eiginlega ekkert tal-
að. Ég byrjaði þá að segja
honum fyrir verkum, hvað
hann ætti að gera. Ég bað
hann að taka af sér beltið
vefja því utan um lærið á mér
og snúa upp á með
skíðastafnum mínum. Hann
yrði að snúa og snúa eins fast
og hann gæti til að stoppa
blæðinguna.

Löppin í klofið og rykkt í

Svo kom þarna stór maður með
alpahúfu. Í ljós kom að þetta var
læknir sem fylgdi Þjóðverjunum. Af
tilviljun var hann þarna uppfrá að
horfa á sína menn. Hann virtist
kunna þetta allt. Lagði mig rétt til
og skar fyrst af mér skíðin, en við
vorum með langar ólar sem við
reyrðum utan um skóna. Hann skar
þetta af, skar upp skóinn og bux-
urnar og lét strákinn síðan sækja
einhverja stólpa og stafi sem þarna
voru. Síðan rak hann annan fótinn
upp í klofið á mér og dró svo í löpp-
ina á mér til að rétta þetta allt upp.

Þyrilan ekki í gang vegna kulda

Ég var auðvitað ódeyfður meðan

*Ísafjarðarflugvöllur vígður. Mannfjöldi fylgist með ræðuhöldum. Í dyrunum á DC-3 flugvélinni er að öllum líkindum Birg-
ir Finnsson þingmaður Vestfirðinga að flytja ræðu.*

Eftirtalin fyrirtæki og stofnanir óska Ísfirðingum farsældar á nýja árinu

Bensínstöðin Ísafirði

Hafnarstræti 21 • 400 Ísafjörður • Sími 456 3574

DENGSI ehf. VELTISKILTI

Dugguvogi 1b • 104 Reykjavík • Sími 588 4097 • Fars. 896 1697

Harðfiskverkun Einars Guðbjartssonar

Drafnargötu 6, 425 Flateyri, sími 456 7671 og 852 4071

Aðalstræti 26 • Ísafirði
Sími 456 3114

– verslun sem býður betur –

Reykhólahreppur

Reykhólum • Króksfjarðarnesi

Sími 434 7880

Hafnarstræti 6 • Ísafirði
Sími 456 3990

FISKVINNSLAN ÍSLANDSSAGA hf.

Freyjugata 2, 430 Suðureyri, sími: 456 6300

Landsbanki Íslands

Pólgötu 1 • Ísafirði • Sími 410 4156

Fiskmarkaður Suðurnesja hf Ísafirði

Vélsmiðjan og Mjólnir ehf.

Mávakambi 2 - 415 Bolungarvík
Sími 456 7478

Lögsýn hf.

Aðalstræti 24, 400 Ísafjörður, sími: 456 4577

Samkaup

úrval

Hafnarstræti 9, 400 Ísafjörður • Sími 456 5460 með góða kostinn

Vörubílar og kranapjónusta Laugi ehf.

Góuholti 5, 400 Ísafirði, sími 892 2079

Vélsmiðja Ísafjarðar Sundahöfn • Sími 456 3910

Tannlæknastofan

Torfnesi, Ísafirði, sími: 456 3737

Skóverslunin Skóhornið

Aðalstræti 24, Ísafirði, sími 456 4323

Leikfangaverslunin Bimbó

Aðalstræti 24, Ísafirði, sími 456 4323

Félag opinberra starfsmanna á Vestfjörðum

Hafnarstræti 6, Ísafirði, sími 456 4407

Harðfiskur og hákarl, Hnífsdal

Ísafjarðarvegi, 410 Hnífsdal, sími 456 4531 og 862 9868

Peð ehf.

Góuholti 2, 400 Ísafirði, símar 456 4484 og 861 8644

*Douglas DC-3 afgreidd á flugvelli-
um á Ísafirði að
vetrarlagi skömmu
eftir að hann var
tekinn í notkun.*

á þessu stóð. Síðan var bundið utan um stafina og löppina á mér með beltum og öðru sem hægt var að fá hjá þeim sem komu þarna að. Það komu fljótt fleiri þó það væru ekki margir áhorfendur enda var svo kalt. Það var hringt á “ambulansinn” í Östersund. Þá var þar þyrila en hún fór ekki í gang vegna kulda. Allt virtist þetta því frekar vonlaust og þarna voru engin önnur tæki og ekki var heldur neinn sjúkrabíll á svæðinu. Þó svo hefði verið þá var um tveggja tíma akstur að skíðasvæðinu frá Östersund.

Leigubílum breytt í sjúkrabíl

Sjúkrakarfa var send upp með lyftunni. Hún var síðan bundin þversum ofan á eina tunnuna í lyftunni uppi í fjallinu þar sem ekki var hægt að gera það niðri þar sem hún hefði þá ekki komist hringinn við endastöðina. Mér fannst þetta allt taka óhemju tíma. Ég var síðan bundinn í sjúkrakörfuna. Þá kom

einn maður sér fyrir í tunnunni við hliðina á sjúkrakörfunni til að halda mér réttum. Ég var síðan sendur niður með lyftunni. Þegar þangað kom var auðvitað enginn sjúkrabíll en ákveðið að rífa aftursetin út einum af þessum fáum leigubílum sem þarna voru. Enda ekki mikið um leigubíla því Áre var ekki stór bær árið 1954. Mér var síðan stungið í körfunni inn um skottið á bílnum. Leigubíllarnir þarna voru svolítið svipaðir leigubílunum í Bretlandi, flatir að aftan, stórir og háir.

Til að gefa smá innsýn inn í aðstæður mínar þarna í Svíþjóð þá hafði ég búið áður þarna í bænum þegar ég var þar við æfingar. Konan sem ég bjó hjá var hjúkrunarkona, en maðurinn hennar Hans Hanson var þjálfari Svíanna. Ég hafði því fengið að æfa með þeim að hluta til áður en farið var á Ólympíuleikana sem haldnir voru í Oslo 1952. Sumarið áður vann ég hjá honum við að byggja einbýlishús.

Var nærri blætt út

Konan hans, hjúkrunarkonan, var kominn á staðinn þegar komið var með mig niður úr brekkunni. Hún fylgdi mér síðan alla leið á sjúkrahúsið. Ég var ekki kominn á skurðstofuna þar fyrr en klukkan sex um kvöldið, eða um fimm og hálfum klukkutíma eftir að slysið varð. Ég fór beint á skurðarborðið og allt var sett í gang við að púsla beinunum saman. Það gekk vonum framar og settur stálnagli í gegnum allt heila draslið. Ég las það svo í blöðunum löngu seinna að lækarnir voru hræddastir um að mér myndi blæða út, enda blæddi mikið allan tímann. Ég gerði mér ekki sjálfur grein fyrir þessu, en samt missti ég aldrei meðvitund. Ég lá á sjúkrahúsinu fram yfir heimsmeistaramótið. Í Östersund bjó Sigrún Eyjólfsdóttir Söderin systir Ásgeirs Eyjólfssonar og annaðist hún mig af frábærri alúð “

Þegar búið var að gera að sárum Jóns Karls var fenginn að láni lestarvagn frá Rauða krossinum. Í þessum vagni fór Jón Karl ásamt fylgdarliði alla leið frá Áre til Kaupmannahafnar. Með honum í ferð voru m.a. Gísli Kristjánsson fararstjóri frá Ísafirði Haukur bróðir Jóns Karls og fleiri.

Þetta er nú eiginlega það sem mér er hvað minnisstæðast af mínum skíðaferli og auðvitað þátttaka mín á Ólympíuleikunum í Oslo 1952,“ segir Jón Karl og hlær.

Sama vélin á vellinum. Bílaflotinn þætti sennilega lítt brúklegrur í dag. Lengst til vinstri má sjá hina „glæsilegu flugstöð þess tíma“ þar sem Birgir Valdimarsson sá um flugradíóið.

Fyrstu árin í fluginu skemmtilegust

„Varðandi flugið fannst mér fyrstu árin hvað skemmtilegust. Þegar á leið fór að verða meiri atvinnumannsbragur á þessu, þó það yrði aldrei neitt “professional“ á Ísafirði meðan ég var þar. Enda var þetta mjög tilviljanakennt, sérstaklega vegna veðurs á veturna.”

– *Hvað voru margir þegar mest var hjá þér við flugafgreiðsluna á Ísafirði?*

„Ætli það hafi ekki verið um fimm. Birgir Valdimarsson var þarna einna lengst og Gunnar Sigurjónsson var líka lengi. Svo voru lausamenn eins og Magnús Þórðarson úrsmiður sem var alltaf tiltækur til að leysa af og hjálpa okkur. Hann var alveg sérstaklega skemmtilegur maður. Magnús Reynir Guðmundsson var líka með okkur og Maggi Gvendar Karls (Magnús Guðmundsson), Hálfán Hauksson, Úlla Páls (Júlíana Pálsdóttir) og Barði Ólafsson var líka lengi. Síðan komu þeir oft úr prentsmiðjunni Ísrúnu til að leysa af, sérstaklega þegar þurfti að fá aukamenn til að losa Catalínuna þegar hún var að koma með fragt. Þá gat verið erfitt að losa hana. Það var líka erfitt að koma vörunni úr bátnum og upp á bryggju og þá var stundum hringt í prentsmiðjuna.

Fór frá Ísafirði 1973

Jón Karl flutti frá Ísafirði 1973 til Kaupmannahafnar þar sem hann starfaði sem stöðvarstjóri fyrir Flug-

Catalína flugbátur kemur inn til lendingar á Ísafjarðarflugvelli í einni af sínum síðustu ferðum í þjónustu fyrir Ísfirðinga. Takið eftir mönnunum sem fylgjast með lendingunni af áhuga þegar vélin kemur úr krappri beygju við Kubbann. Í mörg ár fylgdust sumir með glæfralegu aðflugi flugvéla sem komu til lendingar á Ísafjarðarflugvelli, sannfærðir um að þetta hlyti að enda með ósköpum.

Douglasvélin Gljáfaxi TF-ISH í lendingu á Ísafjarðarflugvelli.

leiðir á Kastrup flugvelli í tvö ár. Þá kom hann aftur heim og starfaði um tíma á Reykjavíkurflugvelli. Þau hjón flytja síðan alfarið til Reykjavíkur frá Ísafirði árið 1976. Eftir tvö ár, eða árið 1978 var síðan aftur haldið af stað og í þetta sinn til Noregs.

Eitt ár orðið að 27

Jón segist þá hafa tekið við sem stöðvarstjóri Flugleiða á Fornebuflugvelli rétt utan við Osló í apríl 1978. Til að byrja með flutti hann einn, en Steingerður kom á eftir og þar hafa þau búið allar götur síðan og verða árin orðin 28 í vor.

„Við ætluðum bara að vera hér í eitt eða tvö ár,“ segir Steingerður og brosir, “en þau eru nú bráðum 30.”

„Ég kom einn til að byrja með í apríl 1978. Ég fór strax að leita að húsnæði. Við fundum síðan þetta hér og höfum verið hér síðan,“ segir Jón Karl.

Völdu Sandvika fremur en Osló

– *Nú er Sandvika líkara sveit en borg og þú býrð hér við tún bóndans við bakgarðinn, skóginn þar á bakvið með öll-*

Oddur Pétursson mættur á Flugfélagið til að taka sendingu í rútuna.

um sínum dádýrum. Þið kusuð fremur kyrrðina en borgarlífið inni í Osló?

„Já, allra hluta vegna. Þórdís dóttir okkar var með okkur sem krakki og þetta hentaði henni afskaplega vel. Hér fór hún í skóla og gat stundað fótbolta og skíði en það voru hennar helstu áhugamál. Við vorum einnig mjög hrifin af umhverfinu.

Ætla að eyða ævikvöldinu í Noregi

Að öllum líkindum verðum við hér áfram.

Ég flutti frá Ísafirði 1976 og kom ekki aftur þangað í 26 ár. Samt átti ég starfs míns vegna mjög létt með að fara þangað. Kannski var það líka þess vegna sem ég fór aldrei. Ég hugsaði bara alltaf sem svo: æ, ég get alltaf skroppið seinna. Það var gaman að koma aftur í heimabæinn, en margt hafði breyst bæði til hins betra og verra að mér fannst.“

– *Hefur þú stundað skíðin síðan þú fluttir hingað til Sandvika?*

„Já, ég hef gert það eins og ég hef getað. Alltaf eitthvað á hverjum vetri.”

– *Er langt síðan þú kepptir síðast?*

„Já það eru ár og dagar síðan.

Ætli ég hafi ekki hætt að keppa um þrítugt. Annars var lítið annað við að vera á veturna en skíðin þegar við vorum að alast upp á Ísafirði. Stóruðin var leikvöllur bæði fyrir unga og eldri. Aðstæðurnar sköpuðu það að þarna ólust margir upp við skíðaíþróttina. Skíðatímabilið var líka miklu lengra en á Reykjavíkursvæðinu og við fengum því meiri æfingu.

Í gamla daga þurftum við nánast ekki annað en renna okkur út um dyrnar til að komast í Stóruðina. Það má því segja að þessi leikvöllur okkar hafi verið lengur opin en hjá þeim fyrir sunnan.

Strax eins og heima hjá mér

– Hvernig fannst þér Norðmenn taka þér í upphafi?

„Mér fannst strax að ég væri eins og heima hjá mér, alveg frá fyrsta degi. Það er mjög gott að vinna með þeim og Norðmenn eru indælt fólk á öllum sviðum.“

– Nú var gamli Fornebuflugvöllurinn þar sem þú fórst að vinna ekki hátt skrifður af flugrekstraradilum. Í úttekt sem gerð var nokkrum árum áður en völlurinn var lagður niður var hann m.a. sagður vera einn verstí flugvöllur í heimi. Af hverju var það, voru það veðurskilyrði eða eitthvað annað?

„Nei, veðurskilyrði voru ekki slæm. Þetta var eiginlega bara ein braut og engin krossbraut. Þetta var eins og á Ísafirði bara ein braut og ein átt til að fljúga og byggð við báða enda. Hann var því erfiður bæði fyrir aðflug og flugtak. Þá var hann líka takmarkaður þar sem hann gat ekki tekið stærstu flugvélar á þeim tíma, nema hleðslan á þeim væri takmörkuð. Að vísu komu Flugleiðir hingað með DC áttur, gömlu Loftleiðavélarnar sem komu eftir að Loftleiðum og Flugfélaginu var slegið saman í eitt félag. Það var hins vegar ekki hægt að setja í þær fulla hleðslu því “take off” þunginn var takmarkaður. Þó völlurinn væri að nafninu

Ein fárra mynda sem til eru af fjögurra hreyfla Vickers Viscount í landingu á Ísaffjarðarflugvelli 1961. Þessar vélar voru aflmiklar og hraðfleygar og hannaðar samkvæmt forskrift eftirstríðsáranefndarinnar í Bretlandi (Britains Brabazon committee) undir lok heimstyrjaldarinnar síðari. Var frumgerðin smíðuð 1946 og þá undir nafninu Viceroy. Gerðin sem Flugfélagið notaði kom fyrst fram 1950 og voru flugmenn tveir auk flugvélstjóra og tók hún 43 farþega. Þessar vélar voru reyndar innréttaðar á ýmsa vegu og gátu tekið 40 til allt að 63 farþega (700 gerðin) ef þröngt var á milli sæta. Flugbraðinn var 521- 537 km á klukkustund og flugdrægni allt að 2.800 km. Snorri Snorrason flugmaður lýsti því í viðtali við Vestanpóstinn í fyrra að erfitt hafi verið að athafna sig á Viscount á Ísaffjarðarflugvelli sökum þrengsla milli fjallanna. Hann kynntist líka flugi til Ísaffjarðar á Catalínu flugbátunum sem aðstoðarflugmaður á árunum 1952 til 1953, fyrstu ár Jóns Karls hjá Flugfélaginu.

til „International“ flugvöllur, þá var hann það eiginlega ekki í reynd. Hann var ekki nógu stór. Ég held að megin ástæðan öll árin fyrir umræðunum um að flytja hann og síðan að gerð var alvara úr því að flytja völinn, hafi verið litlir stækkunarmöguleikar. Þeir voru næstum engir. Það hefði verið hægt að lengja þessa einu braut svolítið í annan endann og út í eyju sem þarna var. Að öðru leyti var ekkert hægt að stækka hann. Það var því eiginlega sjálfhætt. Umferðin var orðin mikil og alltaf að aukast og húsnæðið var orðið allt of lítið. Ég held umferðin hafi verið komin hátt í 8 milljónir farþega síðasta árið þegar honum var lokað. Í dag er umferðin um nýja Gardemoen flugvölinn helmingi meiri.“

Flugvöllurinn á Gardemoen var upphaflega herflugvöllur. Þar eru nú tvær samhliða brautir sem taka flestar eða allar gerðir flugvéla.

Þó þeir séu ekki með krossbrautir þá hafa þeir nær ótakmarkað pláss í kringum völinn til stækkunar. Að því leyti er þetta stórfint og stutt til borgarinnar. Það tekur ekki nema 20 mínútur að fara með

hraðlestinni frá miðborginni upp á völl. Þetta er aðeins lengri vegalengd en frá Reykjavík til Keflavíkur.

Svipað dæmi og með Reykjavíkurflugvöll

Eini kosturinn sem gamli völlurinn hafði var, að völlurinn lá svo til í miðri borginni. Þannig er með marga af þessum gömlu völlum eins og Heathrow í London og eldri völinn í París. Svona var þetta líka í New York. Þetta er bara úrelt og engir stækkunarmöguleikar fyrir hendi. Svo er líka talað um að hættur stafi af þessu fyrir byggðina, svipað og rætt er um varðandi Reykjavíkurflugvöll. Hvort sem það er rétt eða ekki, þá eru líkurnar vissulega fyrir hendi.

Umræðan heima er á þann veg að ómögulegt sé að færa innanlandsflugið til Keflavíkur. Það sé komið svo langt í burtu. Þetta er auðvitað ekkert annað en vitleysa. Það var líka talað um þetta með gamla Fornebuvölinn hér. Nú fer allt millilanda- og innanlandsflug um Gardemoen völinn og enginn

Eftirtalin fyrirtæki og stofnanir óska Ísfirðingum farsældar á nýja árinu

G. E. Sæmundsson ehf.

Sindragötu 14, 400 Ísafjörður, sími 456 3047

**Ferðapjónusta
Margrétar og Guðna ehf.**

Mánagata 5, 400 Ísafjörður, Sími 456 4146 og 893 5314

**Hjólbarðaverkstæði
Ísafjarðar ehf**
Sindragötu 14 • Ísafirði

**VÁTRYGGINGAFÉLAG
ÍSLANDS HF**

Hafnarstræti 1 • Ísafirði • sími 456 3164

V. V. Hárskeri

Hafnarstræti 11 • 400 Ísafirði • Sími: 456 3040

**FURUNO-umboðið
Brimrún hf.**

Hólmaslóð 4 • 101 Reykjavík
Sími 561 0160

Jón Viðar Arnórsson

Tannlæknir
Skólavörðustíg 14 • 101 Reykjavík

Mjólkursamlag Ísfirðinga
Mjólkurstöðin Wardstúni • Ísafirði • Sími 456 3251

Bæjarins besta,
Vikublaðið

Sólgötu 9 • 400 Ísafirði • Sími: 456 4560

Útgerðarfélagið Öngull ehf.

Engjavegi 28 • 400 Ísafirði • Sími: 895 6162

**Tannlæknastofa
Jóns Björns Sigtryggssonar**

Tjarnargötu 2 • 230 Keflavík • Sími: 421 5615

Ísafjörður
Hafnarstræti 1
Sími 456 3744

KRÍLIÐ - Sindragötu 6, Ísafirði

Sími: 456 3556 • Nætursala um helgar
Opíð allan daginn alla daga • Verið ávallt velkominn

Súðavogi 6 • Reykjavík • Sími: 568 6755

Hafnarbakka – 425 Flateyri
Sími 456 7700

PÓLLINN HF.
Verslun ☎ 456 3092

Sindragötu 3
Ísafirði • Sími: 456 4444

Bílatangi ehf.

Suðurgötu 9, 400 Ísafjörður, sími: 456 3800

talar lengur um að langt sé á flugvöllinn. Auðvitað á bara að hafa einn flugvöll fyrir höfuðborgina.

Að ætla sér að reka tvo stóra flugvelli á Íslandi fyrir svona fámenna þjóð finnst mér alls ekki raunhæft. Innanlandsflugið er einnig að minnka en samt vilja menn fara að byggja nýjan flugvöll ef völlurinn í Vatnsmýrinni verður lagður niður. Auðvitað væri miklu nær að fá hagkvæmari flugvélar en Fokkerinn. Aðeins stærri og hraðfleygari vélar og fljúga þá frá Keflavík. Fokker vélar eru orðnar hundgamlar og úreltar og engin framtíð í að reka þær.

Hugsaðu þér svæðið sem menn fengju þá í Vatnsmýrinni. Þar ætti þó alls ekki að byggja, heldur ættu að vera þar skemmtigarðar í margskonar mynd fyrir komandi kynslóðir.“

Fólksflutningar ekki stoppaðir

– Heldur þú að það haldi áfram að fækka á landsbyggðinni?

„Það getur ekki annað en haldið áfram að fækka á landsbyggðinni. Það verður aldrei hægt að stoppa svona skriðu. Heimurinn er að minnka og landið okkar líka. Vegakerfið er líka orðið betra og allir vita að það er öðruvísi líf á Reykjavíkursvæðinu heldur en í þessum smábæjum úti á landi. Flestir sækja í það enda möguleikarnir fleiri á öllum sviðum ekki síst atvinnulega séð. Það endar líka með því að kvótinn verður kominn á einn stað eða tvo, Akureyri og Reykjavík. Það virðist allavega ganga erfiðlega að gera breytingar á þessu kerfi.

Ég er hræddur um að það fari fyrir Vestfjarðabyggðinni eins og Grunnavíkur- og Sléttuhreppi. Minni bæir og sveitirnar eiga undir högg að sækja og verða að mestu sumarbústaðaland. Fólksflutningar verða samt aldrei stoppaðir, hvorki með illu né góðu. Á sínum tíma var ég í sveit hjá síðasta bóndanum sem flutti úr Sléttuhreppi, Sölva Betúelssyni. Konan hans var Sigrún Bjarnadóttir föðursystir mín. Þau voru eftir ein á Hesteyri.

– Þú verður þá ekki skikkaður til að flytja aftur til Íslands?

„Nei það er ekki á dagskrá. Önnur dóttir okkar býr í Reykjavík og

Hjónin Jón Karl og Steingerður sögðu ekki taka því að flytja aftur heim til Íslands. Í Noregi hafa þau allt til alls og hafa komið sér vel fyrir í notalega húsi í útjaðri Sandvika.

kemur hingað nokkuð oft. Það er búið að hagraða mikið í fluginu og skera niður mikinn óþarfakostnað, þannig að fargjöldin hafa lækkað mikið. Lággjaldafélögin hafa haft mikil áhrif, enda mátti þetta lagast. Þegar þetta var að byrja voru ekki allir sem höfðu efni á að fljúga til útlanda. Ég vona að það gangi vel hjá Flugleiðum og þeim virðist ganga vel í samkeppninni.”

– Þér lýst þá bærilega á íslenskan flugrekstur í dag?

„Já, mér lýst mjög vel á flugreksturinn á Íslandi. Bara að það endi ekki með því að Jón ríki kaupi upp alla hina. Það er heldur ekki gott, það verður að vera samkeppni að vissu marki. Það er þó alltaf þannig að það eru peningarnir sem ráða á endanum.“

– Þú hættir störfum 1. maí 1999, en þú hefur samt náð að taka þátt í flutningunum upp á nýja Gardemoen völinn?

„Já ég fékk þar rúmt hálf ár. Það var mjög ánægjulegt að taka þátt í upphafinu. Það var nokkuð langt að fara í vinnuna, en það vandist vel. Héðan heiman frá mér eru ekki nema 72 kílómetrar upp á völl. Hann er ekki nema í um 50

kílómetra fjarlægð frá Osló. Það var mun styttra að fara þegar ég vann á Fornebu aðeins um 13 kílómetrar á völinn.

Allt saman yndislegt fólk

Mér finnst þetta brölt mitt í fluginu hafa verið góður tími. Ég var á Ísafirði, síðan í Kaupmannahöfn, þá svolítið í Reykjavík áður en ég kom hingað til Noregs. Mér finnst frábært að hafa fengið að taka þátt í þessu öllu. Ég á ekkert nema góðar minningar um þetta alveg þar til ég hætti.

Hér í Noregi vann ég mest með fólki frá SAS og Braaten enda var ég að mestu eini starfsmaður Flugleiða á Fornebu og á Gardemoen. Ég átti sérstaklega gott samstarf við þetta fólk og það gerði bókstaflega allt sem ég bað um. Og það gerði í raun miklu meira en því bar að gera.

Það var allt yndislegt fólk sem ég starfaði með. Það á við bæði samstarfsmennina og yfirmennina sem voru góðir, þó sumir hafi ef til vill verið aðeins betri en aðrir,“ segir Jón Karl Sigurdsson að lokum.

Úr safni Kristjáns Péturs Kristjánssonar

Mjólkurpósturinn

Kristján P. Kristjánsson (sonur Kristjáns Leós) sendi Ásgeiri Överby, góðum vini sínum á Ísafirði bréf með skemmtilegum myndum frá fyrri tíð. Kristján hefur starfað um langt árabil sem verkfræðingur í Noregi og hefur m.a. hannað þar margar vatnsveitur. Var bréfinu komið á framfæri við Vestanpóstinn og er birt hér nær óstytta.

Ég var í sveit í Efri-Engidal hjá Jóni Magdal Jónssyni og Kristínu sumrin 1954, 1955 og 1956, miklum ágætishjónum, ásamt Guðmundi Ágúst. Við Guðmundur fórum til skiptis, trúlega var farið þrisvar í viku. Vegalengdin er 7 km og ferðin tók 1 1/2 tíma hvora leið. Við tókum mjólkina frá Sveini á Góustöðum með í leiðinni og mig minnir líka frá Guðmundi á Árbæ.

Kristján Pétur Kristjánsson.

Auk 50-100 lítra brúsa í Mjólkurbúinu, vorum við með ca 40 2 - 4 „potta“ (=lítra) brúsa, sem fólk kunnugt Engidalsbóndanum keypti beint frá honum, í áskrift svo að segja. Brúsarnir voru settir á ákvedna stoppistaði, helst á steypar stéttir við hús, og við tókum tóma brúsa til baka.

Fyrsti stoppistaðurinn var hjá Jónhönnu Jónsdóttur (Jóku) systur

Kristján Pétur Kristjánsson situr á kerrunni sem mjólkurpóstur úr Engidal. Hesturinn hét Bleikur, en strákarnir sem standa þar hjá og horfa á eru að öllum líkindum Ágúst Ingi Ágústsson til vinstri og Jón Þorberg Kristjánsson (Nonni Kitt) lengst til hægri. Mynd: Kristján Leós, sennilega tekin 1955.

Jóns, sem bjó að Hlíðarvegi 12, næsta hús innanvið Halla og Betu. Við fórum niður Hallabrekkuna og niður að Mjólkurbúinu, sem þá var bak við Kaupfélagsbygginguna. Þar voru stóru brúsarnir losaðir af Páli Sigurðssyni eða Guðbjarna Þorvaldssyni, þaðan var e.t.v. farið um Bakkana, við létum að minnsta kosti líka brúsa hjá annarri systur Jóns (Jónu, sem var gift Þorgeiri Ólafssyni bræðslumanni, síðar í fiskbúd Norðurtangans). Hún bjó í Brunngötunni nálægt Ásbyrgi. Fórum svo upp Bæjarbrekkuna á baka-leiðinni. Á veturna var farið með mjólkina á sleða. Fljótlega eftir 1956 var jeppi með kerru notaður í þessa flutninga, allavega frá Efri-Engidal.

Ein aðalástæðan fyrir að fólk keypti beint af bændunum í firðinum allt árið held ég hafi verið að ferðir Djúpbátsins í Djúpið til að ná í mjólk á veturnum gátu verið stopular vegna veðra. Með traust samband við kúabónda í Skutulsfirði allt árið var börnunum betur borgið á veturnum. Ef til vill fannst fólk ógerilsneydd mjólk beint frá bændunum bragðbetri. Kannski var líka styttra að ná í mjólkina á

stétt í nágrenninu en að labba í mjólkurbúðina. Hugsanlega var það líka ódýrara að versla beint. Það getur líka hafa verið af sömu hvötum og þegar fólk kaupir vistvænar vörur nú til dags.

Þegar kýr báru fengu sumir góðir kunnar sendar með okkur ábrystir (brodd) sem þótti gómsætur eftirmatur með kanilsykri.

Við fórum af stað á svipuðum tíma mjólkurpóstarnir innanað, eftir að mjólkinn frá mjóltum að morgni hafði verið kæld í rennandi vatni frá bæjarlæknum. Það var gaman að hitta á að hafa samfylgd með hinum póstinum. Póstar fóru frá Kirkjubæ, Kirkjubóli, Efri- og Neðri Engidal, Fagrahvammi (minnir mig) og Kúabúinu. Hestarnir rötudu leiðina gegnum bæinn sjálfir, það var líka lítið af bílum á þessum tíma til að hræða þá. Þegar í bæinn kom var oft hali af krökkum á eftir kerrunni sem vildi fá að sitja á, eða vildu gefa hestunum og klappa þeim. Við vorum með heypoka með okkur sem hesturinn fékk af meðan við stoppuðum í bænum. Hesturinn á myndinni hét Bleikur, skapgóð og vinnusöm skepna.

Lúðvík Páll Jóelsson, maðurinn sem stofnaði Körfuboltafélag Ísafjarðar:

Bakar nú brauð og kökur ofan í Norðmenn

– er líka leikari af Guðs náð, var eitt sinn blaðaútgefandi í Grindavík og er maðurinn sem markaði upphaf sigursællar körfuboltamenningar í Keflavík sem fyrsti þjálfari ÍK

Viðtal: Hörður Kristjánsson

Einn þeirra Ísfirðinga sem lagst hafa í víking til Noregs á undanförunum árum er Lúðvík Páll Jóelsson bakameistari. Hann er fæddur 1945 og er því jafnaldri Ísfirðingafélagsins. Lúðvík á um margt óvenjulegan feril og var driffjöldur í ýmsum hlutum í menningar- og íþróttamálum Ísfirðinga og fleiri sveitarfélaga á Íslandi. Það sem þykir sjálfsgjörur hlutur í dag, eins og körfuboltinn hjá KFÍ var síður en svo sjálfsgjörur hlutur þegar Lúlli var að alast upp sem ungur maður á Ísafirði. Þá var körfuboltinn óþekkt fyrirbrigði þar í bæ og að öðrum ólöstuðum, þá var Lúlli potturinn og pannan í að Körfuboltafélag Ísafjarðar varð að veruleika fyrir tæpum 42 árum.

Sennilega hefur vestfirski þvermóðskan og ævintýraþráin, valdið því að Lúlli hélt áfram að feta óhefðbundnar leiðir. Hann er því sannur víkingur, sífellt í leit að einhverju nýju, og fór á endanum að segja má í öfugan víkingaleiðangur, nefnilega til Noregs. Nú býr hann í Sandefjord í Noregi þar sem hann vinnur við það sem hann lærði til í upphafi í Félagsbakaríinu á Ísafirði, nefnilega bakaraiðnina.

Erindrekur Vestanpóstsins lögðu leið sína til Lúlla þann 15. nóvember sl. og fengu þar eins og víðar í þeirri ferð einstaklega hlýjar móttökur. Jóel sonur Lúlla, dekraði við gesti í mat og drykk og Lúlli sýndi bæinn sem hann býr í, en þetta er sögufrægur hvalveiðibær og þar liggja líka fornir munir frá víkingatíð við hvert fótíðmál. Lúðvík og Kolbrún Sveinbjarnardóttir eiga annars fimm börn alls. Elst er Sveinbjörg Valdís fædd 1967, búsett í Mosfellsbæ, þá Jóel Brynjar fæddur 1972, búsettur í Sandefjord í Noregi, síðan Guðrún Tinna fædd 1973, búsett í Osló í Noregi og yngstir eru tvíburarnir Erla Kol-

Lúðvík Jóelsson bakameistari frá Ísafirði, býr nú í Sandefjord í Noregi þar sem hann hefur nú hug á að sækja um ríkisborgararétt. Ljósmynd HKr.

brún og Lúðvík Páll sem eru fædd 1983 og búa í Reykjavík.

Faðir körfuboltans á Ísafirði

Lúlli átti hugmyndina að stofnun sérstaks körfuboltafélags við litla hrifningu íþróttaförystunnar og stjórnenda Harðar og Vestra sem voru þá allsráðandi í bænum og vildu frekar að stofnaðar yrðu sérdeildir innan félaganna um körfuboltann.

Með reynslu og þekkingu á körfubolta í farteskinu sem hann hafði aflað sér á Núpi ásamt eigin grúski, hóaði Lúlli saman nokkrum strákum í lið. Trúlega hefur óbilandi vilji samofinn hinni vestfirsku þvermóðsku rekið hann áfram til að gera hluti sem flestum þótti tóm vitleysa.

Lúlli hefur komið víðar við og átt upphafið að margvíslegu brólti í gegnum tíðina sem hefur ekki farið

hátt. Vakti Lúlli t.d. athygli þegar hann spilaði körfubolta með Njarðvíkingum og varð Íslandsmeistari með því liði. Þá komu forsvarsmenn Íþróttafélags Keflavíkur, sem þá var, að máli við hann og báðu hann um að koma á fót körfubolta þar í bæ. Lúlli sló til, varð fyrsti þjálfari Keflvíkinga í körfubolta og kom liðinu inn í mótaröð bandarískra hermanna á Keflavíkurvelli þar sem æft var stíft og spilað fyrstu tvö árin.

Leikari af Guðs náð

Lúlli var og er einnig leikari af Guðs náð. Hann lék fjölmörg hlutverk með Litla leikklúbbum og lék síðar einnig í Grindavík og Keflavík. Hann var reyndar hársbreidd frá því að fara í leiklistarnám og gera leiklistina að sínu meginstarfi.

Ástæðan fyrir því að Lúlli byrjaði sitt leiklistarbrólt af krafti, hefur

líklega verið mótlætið eins og í svo mörgu öðru. Litli leikklúbburinn var þá orðinn til og átti síður en svo upp á pallborðið hjá þeim sem réðu málum hjá Leikfélagi Ísafjarðar. Það var merkilegt félag með mikla sögu að baki og unglings spjátrungar sem vildu fara að troða sjálfstætt upp á sviði þóttu sennilega ekki sérlega merkilegir pappírar. Stofnendur L.L. voru nefnilega margir hverjir af hippakynslóðinni svokölluðu, upp-reisnargjarnt fólk sem vildi taka málin í sínar eigin hendur. Inn í þetta brólt datt Lúlli, enda aldrei feiminn við að fara ótroðnar slóðir.

Í andstöðu við ríkjandi hefð

„Helstu driffjaðrirnar í Litla

Fedgarnir Jóel Brynjar Lúðvíksson og Lúðvík Jóelsson í eldhúsinu heima í Sandeffjord.

leikklúbbnum í upphafi voru Oddur Guðmunds á Oldunni, Magga Óskars, Reynir heitinn Inga og ýmsir fleiri,“ segir Lúlli þegar hann tekur að rifja upp aðdragandann að sínu leiklistarbrótti. „Ég var þá

ekki með, en aðdragandinn var sá, að fólk fékk engan aðgang að Leikfélagi Ísafjarðar. Við reyndum mikið að komast inn í Leikfélagið, en það var bara ekki hægt og félagið var alveg lokað fyrir okkur. Þess vegna varð það raunin að í staðinn varð til Litli leikklúbburinn. Það var meira að segja svo að eftir síðustu uppfærslu Leikfélags Ísafjarðar, þá átti það bersýnilega einhvern sjóð. Í stað þess að nýta hann til uppbyggingar áframhaldandi leiklist-

arstarfs á Ísafirði, rann sjóðurinn til bandalags íslenskra leikfélaga BÍL. Þar voru lögin þannig að aðeins eitt félag á hverjum stað gat verið aðili að BÍL, þar með var Litli Leikklúbburinn í upphafi útilokaður frá þátttöku. Þannig að við störfuðum utan BÍL í að minnsta kosti tvö til fjögur ár, eða þangað til við komust inn. Það var því í raun verið að reyna að koma í veg fyrir það í upphafi að við gætum starfað.

Þegar Leikfélag Ísafjarðar var að hætta starfsemi sinni, þá sóttumst við eftir að fá ljósastokka, sem Leikfélagið átti. Við reyndum að fá þetta dót sem þeir áttu og var geymt niður í Nedstakaupstaðarhúsinu. Við fengum það ekki og frekar lögðu menn á sig að henda þeim munum á haugana heldur en að láta okkur hafa þá. Þá fórum við bara á haugana og náðum í þetta.

Sandeffjord, heimabær Lúðvíks í dag, er frægur fyrir að þar var stunduð mikil hvalveiðiutgerð á árum áður. Hér má sjá táknmynd bæjarins, hvalveiðimenn á árabát í baráttu við stórhveli.

Þegar hvalveiðimenn komu heim eftir margra mánaða úti-veru, var þeirra fyrsta verk að fara í þetta hús til að þvo af sér óhreinindin. Nú er þar minjasafn um liðinn tíma.

Lúlli ásamt ritstjóra Vestanpóstsins á einni af fjölmörgum bátabryggjum í Sandeffjord. Á sumrin er þar krökkt af bátum og idandi mannlíf á öllum bryggjum.

Ég hef aldrei skilið af hverju þessi kergja stafaði og skil það ekki enn.

Þegar ég kom inn í þetta þá voru búin að vera vandræði með að fá peninga og þau stofnuðu nefnd, Magga Óskars og fleiri, og kölluðu hana hallærisnefndina. Þau höfðu sett á svið smá skemmtipætti og annað til að afla fjár.

Missti af Alla Kalla

Ég heyrdi það utan að mér að sumir voru að gera grín að þessu leiklistarbrólti mínu. Þeir sögðu að það væri bersýnilegt að ég væri sonur Alla Kalla og að Alli Kalli væri sonur Brynjólfs Jóhannessonar leikara. Ég hittí Alla Kalla síðast á Sólar-kaffi fyrir nokkrum árum og við sátum þar og spjölluðum saman við barinn. Við töluðum okkur saman um að við þyrftum að búa til leikþátt og hann langaði mikið til að leika á móti mér. Ég sagði það sama, að mig hafi alltaf langað til að leika á móti honum. Ég sagðist ætla að setja saman leikþátt og byrjaði reyndar á því. Ég var kominn með helvíti gott undirstöðuatriði. Í því voru tveir gamlir menn sem sátu uppi í lystigardinum við Bæjarbrekkuna. Þeir voru að spjalla saman og horfðu yfir Pollinn en konur löbbuðu þar hjá. Ég ætlaði að tala við hann og það var komið að því að við færum að æfa, en svo bara deyr Alli Kalli. Það varð þannig því miður aldrei af því að við lékjum þennan þátt, en hann var einmitt fæddur leikari og mjög góður.

Lína langsokkur

Fyrsta alvöru uppfærslan á leik-

Lúlli litli á vappi í Sundstrætinu og sennilega ekki farið að renna í grun hvað fyrir honum ætti eftir að liggja á lífsleiðinni.

riti hjá Litla leikklúbbum var Lína langsokkur. Það var heiðurskonan Sigrún Magnúsdóttir sem setti verkið upp,“ segir Lúlli.

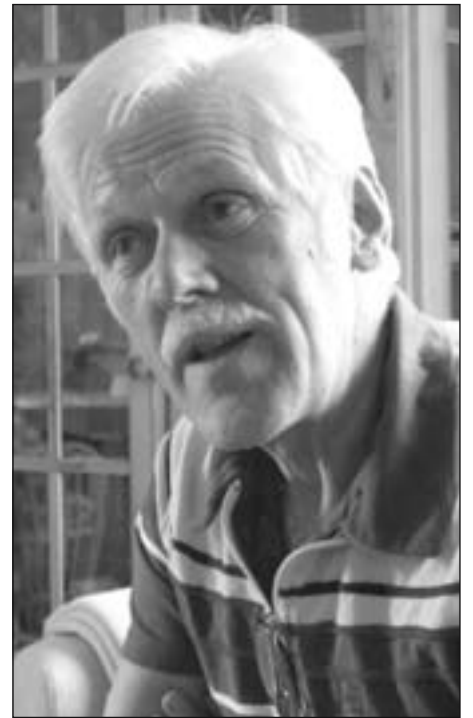
Sigrún var mikils metin leikkona á Ísafirði, hafði mikla reynslu og átti m.a. leikferil á fjöllum í Iðnó eins og fleiri ísfirskir leikarar sem gert hafa garðinn frægan. Hún var einmitt starfandi í Leikfélagi Ísfirðinga. Segja má að með því að taka að sér að leikstýra fyrir L.L. þá hafi hún brotið ísinn hjá heldra fólki á Ísafirði gagnvart viðhorfinu til Litla leikklúbbsins. Hún opnaði í raun mikilvægar gáttir að leiklistarhjarta Ísfirðinga.

„Við vorum auðvitað algjörir græningjar í faginu og vissum ekkert hvernig við áttum að bera okkur að þessu og hvernig við áttum að snúa okkur á senunni. Hún gerði sér þá lítið fyrir og teiknaði upp sporin fyrir okkur á senuna. Hún kenndi okkur að snúa okkur t.d. ekki að óþörfu með rassinn í áhorfendur. Ég lék þarna lögguna og Margrét Óskarsdóttir lék Línu langsokk. Þá æfði Guðrún Eypórsdóttir okkur í að syngja. Síðan hefur, ef ég man rétt, þetta verk verið sett upp hjá Litla leikklúbbum á tíu ára fresti.

Mesta hól ævinnar

Eftir þetta var ég eiginlega ekkert með þeim í ein tvö ár, enda var ég þá byrjaður að vesenast í körfuboltanum og því öllu saman. Síðan gerist það að það var sett leikrit á laggirnar sem var kallað Sexurnar. Ég var fenginn í eitt hlutverkið og fékk þá eitt mesta hól sem mér hefur nokkru sinni hlotnast. Þegar búíð var að æfa og frumsýning afstaðin, þá er ég einu sinni að koma úr vinnunni í Félagsbakaríinu og sé þá hvar Sigrún Magnúsdóttir kemur gangandi á lengdar, en hún var einmitt mikið í göngutúrum. Sigrún hóar í mig, tekur í höndina á mér og segir svo: „Ja, ég er nú búin að bíða svolítið eftir þessu.“ - Hún þurfti ekkert að segja meira, því þetta er það mesta hól sem ég hef fengið um ævina.

Eftir þetta var maður í

Sigrún hóar í mig, tekur í höndina á mér og segir svo: „Ja, ég er nú búin að bíða svolítið eftir þessu.“ - Hún þurfti ekkert að segja meira, því þetta er það mesta hól sem ég hef fengið um ævina.

fleiri leikritum með Litla leikklúbbum. Þar má nefna Afbrýðis-söm eiginkona, Rjúkandi ráð, Vasgó og fleira. Svo veit maður ekkert hvort það var nokkuð varið í mann sem leikara. Það verða aðrir að dæma um það en ég.

Annars er gaman að segja frá því að sýning Litla leikklúbbsins á Vasgó var frumsýning bæði á leikritinu og með þessum höfundum á Íslandi. Það kom til af því að Helga Hjörvar og Úlfur Hjörvar, sem var sonur Helga Hjörvars gamla útvarpsmanns, komu vestur. Þau réðu sig sem kennara í Hnífsdal, þá fer Úlfur að þýða Vasgó og Helga leikstýrði. Í þessu verki voru fimm sensor sem við þurftu að skipta um. Það þurfti mikla samheldni svo það gengi upp. Leikritið tók tæpa þrjá tíma í sýningu.

Þegar þau fara frá Ísafirði, Helga og Úlfur, þá seldi ég þeim bílinn okkar sem var Volkswagen sem Haukur smiður í Tangagötunni átti áður. Þetta var bíll af gömlu gerðinni þar sem stefnuljósinn komu út úr hliðinni á dyrastafnum. Þó bíllinn væri ekki stór, þá komu þau öllu sínu hafurtaski í þennan bíl og kettinum þar ofan á.

Reykjanes við Djúp

sími 456 4844
rnes@rnes.is
www.rnes.is
<<http://www.rnes.is/>>

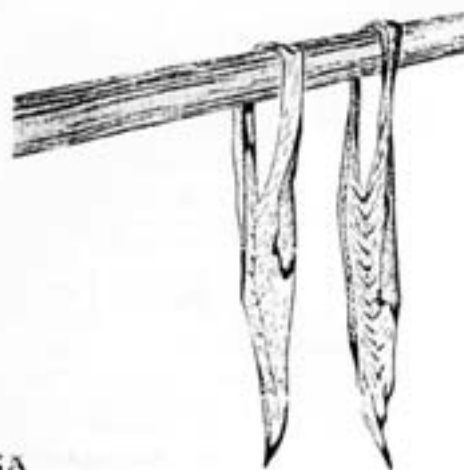
Opið allt árið,
gisting, veitingar
og sundlaug.
Hjartnæmt og gott
fyrir sál og líkama.

Harðfiskur frá Ísafirði

Sendi
í póst-
kröfu
um allt
land.

Litið inn
eða hringið

Sími í fiskverkun 456 3250

Fiskverkun Finnboga J. Jónassonar
Túngötu 7 • 400 Ísafirði • ☎ 456 3250, 456 3705 & 854 2432

Íslandspóstur hf

Hafnarstræti 9–13 • 400 Ísafjörður

BÍLALEIGA • DANMÖRK
International Car Rental ApS.

Ódýrir toll- og skattfrjálsir bílaleigubílar
Útvegum sumarhús frá DanCenter a.s.
Bjóðum einnig orlofshverfi og bændagistingu
Fáið sendan verðlista ☎ **456 3745**

Ísafjarðarbió

J.O.V. – Föt

**HRAÐFRYSTIHÚSIÐ
GUNNVÖR HF.
ÍSAFIRÐI**

Tveim árum seinna verður Helga skólastjóri Leiklistarskóla Íslands. Þá hringdi hún í mig og sagði: Lúlli nú kemur þú suður og ferð í skólann. Ég sagði henni að ég væri orðinn 26 ára, en aldurstakmarkið var 25 ára inn í skólann. Hún sagði: ég fixa það, bara komdu. En ég fór aldrei og var líka kominn með fjölskyldu. Annars var maður svoddan sveitamaður í þessu. Maður vissi ekkert hvað námslán voru eða annað. Auðvitað hefði maður geta farið og fengið nóga vinnu í Reykjavík, en maður hafði sig ekki í það.

Þetta var alveg eins og þegar ég byrjaði í bakaranáminu. Akkúrat þegar ég var búinn með prufutímann kom bréf frá Íþróttaskóla Íslands þar sem ég hafði sótt um skólavist og ég átti að mæta. Þá var ég búinn að skrifa undir samning. Svona er þetta, svo maður spyr sig, - er þetta ekki allt saman meira og minna ákveðið fyrirfram á hvaða braut maður lendir, kannski með einhverjum smá hliðarsporum.

Fjölbreytt áhugamál og mikið álag

Annars finnst mér miklu meira virði barnalán og annað slíkt heldur en að velta sér upp úr því að hugsanlega hefði ég geta orðið leikari. Hugsanlega hefði ég getað komist áfram í fótboltanum og svo framvegis.

Flestir hafa tvær til þrjár greinar sem þeir gætu orðið góðir í. Ég held að menn verði þó aldrei toppmenn í neinu ef þeir eru að grauta í öllu. Ég var í fótboltanum og ég var í körfunni og að æfa fyrir leikrit. Auðvitað olli það álagi á konuna og börnin. Þegar maður er að æfa fyrir leikrit þá er maður bara lokaður inni í sex vikur, það er bara svona einfalt.

Leið alltaf vel á sviðinu

Annars leið mér alltaf rosalega vel á sviðinu. Ég var samt hljóðvilltur sem unglingur og átti þar af

Lúlli hefur í gegnum tíðina teiknað, málað og tekið ljósmyndir þegar tími gefst til. Hér er hann með eitt verka sinna heima í stofu í Sandefjord. - „Sérðu. Þetta er gamla Dokkubryggjan.“

leiðandi svolítið erfitt með að læra að lesa. Ráðið hjá mér til að kunna það sem ég þurfti að gera í skólanum var að læra utanað. Ég lét lesa fyrir mig og lærði það bara utan bókar. Fyrir bragðið þá var ég mjög fljótur að læra rulluna mína þegar ég fór að leika. Eftir að búið var að keyra í gegnum alla þættina einu

sinni á æfingum, lagði ég rulluna frá mér. Ég leit síðan aldrei í rullu á meðan á stykkinu stóð. Ég sminkaði mig líka alltaf með fyrstu mönnunum og fór niður á senu og sat þar í svona hálf tíma áður en sýningin byrjaði.

Þegar Íja fraus í Sexunum

Ég gleymi því ekki atvikinu sem kom fyrir á sviðinu í Alþýðuhúsinu. Út úr því fremst kom svona einskonar hálfmáni fyrir hvíslarann að vera í. Það var búið að loka þessu þegar þetta var en útskotið var enn til staðar. Við vorum þarna að leika í Sexunum. Sævar Helgason var leikstjórinn og lék aðalstyrkkið á móti mér. Við vorum tveir strákar og fjórar stelpur. Við Sævar áttum að vera gamlir skólafélagar, við skulum bara segja frá Núpi. Hann fór suður en ég hélt áfram að vera í sveitinni. Fyrir sunnan var hann allur upptekinn af flugfreyjunum. Hann var þó búinn að velja þær þannig að þær voru aldrei á sama rúntinum og heimsóttu hann til skiptist. Ég kem þá í heimsókn til gamla skólabróður míns og það dettur niður flug og allt í einu eru komnar þarna tvær flugfreyj-

„Kolla mín, fólkið sem þú sendir til mín í heimsókn frá Ísfirðingafélaginu, er ekki í lagi að ég sýni því myndina af þér með nikkuna..?“

Lúlli og Guðrún heitin Eyþórs í verk-
inu *Afbryðissöm eiginkona*.

ur. Hann lendir í fjárans vandræð-
um og setur mig í það hlutverk að
kjafta aðra þeirra til á meðan hann
var að koma hinni í burtu. Þannig
gekk þetta á víxl.

Ég er þarna að leika á móti Íju
Þórðar (Ásthildi) og við erum al-
veg fremst á útskotinu á sviðinu. Ég
veit ekki hvað gerðist nema að þeg-
ar ég horfi í augun á Íju, þá er hún
algerlega frosin. Hún starði á mig
og það kom ekki orð frá henni. Ég
tók utan um hana og reyndi að
kjafta einhvern andskotann og
labbaði með hana að sófa sem
þarna var og setti hana niður. Svo
byrjaði ég að tala við hana á ný. Þá
gerðist það undarlegasta sem ég
hef séð. Smátt og smátt var eins og
fyrstinginn færi af og hún lifnaði
hægt og rólega við. Svo horfði hún
á mig og skildi ekkert í því af hverju
hún sat þarna í sófanum, en ekki
fremst á senunni. Þá fór ég bara
inn í rulluna aftur eins og hún átti
að vera þar sem við stóðum fremst
á leiksviðinu. Það gekk síðan alveg
upp, en þetta er það furðulegasta
sem ég hafði þá lent í á sviði.

Sexurnar sýndum við um alla
Vestfirði, Snæfellsnes og alla leið til
Siglufjarðar og enduðum svo á
Hólmavík. Við leigðum rútu frá
Akranesi sem við ferðuðumst á, en
bílstjórinn hét Ævar og var mikill á-
gætis maður.

Fórum til Reykjavíkur

Nú við fórum síðan með sexurnar
til Reykjavíkur og sýndum í
Íðnó. Það er raunar furða hvað við
vorum köld að gera þetta, Guð
minn almáttugur. Þarna sátu á
fremsta bekk Brynjólfur Jóhannes-
son, Sigríður Hagalín, Steindór
Hjörleifsson og allir gömlu leikar-
arnir frá Ísafirði. Þetta var loka-
punkturinn en alls sýndum við
verkið 26 sinnum.

Fékk viðurkenningu sem róni

Annað skemmtilegt atvik kom
fyrir mig þegar ég lék í Rjúkandi
ráði eftir Jónas og Jón Múla Árna-
syni í Keflavík. Bjarni Steingríms-
son var leikstjóri, en daginn fyrir
frumsýningu var aðalleikarinn veik-
ur. Sem leikstjóri, kunni Bjarni
auðvitað þráðinn, þótt hann kynni
rulluna ekki frá orði til orðs. Það
var eini sénsinn að hann hlypi inn í
stykkið. Það gerði hann en gat samt
aldrei gefið mér eitt einasta
stikkorð og bjó bara til það sem
upp á vantaði. En það reddaðist.
Ég lék rónann á móti honum. Eftir
frumsýninguna fékk ég svo mína
aðra viðurkenningu á ferlinum

Fyrsta uppfærsla Litla leikklúbbsins á
Línu langsokk. Hér eru bræðurnir
Lúlli og Baldur í hlutverkum lögreglu-
þjóna.

sem leikari. Þá var bankað upp á
hjá mér um kvöldið og fyrir utan
stóð aðalróninn í Keflavík og var að
bjóða mér á fyllirí,“ segir Lúlli og
skellihlær.

Lúlli segir að það hafi munað af-
skaplega litlu að hann legði leiklist-
ina fyrir sig. Leikhúsið í Hafnar-
firði hafi t.d. verið að biðja hann að
koma. Hann hafi þá verið með fullt
hús af börnum og ekki auðvelt að
hlaupa frá því hlutverki.

Alltaf í sveit á sumrin

„Nú maður var auðvitað í fót-
bolta sem strákur, en samt aldrei
mikið. Ég var alla tíð í sveit á sumr-
in sem krakki og missti því af sumr-
inu á Ísafirði og byrjaði eiginlega
ekki að æfa fótbolta fyrr en ég er
komin á sextánda ár og þá var ég
í fyrsta skipti heilt ár samfelld á Ísa-
firði.

Ég byrjaði í sveit hjá séra Jón-
mundi í Grunnavík. Þar var ég tvö
sumur. Á mínum barnaskólaárum
var ég einn vetur á Siglufirði og var
síðan alveg heilt ár í Dýrafirðinum.
Síðan var ég fermingarsumarið
mitt á Höfða í Dýrafirði.

Á Siglufirði gerðu krakkarnir
grín að mér hvað ég væri linmæltur
og þegar ég kom til Ísafjarðar aftur
þá var gert grín að mér hvað ég tal-
aði hart. En síðan hef ég blandað
þessu nokk saman.

Í Dýrafirði hef ég náð að upplifa
tíma sem fáir minna jafnaldra
fengu að kynnast, að binda bagga
upp á hest og leiða þá heim af engi-
um. Ég gekk í barnaskólann á Núpi
sem var mjög sérstakt. Þarna var
bara ein bekkjardeild, en í henni
voru krakkar sem voru í allt frá stöf-
unardeild og upp í gagnfræða-
skóla, allt í einni og sömu deild-
inni. Þarna hlustaði maður því á
allt í senn, þá sem voru að byrja að
læra að stauta sig áfram, og upp í
þá sem voru að undirbúa sig undir
að komast inn í Héraðsskólann.
Þetta var mjög sérstakt.

Konan sem kenndi okkur hét
Svava og henni var umhugað um
að við lærðum mikið af ljóðum.
Hver einasti nemandi þurfti að
skila einu ljóði á viku. Sem gefur að
skilja var ég langt á eftir hinum og
þurfti því alltaf að taka eitt ljóð
extra og skila tveimur ljóðum á

Sexurnar. Fremri röð frá vinstri: Helga Sveinbjörnsdóttir, Guðrún Eyþórsdóttir, Jóhann Ögmundsson, Sigurborg Benediktsdóttir (Obba) og Sigrún Vernharðsdóttir.

Aftari röð f.v.: Sigríður Jónsdóttir (Sigga Bogga), Lára Oddsdóttir, Guðni Ásmundsson, Margrét Óskarsdóttir, Trausti Aðalsteinsson, Lúðvík Jólsson, Ernir Ingason, Finnur Magnússon og Heiðar Guðmundsson.

Atriði úr Sexunum. Á sviðinu eru talið frá vinstri: Sigríður Jónsdóttir, Ernir Ingason, Finnur Magnússon, Sigurborg Benediktsdóttir, Lúðvík Jólsson, Guðni Ásmundsson og Guðrún Eyþórsdóttir.

viku. Þannig var ég alltaf að reyna að ná hinum sem voru komnir miklu lengra í skólaljóðunum.

Heljarmennið Drengur Vagnsson

Við vorum keyrð í skólann á gömlum Willisjeppa með tréhúsi. Það var stór og mikill maður sem keyrði jeppann og hann hét því sjaldgæfa nafni Drengur. Pabbi hans hét ekki síður sjaldgæfu nafni, en það var Vagn.

Eitt skiptið man ég eftir að við vorum á leið í skólann á Willysjeppanum og það var allt á kafi í snjó.

Skyggnið var nær ekkert og Drengur keyrði rólega en ók bara eftir minni. Allt í einu seig bíllinn að framan og var þá kominn út af öðru megin. Drengur sagði okkur öllum að koma okkur út úr bílnum og fór síðan sjálfur út. Fór hann síðan að þeirri hlið sem var út af veginum, tók undir bílinn og ýtti honum með eigin afli upp á veginn aftur. Síðan var bara haldið áfram í skólann eins og ekkert hefði í skorist. Þetta var því sannkallað heljarmenni og nafnið átti sannarlega ekkert við hann.

Lúlli kominn í sjógallann á leiksviði í Grindavík í nóvember 1986. Þar var settur upp kabarett, Lúlli syngur og Kolla (Kolbrún Sveinbjarnardóttir) spilar undir á harmonikku.

Merkilegir matartímar

Það hélt áfram að snjóa og kominn alger ófærð. Þá var okkur krökkunum bara komið fyrir á bæjunum í kringum Núp. Ég fór á bæ sem heitir Alviðra. Bærinn er svolítið fyrir utan Núp og maður þurfti því að klofa snjóinn alla leið í skólann.

Á Alviðru var svolítið sérkennilegu karl sem hét Sakarías. Það er eini maðurinn sem ég hef séð borða fisk á þann hátt að hann tók fiskstykkið með beinum og öllu saman og setti upp í sig. Síðan byrjaði hann að tyggja. Eftir smá stund kom út úr hægri munnvikinu alveg

hvítþvegið bein. Þannig sorteraði hann fiskinn uppi í sér og beinin komu síðan eins og af færibandinu út um hægri munnvikið. Mér fannst þetta svo merkilegt að ég gat endalaust horft á karlinn borða.

Þarna náði ég alveg heilu ári í sveitinni og náði því að kynnast sveitamenningunni alveg frá A til Ö. Maður fékk að gefa kindunum og taka þátt í þeim verkum sem til féllu.

Alltaf á vinstri kantinum

Þegar ég var mitt fyrsta heila ár á Ísafirði, þá á sextánda ári, kom ég inn í fótboltann á síðasta ári í þriðja flokk í Vestra. Svo æfði ég með öðrum flokki og spilaði með þeim. Ég beið svo fyrir utan völlinn hjá meistaraflokknum þangað til þeir fóru að taka mig inná. Það var ágætt að nota mann til að lemja á,“ segir Lúlli og hlær.

„Ég spilaði alltaf vinstri kannt og Bói Þorsteins var hægri megin í vörninni á móti en hann var gríðarlega stór. Þegar ég kom hlaupandi á fullri ferð, þá stóð hann bara kyrr, setti hnéd út og ég flaug í stór-

Krosshamar ehf.

Fjarðarstræti 17, 400 Ísafirði, símar: 456 4361 og 893 8062

H.V. Umboðsverslun ehf.

Suðurgötu 9, 400 Ísafirði, sími: 456 4666

Groms ehf.

Seljalandsvegi 36, 400 Ísafirði, símar: 456 5450 og 894 2526

Útgerðarfélagið Ós ehf.

Hjallastræti 19, 415 Bolungarvík

**Fiskmarkaður Bolungarvíkur
og Suðureyri ehf.**

Túngata 1, 430 Suðureyri, sími: 863 9003

Glaður ehf.

Traðarstíg 1, 415 Bolungarvík, sími: 456 7137

Ölgerðin
Egill Skallagrímsson ehf.
Grjóthálsi 7-11, 110 Reykjavík**Klofningur ehf.**

Aðalgata 59, 430 Suðureyri, sími: 456 6293

Berti G. ehf.

Eyrargötu 4, 430 Suðureyri, sími: 456 6196

Vesturbyggð

Aðalsrtæti 63 - Patreksfirði

Menntaskólinn á Ísafirði Torfnesi • 400 Ísafjörður • Sími: 450 4400
Pósthólf 97 • 400 Ísafjörður • Sími: 450 4419

Hafnargötu 16 • Grindavík • Sími: 420 5700

**Verkalýðs- og sjómannafélag
Bolungarvíkur**

Hafnargötu 37 • 415 Bolungarvík • Sími: 456 7108

Jakob Valgeir ehf.

Grundarstíg 5 • 415 Bolungarvík • Sími: 456 7584

**Almenningstímar í sundlaugum
Ísafjarðarbæjar veturinn 2005-2006**Gildir frá
1. sept.-1. júní**Sundhöllin Ísafirði**Mánudag–fimmtudag kl. 07:00–08:00 og 19:30–21:30
Föstudag kl. 07:00–08:00 og 19:30–21:00
Laugardag–Sunnudag kl. 10:00–16:00**Sundlaugin Flateyri**Mánudag–Föstudag kl. 16:00–21:00
Laugardag–Sunnudag kl. 12:00–16:00
Lokað á fimmtudögum**Sundlaugin á Pingeyri**Mánud.-Miðvikud.
og Fimmtud. kl. 07:45–09:00 og 16:00–21:00
Þriðjudag kl. 07:45–11:30 og 16:00–21:00
Föstudag kl. 07:45–11:30
Laugardag kl. 10:00–15:00
Sunnudag kl. 11:00–16:00**Sundlaugin á Suðureyri**Mánudag–Fimmtudag kl. 16:00–20:00
Laugardag–Sunnudag kl. 12:00–17:00
Lokað á föstudögum**Verðskrá**

Börn kr. 130	Fullorðnir kr. 300
10 miða kort kr. 970	10 miða kort kr. 2360
30 miða kort kr. 2360	30 miða kort kr. 5780
Árskort f. börn kr. 10710	Árskort f. fullorðna kr. 21960
1/2 árs kort börn kr. 5400	1/2 árs kort fullorðnir kr. 10900

Leiga á sundfötum og handklæði kr. 100**Ath. Frítt fyrir börn að skólaaldri (6 ára og yngri).
Börn 8 ára og yngri þurfa að vera í fylgd með 14 ára
eða eldri****Íþrótt- og tómstundafulltrúi Ísafjarðarbæjar**

um boga yfir hann. Á þessu mótlæti fékk maður í sig hörkuna. Þetta var þó ekkert illa gert eða meint hjá Bóa. Það var ekkert verið að meiða mann eða neitt svoleiðis. Hann ætlaði bara að taka á móti mér. Ég æddi hins vegar áfram og reyndi að komast framhjá honum, en lenti á hnénu í staðinn.

Með magaverk á Laugardalsvöllinum

Eftirminnilegasta stundin í sambandi við fótboltann var þegar ég var 16 ára. Þá fór ég með meistaraflokknum suður til að spila tvo síðustu leikina í Íslandsmótinu en þeir voru þá að detta niður eins og oft áður. Menn voru ýmist að detta inn eða út, en allt snerist þetta um hversu snjallir menn voru að hala inn pening til að halda liðinu úti. Kittí Jónu Petólinu var þar manna snjallastur og potturinn og pannan í að halda þessu gangandi.

Nú ég spilaði þarna á Laugardalsvöllinum 16 ára gamall og ég man hvað það var mikið upplifelsi fyrir sveitaguttann að koma inn á þennan stóra völl, aðal leikvang Íslands. Þetta var rétt eins og maður gæti ímyndað sér í dag hvernig það væri að spila á Wembley. Þarna var ég kominn inn á Laugardalsvöll, dauðskelkaður og skjálfaði á beinunum. Ég fór til Bjössa Helga og sagði: Heyrðu Bjössi. Mér er svo djöfulli illt í maganum, ég held ég verði bara að láta skipta mér út. Bjössi horfði á mig smá stund og hundskammaði mig, þannig að ég vaknaði til lífsins.“

Kynntist körfuboltanum á Núpi

Lúlli segir, að á unglingsárunum hafi hann fyrst kynnst körfubolta. Það var einmitt á Núpi í Dýrafirði. Hann segir að vegna þess hversu seint hann hafi kynnst körfunni þá hafi hann aldrei verið sérlega góður. „Maður þarf að byrja ungur til að geta orðið virkilega góður,“ segir Lúlli, en var þó ekki verri en það að litíð var upp til hans af forsvarsmönnum félaga á Suðurnesjum fyrir árangur hans í þjálfun. Hann náði því einnig að verða Íslandsmeistari með Njarðvíkingum svo eitthvað meira hefur verið í hann

Frumherjarnir í Körfunni. Fremri röð frá vinstri: Hermann Nielsson, Eiríkur Ragnarsson og Lúðvík Jóels-son. Aftari röð f.v.: Ingvar Einarsson og Þröstur Guð-jónsson.

spunnið en hann vill sjálfur meina.

„Ég hafði verið í fyrsta bekk í Gaggó á Ísafirði. Síðan fór ég að Núpi. Þá voru þar tvær deildir, yngri og eldri deild, og ég fór þarna í yngri deild. Síðan sleppi ég einum vetri og fór þá til sjós í eitt ár. Síðan fer ég aftur að Núpi veturinn þar á eftir. Það var nú samt svo að þó ég sleppti úr einum vetri og ynni heilt ár, þá útskrifaðist ég á sama tíma sem gagnfræðingur og jafnaldrar mínir sem urðu gagnfræðingar út úr fjórða bekk í Gagnfræðaskólanum á Ísafirði.“

Upphafið að KFÍ ævintýrinu

Þegar ég var orðinn 18 ára langaði mig svolítið til að láta til mín taka í körfuboltanum á Ísafirði. Ég fór inn í leikfímissalinn við Austurvöll að skoða aðstæður. Jú, þarna voru körfuboltaspjöld sem merki-legt nokk' höfðu verið sett í upphafi þegar húsið var byggt upp úr 1945. Þegar þetta var voru þó engir körfuhringir eða net. Allt var þetta þó handónýtt. Kalli Aspelund var þá leikfímiskennari og ég fór að ræða málið við hann. Fékk ég hann síðan með mér í að tala við bæjarstjórnina um hvort ekki væri möguleiki á að fá sett upp körfuboltaspjöld. Jú, það var sæmilega tekið

undir það, en það hafðist samt ekki að fá þetta gert fyrr en veturinn eftir. Málið mjakaðist þó áfram.

Þá fékk ég í lið með mér tvo helvíti duglega stráka, Þröst Guðjónsson og Hermann Nielsson. Það endaði svo með því að spjöldin voru sett upp, gólfið í salnum þússað alveg niður í timbur og gólfið mál- að upp með körfuboltalínunum og öllu tilheyrandi. Síðan var lakað yfir þetta allt saman með glæru lakki og allt var þetta unnið frítt. Það eina sem bærinn borgaði var efnið. Þeir máluðu þetta

strákarnir og gerðu salinn eins og nýjan, en ég kom ekki nálægt því,“ segir Lúlli. „Nú við fórum svo að æfa körfubolta og þetta fór að smá vinda upp á sig og við fórum að reyna að koma upp stelpnaliði líka.“

Ákveðinn í að stofna sérstakt félag um körfuboltann

Það sem ég hafði þó ekki gert mér grein fyrir þegar ég byrjaði á þessu brótti var að íþróttalífið á Ísafirði var alveg heilagt. Þarna voru tvö lið alls ráðandi, Vestri og Hörður. Ég hafði heldur ekkert áttað mig á því að stór hluti af þessum strákum sem voru að vinna í þessu með mér voru Harðverjar, en ég sjálfur Vestramaður. Ég var hins vegar alltaf ákveðinn í því að það yrði að stofna sérstak körfuboltafélag. Það kom aldrei neitt annað til greina í mínum huga. Ég vissi nefnilega sem var að ef þetta yrði deild innan félaganna Harðar eða Vestra, þá fengjum við aldrei krónu í eitt né neitt því fótboltinn tók alla peninga sem komu inn og mikið meira en það.

Nýtt félag eða ég er hættur

Ég man að við fengum leigðan sal uppi í Kaupfélagi til að ræða

stofnun félags. Þá voru strákarnir bersýnilega búnir að tala við sína menn, eða réttara sagt, Jenna formann (Jens Kristmannsson). Þá komu strákarnir auðvitað fram með þá hugmynd að stofna körfuboltadeildir innan félaganna. Þá sagði ég bara við þá: þá dreg ég mig bara út úr þessu strákar mínir, - ég er hættur! Þið getið bara haldið áfram með þetta. Málið var bara það þó ég segi sjálfur frá, að sá sem kunni eitthvað í þessu var ég.

Þá gerist það að strákarnir fara allir út í horn, ein átta stykki og snakka saman svolitla stund. Svo koma þeir til baka og segja. Ja, við skulum reyna þetta, en við viljum fá formanninn! Mér er sko nákvæmlega sama um það, sagði ég. Það eina sem ég vil er að það verði til sér félag um þetta og mér er nákvæmlega sama, hvort ég er þar formaður eða einhver annar. Það er fallist á þetta. Körfuboltafélag Ísafjarðar, KFÍ, var stofnað 1964 og Eiríkur Ragnarsson verður fyrsti formaðurinn og ég varaformaður. Eiríkur staldraði ekki við á Ísafirði nema í tvo eða þrjá mánuði eftir þetta og þá tók ég við þessu.

Komum upp stelpnaflokk

Við fórum í að byggja þetta upp og vorum komnir með tvo eða þrjá flokka af strákum. Við reyndum líka að byggja upp stelpurnar en maður var auðvitað í stórvandræðum með að þær næðu einhverju spili og æfingu. Strákarnir voru orðnir sémilega góðir og þá tók ég þá og batt aðra höndina á þeim fyrir aftan bak og lét þá svo spila við stelpurnar. Þannig jafnaðist leikurinn svolítið. Þennan vetur voru stelpurnar í töluvert mikilli þjálfun. Þær hafa minnt mig á það síðan að ég hafi farið með þær inn á völl að hlaupa þar í brekkunni í klofsnjó. Ég var þá alveg búinn að gleyma því. Þennan vetur náðu þær þó upp töluverðri hörku og sterkri líkamsbyggingu af því að spila við strákana. Það endaði auðvitað með því

að ég þurfti ekkert að binda hendur strákanna fyrir aftan bak, því þeir máttu þakka fyrir að vinna þær.

Íslandsmeistarar kvenna veturinn 1966-'67

Þær fóru svo að keppa í Íslands-mótinu og komast í úrslitakeppnina. Þær fara svo suður til að spila og gerðu sér lítið fyrir og urðu Íslandsmeistarar kvenna veturinn 1966-'67.

Til að fjármagna þetta allt saman voru haldin böll og kökubasarar. Ég var að pína krakkana til að láta mömmurnar baka kökur og fleira.

Svo fór ég að hafa áhyggjur af því að við þyrftum að eiga merki fyrir félagið. Ég lagði því land undir fót og gekk inn Seljalandsveg þangað til ég kom að húsi þar sem jafnaldri minn bjó, Jón nokkur Kristjánsson. Ég sagði honum mínar hugmyndir um merki og tók hann vel í að skoða málið. Sagðist hann svo láta mig vita þegar hann væri búinn að teikna eitthvað. Leið síðan vika eða svo þegar hann hóar í mig og er búinn að teikna merki. Mér leist helvíti vel á það og hann sagði við mig að ef það ætti að gera barmmerki þá yrði merkið að vera þannig að það þyldi minnkun og sæist vel. Til að sýna mér hvernig það virkaði þá tók hann upp kík, sneri honum öfugt og sýndi mér svo merkið í gegnum kíkinn. Mér fannst þetta helvíti vel til fundið. Þarna gat maður séð merkið örsmátt, en samt var það

vel greinilegt. Þetta var stílhreint og skýrt merki. Þetta merki notuðum við upp frá því. Ég er miklu hrifnari af þessu merki en því nýja, en það lýsir þó kannski betur nútímanum.

Og Didda saumaði búningana

Við þurftum líka að hafa einhverja búninga. Þá var farið af stað og fengið hvítt frotté efni. Síðan var konan hans Gvendar heitins Lóu, hún Didda (Guðbjörg Árnadóttir), sem saumaði fyrir okkur búningana.

Ég var alltaf svolítið í sambandi við KR-ingana á þessum tíma. Þá voru þar strákar sem höfðu endað í KR en höfðu samt verið að hugsa um að stofna körfuboltafélag. Þeir voru þá búnir að kaupa efni frá Bandaríkjunum í búninga. Þetta var voða fínt efni sem sagt var að andaði og var rosalega flott. Þar sem þeir voru komnir í KR þá gat ég samið við þá og fékk hjá þeim efnisstrangana. Úr þessu voru saumaðar grænar buxur og hvítir bolir með grænum röndum. Þetta saumaði Didda og ég veit um einn búning sem er til enn þann dag í dag, en þann búning á Albert Guðmundsson, bróðir Muggs á Grænagardi. Hann sagði mér það í eitt skiptið þegar við fórum saman vestur að spila í old boys að mamma hans hafi haldið búningnum hans til haga, en hann er með gamla merkinu og allt saman. Ég öfunda Diddu ekki af að hafa saumað þessa búninga, það hlýtur að hafa verið erfitt, efnið vildi skríða svo mikið. En hún var seig og kláraði þetta með sóma.

Ýmislegt reynt

Þegar þarna var komið sögu var ég líka mikið að vesenast með Litla leikklúbbnum. Vinnan í kringum körfuboltafélagið var rosalega mikil. Maður varð að vera allt í öllu, afla peninga til að senda flokka suður og annað. Leikfélagið fór

Fyrsta körfuboltaliðið, talið frá vinstri: Baldur Jóelsson, Guðmundur Hagalín, Ingvar Einarsson, Eiríkur Ragnarsson, Þröstur Guðjónsson, Hermann Nielsson, Guðjón Höskuldsson og Lúðvík Jóelsson.

þó að taka svolítið mikinn tíma hjá manni og í raun og veru var maður hætture að sinna körfuboltanum eins vel og áður. Samt sem áður er KFÍ líklega fyrsta körfuboltafélagið á Íslandi sem æfði yfir sumarið.

Við fengum þjálfara sem heitir Gunnar Gunnarsson úr KR og var „Play maker KR liðsins“. Hann átti ættir að rekja til Ísafjarðar og var skyldur Fylki Ágústssyni og því fólki. Hann eyddi einu sinni þrem vikum af sumrinu hjá okkur við fulla þjálfun.

Einu sinni frétti ég líka af Kolbeini Pálssyni KR-ingi sem var í það minnsta einu sinni kosinn íþróttamaður ársins. Ég frétti af honum þar sem hann var staddur norður í landi í sumarfríi. Einhvern veginn tókst mér að ná sambandi við hann og fékk hann til að koma til Ísafjarðar. Strákunum var síðan smalað saman þó hásumar væri og Kolbeinn hélt yfir þeim fyrirlestur. Talaði hann þar um körfuboltann og hvernig hann þjálfaði sig til að ná í æfingu. Ég held að strákunum hafi þó ekkert litist á blikuna hvernig hann þjálfaði sig upp, því hann sagðist hafa gert það þannig að hann djöflaðist á sjálfum sér þangað til hann ældi blóði.

Gamlar kvikmyndir frá Kananum

Ég hafði líka eitt sinn samband við bandaríska sendiráðið og fékk lánaðar filmur hjá þeim með körfubolta. Við fundum síðan einhverja 16 millimetra sýningarvél sem ég held að hafi verið notuð til bíósýninga á sínum tíma í Hnífsdal. Þetta voru eldgamlar filmur úr bandaríska körfuboltanum. Ég held að þær hafi verið teknar einhvern tíma eftir stríð, svart hvítar og án tals. Ég man sérstaklega eftir einum leikmanni í þessum myndum sem hét Bob Cosy. Hann var ekki nema 175 eða 180 á hæð.

Íslandsmeistarar kvenna í körfubolta leikárið 1966 til 1967. Fremst eru frá vinstri: Guðrīður Sigurðardóttir og Sigrīður Einarsdóttir. Þar fyrir aftan f.v. eru Sigrīður Nielsdóttir og Hallveig Finnbogadóttir. Aftast frá vinstri eru: Lúdvík Páll Jóelsson þjálfari, formaður og stofnandi Körfuboltafélags Ísafjarðar (KFÍ), Elín Jóhannsdóttir, Kolbrún Leifsdóttir, Stefanía Finnbogadóttir og Þröstur Guðjónsson þjálfari.

Hann var einstaklega fær og jafnvígur á báðar hendur. Þess vegna komst hann í þessa úrvalsdeild hjá þeim þó hann væri svona lítill. Yfir þessum myndum sátum við og lágum löngum stundum, spóluðum þetta fram og til baka tímunum saman og reyndum að læra af þeim.

Ásamt þessu kynntist ég Leo Jóa Júl, við hittumst oft þegar við vorum að taka myndir út í bæ. Við vorum báðir að framkalla og kópiera heima hjá okkur. Það var á þeim tíma sem Jón Bjarnason ljósmynd-

ari flutti til Kópavogs og þá var enginn ljósmyndari starfandi á Ísafirði. Við fórum að ræða það að fylla eitt-hvað upp í þetta skarð. Það varð úr að við leigðum okkur herbergi hjá Stebba Skó og komum með okkar hafurtask þangað. En fljótlega reyndust þessar græjur alltof afkastalitlar. Við fórum á stúfana og bárum niður hjá Öddu Aspelund, hún tók okkur afskaplega vel og maður fann vel hvað við vissum lítið um hlutina, þótt hún eftir bestu getu léti okkur ekki finna það. Í minningunni eftir þessi samskipti

Gömlu mennirnir; Lúlli, Albert Guðmundsson, Pétur Guðmundsson og Guðjón Höskuldsson.

Lúlli á pallinum sunnan við húsið. Þar er haldið til yfir sumarið, enda algjör hitapottur. Hann segir að á þessum slóðum hreyfi varla vind allt árið um kring. Ef það blaktir strá, þá tali menn um fávíðri.

við hana situr eftir virðing fyrir hlutum og fágum. Þarna keyptum við tromlupurrkara, stúðiovél ofl.

Síðan tókum við myndir af fólki við ýmis tilefni; giftingar, fermingar og gáfum út jólakort ofl.

Ljósmyndunin heltók Leo og fór hann suður til náms og setti svo seinna upp stofu á Ísafirði.

En aldrei var tekið meira fyrir myndatökur og annað en svo að nægði fyrir húsaleigu og filmu.

Franköllun og kópíering, ásamt því að mála smávegis fyrir sjálfan mig, eru mín einu hobbý í gegnum tíðina.

Á sama tíma missti ég strákana suður til náms og þá mína aðal hjálparhelli að öllum öðrum ólöstuðum hann Þröst Guðjónsson.

Tekinn í gegn

Nú, eins og ég sagði áðan, þá var ég farinn að slaka mikið á varðandi félagið enda erfitt að vera bæði í þessu og Litla leikklúbbum. Maður var líka í fótboltanum með Bjössa Helga og þessum köllum og því mikið að gera. Þá er það að Óli Reynir, sonur hans Ingimars tók mig í gegn. Heimtaði hann ásamt strákunum að eitthvað yrði gert í málinu því ég væri farinn að slaka svo mikið á. Sem betur fer tóku strákarnir við og héldu þessu áfram. Þegar hann var svo orðinn þreyttur

á þessu sjálfur þá kom þetta sem hefur verið fram til dagsins í dag. Guðjón Þorsteinsson, tengdasonur Jonna kom þarna inn og þá kom líka allt annar kultúr í þetta.

Svona gekk þetta nú fyrir sig. Auðvitað var þetta oft erfitt því raunverulega var maður líka að keppa við fótboltann um peninga. Í dag þekkir ungt fólk ekki þá rimmu, ef svo má segja, sem ríkti á milli Vestra og Harðar. Þetta var sérstakt menningarfyrirbrigði þar sem mættust stál í stál. Ég var jafnvel sakaður um að vera að taka stráka úr fótboltanum. Það var hins vegar ekki svo mikið um að vera fyrir þessa stráka á veturna. Kannski einhverjar inniæfingar svo kórffuboltinn var ekki að eyðileggja neitt. Svo voru þessir strákar ekkert í kórffubolta á sumrin þegar fótboltinn var í gangi. Í raun kom þetta því ekki að sök.

Ekki boðið í afmælið

– Nú átti KFÍ 40 ára afmæli 2004, þú hefur þá væntanlega skroppið til að taka þátt í hátíðahöldum sem stofnandi félagsins?

„Nei, mér var ekkert boðið. Það er eins og textinn í laginu sem strákurinn minn bjó til og spilaði í Rottweiler hundunum: þér er ekki boðið. Það var heldur ekkert hringt í mig. Aftur á móti var mér

boðið vestur þegar þeir fóru upp í Úrvalsdeildina á sínum tíma. Þar fékk ég líka eitthvað heiðursskjal og annað,“ segir Lúlli og er greinilega lítið fyrir að sækjast sérstaklega eftir viðurkenningu samfélagsins.

Fyrsti kórffuboltaþjálfari Keflvíkinga

„Eftir kórffuboltaþróltið mitt og veruna með LL flutti ég suður og byrja að spila kórffubolta með Njarðvík. Þá var úrvalsdeildin ekki til, en Njarðvík spilaði í fyrstu deild og með þeim varð ég Íslandsmeistari. Þeir dattu aldrei niður eftir það. Árið eftir þetta fengu þeir nýja íþróttahúsið og gátu byrjað að spila strax í því næstu leiktíð. Ég var ekki með þeim áfram.

Ég man að úrslitaleikurinn með Njarðvík var við Snæfell. Þá kemur til mín maður sem heitir Helgi Hólm og var bankastjóri í Verslunarbbankanum. Hann var reyndar lærður íþróttakennari og formaður ÍK sem þá hét í Keflavík. Með honum var annar maður sem var skólastjóri í Njarðvíkunum. Þeir spyrtu mig hvort ég sé ekki tilbúinn að starta kórffubolta í Keflavík. Mér fannst það svolítið freistandi og þar með varð ég fyrsti þjálfari Keflvíkinga í kórffubolta.

Ég tók strákana fyrir áramót og kenndi þeim boltamedferð og það allt saman. Síðan tók Helgi að sér að búa til einhver leikkerfi fyrir þá. Við byrjuðum ekkert að spila í deildakeppninni íslensku fyrir en eftir tvö ár. Við byrjuðum uppi á Keflavíkurflugvelli. Þar voru fjórar deildir hjá Kananum og tíu lið í hverri deild. Við komumst inn í eina deildina og spiluðum þar í tvö ár.”

Lúlli segir að eftir þetta hafi Keflvíkingar síðan stokkið inn á völlinn í íslenska kórffuboltanum þar sem þeir hafa verið áberandi allar götur síðan.

Bakarinn sem aldrei var auglýst eftir

Lúlli vann þó alltaf fulla vinnu meðfram kórffuboltaspilinu, m.a. í Gunnars bakaríi í Keflavík sem hafði reyndar boðið honum svo hátt kaup að það varð til þess að fjölskyldan flutti suður.

Segir Lúlli að það hafi verið hálf einkennilegt. Hann hafi séð auglýsingu í Suðurnesjatiðindum þar sem auglýst var eftir bakara. Rölti hann þá inn í Gunnarsbakarí í Hafnar-götunni og hitti eigandann inni á skrifstofu og spyr: „Vantar þig ekki bakara. Hann horfir smá stund á mig og segir svo: jú, jú. - Hvað eru launin hjá þér, sagði ég. - Ja, þau eru svona 30 þúsund til að byrja með sagði hann. Já, sagði ég og lifnaði allur við því ég var að hækka um heil 12 þúsund á mánuði frá því sem var á mínum gamla vinnustað. - Getum við þá samið um það að ég fái 30 þúsund krónur á mánuði og fáu sömu hækkanir og verkamaðurinn þegar þær verða. Já, já sagði bakarinn. Ég fór með þetta heim, hjálpaði Kollu að pakka einhverju dóti, en hún sá um rest og ég bara fór. Kolla kom svo suður mánuði seinna.

Ég byrja að vinna þarna en það kom svo til tals nokkru seinna hvernig í ósköpunum hafi staðið á því að ég hafi komið til Gunnars að biðja um vinnu sem bakari. Já, sagði ég við Gunnar. Þú auglýstir þarna í Suðurnesjatiðindum eftir bakara. - Ég, sagði Gunnar hvumsa. Ég hef aldrei auglýst eftir bakara.”

Til Grindavíkur og stofnaði bæjarblað og endurreisti leikfélag

Það átti þó ekki fyrir Lúlla að liggja að verða ellidaður í Gunnarsbakaríi jafnvel þó eigandinn hafi verið búinn að bjóða honum að gerast meðeigandi. Þegar á reyndi var annað og æðra vald sem réð ferðinni á heimili bakarans svo ekkert varð af með eign Lúlla. Þegar harðna tók á dalnum og bakarinn treysti sér ekki til að standa undir launahækkunum, þá barst Lúlla tilboð um að gerast verkstjóri í síld í Grindavík, og hann sló til.

„Ég spilaði síðan smávegis með Grindvíkingum í körfubolta eftir að ég flutti þangað og ég spilaði líka einnig með þeim í fótbolta”.

Fínna dómurnar í Ísfríðingafélaginu tilbúnar á djammíð. Talið frá vinstri: Lúðvík Jóelsson, Bjarni Brynjólfsson og Guðfinnur Kjartansson.

Fiskur undir steini

Grindavík var á þessum tíma hrein verstöð. Það nánast tvöfaldadist íbúafjöldi yfir vertíðina og á annað hundrað bátar lögðu þarna upp sinn afla. Mikið líf var í bröggunum vegna þessa.

Mér fannst hins vegar alltaf svo neikvæð umræða um plássið. Ég var orðinn hundleiður á að lesa aldrei um neitt annað eða hlusta á í útvarpi nema slæmar fréttir frá Grindavík. Ég tala nú ekki um þegar kvikmyndin Fiskur undir steini var sýnd. Ég ákvað því að stofna blað og stofnaði bæjarblað sem hét Bæjarbót. Það var borið í hús en ekki selt. Ég gaf það blað út lengi vel og fékk til liðs við mig mann sem heitir Björn Birgisson. Hann tók svo við blaðinu seinna meir. Ég lét það rekast þannig að blaðið hafði alltaf það mikið af auglýsingum að borgaði sig. Með þessari útgáfu fóru líka að koma jákvæðar fréttir frá Grindavík. Fram að því hafði ekki verið talað um Grindavík í fjölmiðlum nema bara um aflatölur og það sem gerðist í kringum verbúðirnar, slagsmál og annað.“

Lúlli endurreisti líka Leikfélag Grindavíkur. Þar setti hann m.a. upp og leikstýrði revíu, þar sem eiginkonan Kolla spilaði undir á harmonikku. Lék einnig Arnes í Fjalla Eyvindi „Mér þótti mjög vænt um Arnes,” segir Lúðvík. Einnig lék hann í Gasljósi, Afbrýðissamri eiginkonu, Grænu lyftunni og leikriti með ljóðum eftir Kristín Reyrr.

„Þegar ég var í Grindavík, þá var

ég verkstjóri í Þorbirninum og með réttindi sem síldarmatsmaður og viðurkenndur sem slíkur af Síldarútevegnefnd ríkisins,” segir Lúlli, en hann vann reyndar meðfram við að aka starfsfólki til og frá vinnu. Hann átti því lítið frí yfir daginn og fékk kannski korter í mat þegar vel stóð á.

„Þá var maður líka að reyna að endurreisa Leikfélag Grindavíkur.

Maður var að vinna í fiskinum til tíu ellefu á kvöldin og þá var farið að æfa. Þegar æfingin var búin, þá fór maður í að smíða leiktjöld. Maður var því ekkert heima í tvo eða þrjá mánuði.”

Þannig segir Lúlli að þessi íslenski háttur að vera að vasast í öllum hlutum taki sinn toll. Menn geti verið sámilegir á mörgum sviðum, en engir afreksmenn á neinu þeirra. Menn nái aldrei að einbeita sér að neinum einum hlut.

Bakar nú fyrir Norðmenn

Lúlli er samt enn við sama heygardshornið. Að vísu segist hann vera farinn að taka hlutunum aðeins rólegar en áður, enda segist hann ekki eiga níu líf eins og kötturinn.

Innvortis sýking var nærri búin að draga hann til dauða, en honum tókst með hörkunni að vinna á því en er þó ekki samur og áður. Hann telur þó að líkamlegt þrek sem hann hafi unnið upp í sínu íþróttabrótti hafi án efa bjargað lífi hans í þeim raunum.

Hann vinnur nú eins og fyrr segir í bakaríi í Sandefjord og tekur líka þátt í félagslífinu. Hann er því ekkert á leið heim til Íslands. Nú íhugar þessi vestfirski víkingur meira að segja að snúa dæmi Ingólfs Arnarsonar landnámsmanns á haus og gerast norskur ríkisborgari. Þar með yrði Lúlli löggiltur landnámsmaður í gamla föðurlandi Ingólfs.

Eftirtalin fyrirtæki og stofnanir óska Ísfirðingum farsældar á nýja árinu

Olíufélag Útvegsmanna hf.

Hafnarhúsinu, 400 Ísafjörður, sími: 456 3245

Hamraborg ehf.

Hafnarstræti 7 • 400 Ísafirði
Sími 456 3166 • Fax 456 4766

MÍÐFELL hf. rækjuverksmiðja

Sindragötu 1 • Ísafirði • Sími: 450 4000

Kaupfélag Steingrímsfjarðar

Höfðatúni 4 • 510 Hólmavík • Sími: 455 3100
Essó skálinn - Opíð 9-23,30

Fjórðungssamband Vestfirðinga

Árnagötu 2-4 • Ísafirði • Sími: 450 3000

**EFNALAUGIN
ALBERT ehf**
Sindragata 14 • 400 Ísafjörður • Sími: 456 4670

Vélsmiðja - Blikksmiðja

Þristur hf.

Sindragötu 8 • 400 Ísafjörður • Sími 456 4750

GNÁ hf.

Aðalstræti 21 • 415 Bolungarvík • Sími: 450 7200

Þórsberg hf.

Fiskvinnsla, útgerð
Strandgötu 25 • 460 Tálknafirði • Sími: 456 2553

Veitingaskálinn Brú

Hrútafirði, sími: 451 1122

Oddi hf.

Patreksfirði

Eyrargötu • Sími 450 2100

456 5500

Aðalstræti 26 • 400 Ísafjörður • Sími 456 3902

Löggiltir endurskoðendur

Vestfjörðum hf.

Aðalstræti 24 • 400 Ísafj. • Sími 456 4066 • Fax 456 4133

Sparisjóður Bolungarvíkur

Aðalstræti 14 • Bolungarvík • Sími 450 7100

Aðalgötu 8 • Suðureyri

STAÐARSKÁLI

Hrútafirði • Sími 451 1150

Lífeyrissjóður Vestfirðinga

Brunngötu 7 • 400 Ísafjörður • Sími 456 4233

Ísblikk ehf, blikksmiðja,

Árnagötu 1, Ísafirði, símar: 456 5550

Bókhaldstofan Fagverk

Aldís Rögnvaldsdóttir

Bíldshöfða 14 • 110 Reykjavík • Sími: 595 0113 • fax: 595 0151

Sundagörðum 2, Reykjavík

Sími: 515 1100, Fax: 515 1110

Skíðakappinn, setjarinn, prentarinn og ljósmyndarinn Haukur Sigurðsson:

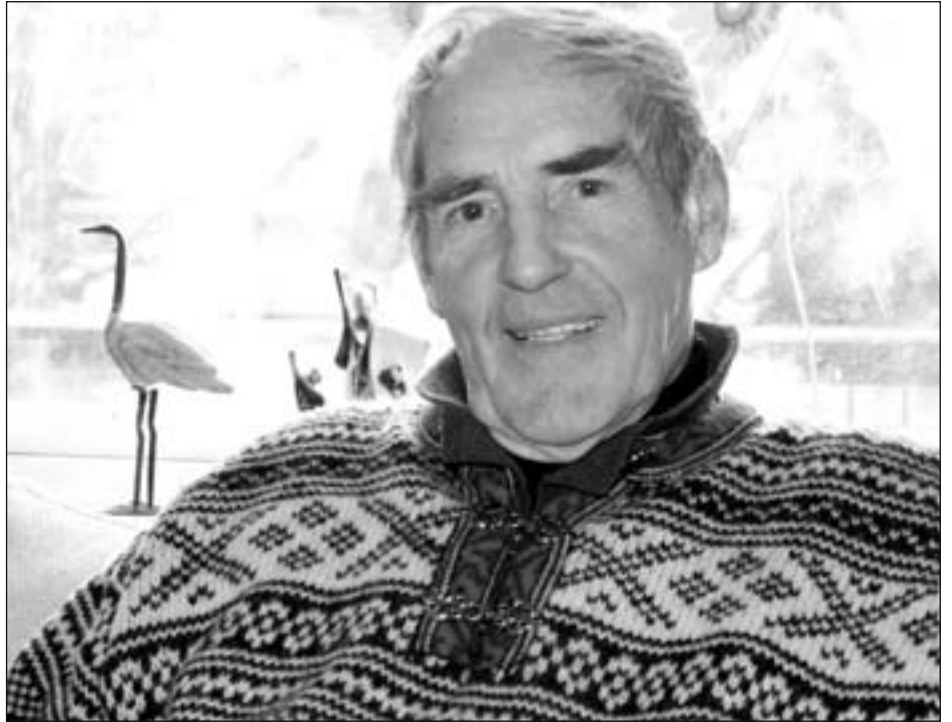
Flutti á slóðir norskra víkinga

– spilar golf hvenær sem færi gefst en skíðin rykfalla sökum snjóleysis

Viðtal: Hörður Kristjánsson.

Haukur Sigurðsson, skíðamaður, prentari og ljósmyndari frá Ísafirði flutti alfarinn til Noregs ásamt eigin konu sinni Didda (Jóhönnu Hálf-dánsdóttur) árið 1986. Fluttu þau til Arendal sunnarlega í Oslófirðinum vestanverðum um 260 km suður af Osló. Þau höfðu flutt frá Ísafirði nokkrum árum áður og bjuggu þá í Mosfellsbæ. Hann var að vinna hjá prentsmiðjunni Odda í Reykjavík og hún hjá Landsbankanum. Synir þeirra tveir, Bjarni og Hálf-dán, voru þá báðir búsettir í Noregi og var það að undirlagi þeirra að þau hjón slógu til og fluttu. Guðbjörg dóttir þeirra var þá eftir heima á Íslandi, en hún hafði einnig búið um tíma í Arendal í Noregi ásamt eiginmanni sínum.

Þau eru jafnaldrar Haukur og Didda, orðin 75 ára, en voru kát og hress þegar þau komu ásamt Hálf-dáni syni sínum að hitta erindreka Vestanpóstsins á heimili Lúðvíks Jó-
elssonar í Sandefjord þann 19. nóvember sl. Höfðu menn sammælt

Haukur Sigurðsson er orðinn eins og innfæddur Norðmaður, í ekta norskri þeysu. Myndir: HKr.

um að hittast hjá Lúlla. Var það einkum vegna þess að helmingi styttra væri fyrir þau hjón að fara

þangað frá Arendal til að hitta komufólk frá Íslandi en til Jóns Karls (Bóa) bróður Hauks í Sandvika.

Haukur sagði að aldurinn væri farinn að segja nokkuð til sín, en hann var samt furðu brattur þrátt fyrir að hafa mætt töluverðu andstreymi vegna veikinda líkt og Bói bróðir hans.

Fluttu út 1986

„Við fluttum út og ég byrjaði að vinna 1. júlí 1986 á blaðinu Agderposten í Arendal. Didda fékk líka smá vinnu í þessari sömu prentsmiðju. Bjarni vann þá á blaðinu og hann agiteraði fyrir því að ég kæmi, en Hálf-dán var þá líka kominn hingað út. Hann vinnur nú einnig við prentsmiðju í Skien.

Ég fór fyrst að skoða og Bjarni sagði að ég gæti örugglega fengið vinnu þarna. Mér leist ágætlega á þetta. Þar sem ég var orðinn nokk-

Hálf-dán, Didda, (Jóhanna Hálf-dánsdóttir) og Haukur Sigurðsson á sólpallinum hjá Lúlla Jóels í Sandefjord.

uð við aldur, þá hugsaði maður, að annað hvort yrði að gera þetta núna eða sleppa því.

Þetta var samt auðvitað töluvert átak. Didda hætti í bankanum og ég í Oddanum, en við höfum aldrei séð eftir þessu.

Guðbjörg var þá heima á Íslandi, en hún hafði búið hér áður ásamt Guðjóni Inga Sverrissyni eiginmanni sínum sem vann á þessu sama blaði. Þau fluttu aftur heim, en Guðjón fékk æxli í höfuðið og dó út frá því. Eftir að hún varð ekkja, losnaði um hana, en hún var þá með tvo krakka. Strákinn Ófeig Jóhann, sem er nú 23 ára, og dótturina Ingunni Önnu, sem er 13 ára. Það varð úr að hún flytti aftur út til Arendal, en sonur hennar fór í íþróttaskóla í Osló og var með golfíþróttina sem aðalfag. Hann bjó hjá bróður mínum (Jóni Karli) rétt utan við Osló meðan hann var þar í námi. Þannig var öll fjölskyldan samankomin hér í Noregi.”

Haukur segir að vel hafi gengið að aðlagast norsku umhverfi og að koma sér fyrir. Fyrst fóru þau í íbúð sem blaðaprentsmiðjan átti, sem hann var að vinna hjá.

„Prentsmiðjan átti fjórar íbúðir fyrir starfsmenn. Þá var mikill uppgangur, prentsmiðjan að stækka og blaðið var líka að eflast. Þeir borguðu allan flutninginn á búslóðinni. Ég var þarna í lágri húsaleigu fyrsta árið, en svo keypti ég mér hús. Það var mjög auðvelt og létt. Ég keypti hús svolítið fyrir utan sjálfan Arendal. Þetta var nánast nýtt hús og aðeins hafði verið búið í því í nokkra mánuði. Ég er svona tíu mínútur að keyra heiman frá okkur og niður í Arendalbæinn. Svæðið þar sem ég bý tilheyrir þó ekki bænum því það er önnur kommúna. Guðbjörg dóttir okkar og Bjarni búa nú bæði í Arendal.”

Norðmenn ólíkir Íslendingum

– Hvernig líkar þér þetta breytta umhverfi?

„Ég var sjálfur búinn að

Frá Arendal, heimabæ Hauks og Diddu í Noregi.

vera hérna í Noregi áður og vissi því alveg að hverju ég gekk. Ég hafði margoft komið hingað í sambandi við skíðin. Það var því ekkert stórmál fyrir okkur að flytja. Ég fór líka í svipaða vinnu og ég var í heima. Það var samt ekki sami vinnumóráll hér og heima. Sennilega kemur það af því að þeir hafa svo sterk stéttarfélög og eru mjög kröfuharðir varðandi reglurnar.

Það mátti ekki vinna yfirvinnu og, ef Norðmennirnir voru beðnir að vinna yfirvinnu, þá báru þeir því við að þeir þyrftu að fara að gera eitthvað annað. Mér fannst þeir

ekki setja sig eins mikið inn í vinnuna og maður var vanur heima þar sem allt snerist um að láta hlutina ganga upp. Maður var alinn upp í því að redda hlutunum. Þetta var jú vinnan manns og maður þurfti að standa klár á öllu. Það skipti öllu að geta haldið vinnunni, eða kunnunum, eftir atvikum.

Norðmennirnir eru miklu rólegri hvað þetta varðar og allt öðru vísi en Íslendingar. Ég hef líka verið töluvert í Svíþjóð, að vísu er langt síðan, en mér hefur alltaf fundist að við værum miklu skyldari Svíunum en Norðmönnunum. Það er bæði í umgengni og hvernig við tölum og hugsum í sambandi við vinnuna. Þetta fannst mér mjög afgerandi og að maður fengi eiginlega aldrei klárt já eða nei hjá Norðmönnum. Við vorum í Jamtalandi í Svíþjóð, en Jamtaland og Hariedalen í Svíþjóð var norskt land á öldum áður. Þaðan komu margir þeirra víkinga, sem fóru til Íslands. Í Jamtalandi er töluvert til af sögum um þessar ferðir.”

Til frekari fróðleiks má geta þess að Snorri Sturluson skrifaði um Jamtaland í sínum sögum. Jamtaland er 39.600 ferkílómetra landsvæði á milli 62° og 65° norður breiddar. Það er í um 100 km fjarlægð fyrir austan Þrándheim í Noregi og um 450 km norður af Stokkhólmi í Svíþjóð.

Elstu menjar um búsetu manna á þessum slóðum eru reyndar frá steinöld og um 8.000 ára gamlar. Þá er þar að finna merkilega rúnasteina frá tímum víkinga. Snorri skrifaði um landnám norrænna manna sem stofnuðu þarna sjálfstætt ríki Jamtaland. Þetta fólk var hluti þess fjölda sem flýði undan ofríki Haralds hárfagra í Noregi, en hinn hlutinn flýði m.a. til Íslands. Í Jamtalandi var meira að segja talað sjálfstætt tungumál, jamska, sem Svíar lögðu kapp á að afmá, en margir munu samt kunna enn þann dag í dag.

Jamtaland var hernumið af Svíum á átjándu öld, en

Arendal er tiltölulega lítill bær við suðurströnd Noregs. Íbúar eru samt um 40 þúsund. Eftir að landamerki bæjarins voru færd út með sameiningum árið 1992 varð bærinn sá tíundi stærsti í Noregi miðað við íbúafjölda. Var bærinn gjarnan kallaður Feneyjar Skandinavíu. Var það vegna þess að bærinn byggðist upp á sjö eyjum. Blómatími bæjarins var á tímum seglskipanna á átjándu og nítjándu öld. Vegna siglinganna var bærinn um tíma einn stærsti og mikilvægasti bær Noregs. Á þessu svæði eru einnig járn-námur sem voru aflvaki mikilla viðskipta og frá Arendal voru stundaðir miklir timburútflutningar.

hafði þá tilheyrt Noregi í nærri 500 ár, en þar á undan sjálfstætt hérað með eigið lögþing „Jamtamot“. Eftir 1536 varð Noregur hluti af Danmörku og þar með fylgdi Jamtaland.

Haukur hefur mikinn áhuga á uppruna Íslendinga og er sam mála kenningum um að Íslendingar séu ekki eins skyldir Norðmönnum og ætla mætti. Hann nefnir Svía og Íra í því sambandi. Laxness hafi verið svipaðrar skoðunar og hafi reyndar nefnt að Íslendingar eigi líka rætur að rekja til Mið-Austurlanda til þjóðar sem nefnd hefur verið Herúlar. Þeir hafa leitað upp til Rússlands og Skandinavíu en stoppað stutt í Noregi. Þessir sömu Herúlar hafi haldið áfram að leita að landi og þá farið m.a. til Íslands. Reyndar hafi Herúlar líka verið nefndir til sögunnar á Bretlandseyjum verulega löngu fyrir landnám Íslands.

„Það er samt gott að vera hérna í Noregi,“ segir Haukur eftir þessa athyglisverðu söguskoðun.

Lífið er auðveldara í Noregi

„Eins og ég sagði þá fékk ég vinnu á þessu blaði, sem Bjarni vann hjá, Agderposten. Það var mikið léttari vinna, með styttri vinnutíma en heima og miklu betri laun. Það var því mikill fjárhagslegur léttir að flytja og ekki saman að jafna. Að jafnaði eru mikið hærri laun hér en heima og húsnæði mikið ódýrara.“

Þarna vísar Haukur til húsnæðisverðs í Arendal, sem er í líðlega þriggja klukkustunda akstursfjarlægð suður af Osló. Í Osló er húsnæðisverð aftur á móti talsvert

Bræðurnir Jón Karl og Haukur í Austurríki 1954. Í pokabuxunum góðu sem vöktu óskipta athygli erlendra bláðamanna enda löngu komið úr tísku. Þetta var samt aðaltískan frá Ólympíuleikunum í Osló 1952, en nýju heimsmeistaramótstískuna hafði ekki enn rekið á fjöður Íslendinga tveim árum seinna, enda samgöngur strjalar.

hærra og virðist ekki óáþekkt því sem þekktist í Reykjavík. Þá segir Haukur að það hafi verið auðvelt að aðlagast samfélaginu og gott skipulag á öllum hlutum.

– Var virkilega léttara að kaupa hús hér en á Íslandi?

„Miklu léttara. Það var spurt að því hvort maður væri með vinnu. Ef svo var þá var bara reiknað út hvað maður gæti staðið undir miklu miðað við hvað maður þénadi. Síðan gat maður bara keypt hús. Það var því létt fyrir þann sem átti engan aur að kaupa hús svo framarlega að hann hefði vinnu. Svoleiðis er það ennþá. Fyrir okkur var þetta kannski enn léttara því við áttum hús í Mosfellssveit, sem við seldum reyndar ekki fyrr en tveim árum seinna.

Ég man eftir því að áður en ég flutti þá kom maður á Flugfélagið til Bóa og var að ræða við hann. Þá hafði hann farið til Noregs að vinna og hefði geta fengið þrjár íbúðir hér fyrir sína íbúð á Íslandi. Mér finnst að í dag sé þetta nákvæmlega eins. Það sé þrisvar sinnum dýrara að kaupa íbúð heima en hér í Noregi. Íbúðarverð í Osló er þó ekkert líkt því sem er hér hjá okkur í Arendal. Það er mikið herra. Það má segja að ef maður hefur vinnu og sæmileg laun, þá getur maður fengið íbúð fyrir sem svara þriggja ára tekjur.

Veðrið er aukabónus

„Við þurfum ekki að kvarta. Það er léttara að vera hér að mörgu leyti, svo er veðrið auðvitað mikið betra. Það er svona bónusinn við þetta. Veðrið heima á Ísafirði gat oft verið agalegt. Ég man eftir því

þegar maður var að fara í vinnuna, að það lá við að maður villtist á leiðinni. Hér er veðrið mjög ólíkt.

Nú erum við orðin 75 ára bæði og þá fer ýmislegt að láta undan. Ég hef aldrei séð eftir því að flytja, en mig langar oft að skreppa heim. Ég held ég hafi þó ekki farið nema tvisvar til að stoppa eitthvað. Við höfum annars talsvert ferðast um heiminn síðan við fluttum út, m.a. til Bandaríkjanna. Þar átti ég frænku sem við heimsóttum oft og þá flugum við með millilendingu á Íslandi. Þar var þó bara stoppað í eina nótt.

Þegar maður kemur til Íslands, þá fer maður venjulega til Reykjavíkur, en fólkið sem ég þekki er flest á Ísafirði. Systur Diddu eru þó búsettar fyrir sunnan. Hana langar

því oft til að hitta þær. Þær fóru saman systurnar á Ísafjörð í fyrra (2004) og fannst áberandi hvað dauft var yfir bænum frá því sem áður var.“

Sorgleg hnignun

Haukur segist feginn að hafa ekki þurft að upplifa þá hnignun sem orðið hefur á Ísafirði í atvinnumálum og öðru undanfarin ár. - „Maður verður einhvernvegin tómur inni í sér að hugsa til þess hvernig þessu hefur farið aftur. Það er víst ekkert við því að gera, svona er lífið.

Ég held að það taki því ekkert að fara aftur til Íslands. Hér er maður búinn að koma sér vel fyrir. Svo eru orðin lítil tengsl. Sumt fólk sem maður þekkti er dáið og sambandið við aðra ekki eins og áður var.”

Golfið heillar

Haukur hefur stundað mikið skíðin alla ævi og gerði það einnig eftir að hann flutti til Noregs. Eftir að hann komst á eftirlaun þá er það golfið sem hefur heillað hann, enda væntanlega hæg heimatökin með að fá leiðbeiningar hjá dóttursyninum.

„Ég er mikið í golfi eftir að ég varð „pensionisti“. Það hefur hjálpað mér mikið. Það eru tveir golfvellar skammt frá þar sem ég á heima. Ég er meðlimur í báðum klubbunum. Völlurinn fyrir sunnan mig er opinn mest allan veturinn, það er svo lítill snjór þarna. Svo hefur snjórinn líka farið minnkandi með hverju árinu eftir að við fluttum. Loftslagið fer hlýnandi og ég man að fyrsta árið var bara nokkuð mikill snjór. Ég fór þá mikið á skíði á veturna, en nú er bara orðið erfitt að fara á skíði það er svo langt að fara. Það hefur t.d. ekkert verið hægt að fara það sem af er vetri og allar skíðalyftur lokaðar.“

„Haukur minn ertu viss um að þú munir þetta allt rétt sem þú ert að segja blaðamanninum?“

„Það skiptir engu máli Didda mín. Það man hvort sem er enginn lengur hvernig þetta var.“

Margfaldur Íslandsmeistari

– En þú átt annars marga Íslandsmeistaratitlana á skíðum?

„Já maður var mikið á skíðum,“ segir Haukur, en er ekki sáttur við hvað Ísfirðingar hafa gefið mikið eftir samanborið við Akureyri. Hann telur að það hefði verið hægt að gera stærri hluti á Ísafirði t.d. með því að sérhæfa menntaskólana og skíðadeildina sem þar var reynt að setja á fót. Þar hafi bara skort á ákveðni og áhuga Ísfirðinga sjálfra að styðja við bakið á þeim sem voru að leggja allt sitt í þetta. Því hafi menn glutrað þessu út úr höndunum.

„Ég var rosalega svektur þegar Akureyringar vildu fá Skíðalandsmót Íslands alfarið til sín. Þá studdi þáverandi formaður Skíðafélagsins á Ísafirði þá tillögu. Það gat samt

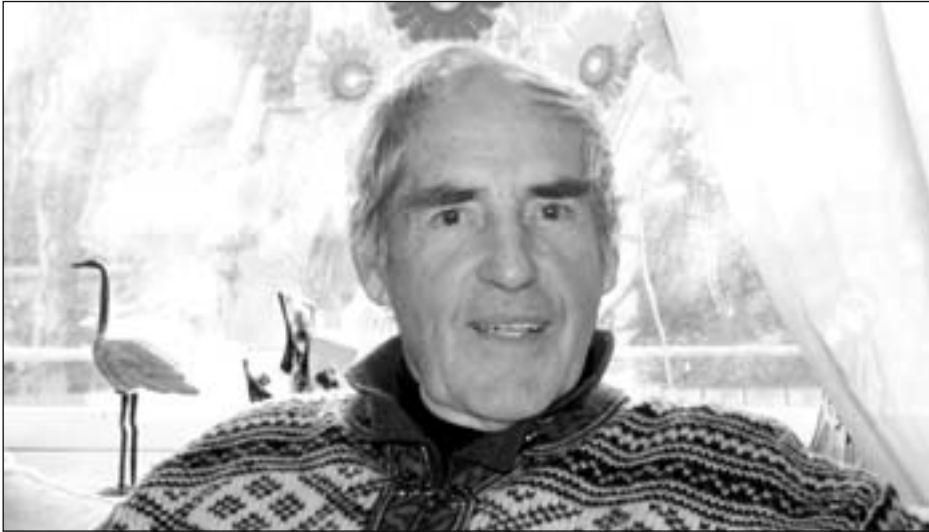
ekki verið rétt að ætla að púkka undir einn stað á landinu. Það hefði drep-ið alla hina niður,“ segir Haukur og er enn óhress með að menn skyldu láta sér detta þetta í hug. „-Þetta hefði mönnum aldrei dottið í huga að gera hér í Noregi. Það verður auðvitað að vera samkeppni.“

Haukur lét þó aldrei deigan síga á sínum ferli og gerði víðreist. - „Bói fór til Svíþjóðar þar sem hann var í eitt ár og við Didda fórum þangað líka. Þetta var í Áre í Svíþjóð (þar sem heimsmeistaramótið á skíðum verður haldið 2007) uppi í Jamtalandi. Við tókum þátt í Olympíuleikunum í Osló 1952 (þar voru reyndar einnig þátttakendur aðrir bræður frá Ísafirði, Gunnar og Oddur Péturssynir og líka Ebenezer Þórarinnsson). Þá vorum við með í Hanikamóti '54 í Austurríki og það eru ekki margir Íslendingar sem hafa keppt á því móti. Við Bói fórum þangað til að æfa okkur í Kitzbühl og keppa fyrir heimsmeistararamótið sem haldið var í Áre. Við

kepptum í öllum greinum, svigi, stórsvigi og bruni. Ég held að brunbrautin í Kitzbühl sé ein af þeim stærstu í heiminum. Ég hef þó farið víða eins og til Aspen í Ameríku. Það eru rosaleg loftköst í byrjun í brautinni í Kitzbühl, en við höfðum mjög gaman af þessu. Eftir þetta tók ég líka þátt í heimsmeistararamótinu, en ekki Bói þar sem hann slasaðist í Áre fyrir mótið.”

Í gamaldags pokabuxum

Bæði Haukur og Jón Karl minnst veru sinnar í Austurríki og keppnisþátttökunnar þar. Ekki endilega fyrir afrek í brekkunni heldur fyrir fatnaðinn og skíðagallann sem þeir fóru í út. Ferðalög á milli landa voru ekki eins tíð og nú á dögum. Þannig að hugmyndir

„Við þurfum ekki að kvarta. Það er léttara að vera hér að mörgu leyti. Svo er veðrið auðvitað miklu betra. Það er svona bónusinn við þetta.“

um tísku bárust líka seint til Íslands, en sagan er einhvern veginn á þessa leið:

Á Olympíuleikunum í Osló 1952 var ákveðið að tjalda öllu því finasta og var farið í samskonar pokabuxum og höfðu verið í tísku hjá skíðamönnum á Olympíuleikunum 1948. Þegar ákveðið var að taka þátt í mótinu í Austurríki og á heimsmeistaramótinu í Svíþjóð 1954 var líka ákveðið að tjalda því finasta, eða sömu pokabuxunum og í Osló. Héldu menn að það gerðist varla flottara en að vera í pokabuxunum góðu, ullarpeysu og helst átti að vera með prjónavettlinga með tveim þumlum. Í slíkum galla mættu bræðurnir í brekkurnar í Kitzbühel.

Þar sem þeir bræður Haukur og Jón Karl standa þarna í brekkunni koma til þeirra blaðamenn frá Aftenposten í Svíþjóð og vilja viðtal. Bræðurnir urðu auðvitað upp með sér og héldu að athyglin stafaði af því að þeir væru svona flinkir á skíðum. Eða jafnvel af því hvað þeir væru góðir bræður, komnir alla leið frá Íslandi til að taka þátt. – Nei, aldeilis ekki. Það var skíðagallinn sem hafði vakið athygli blaðamannanna, en ekki snilld þeirra bræðra. Voru þeir myndaðir í bak og fyrir þarna í brekkunni, enda Íslendingarnir í „púkó“ og gamaldags pokabuxum sem höfðu fyrst verið í tísku 8 árum áður. Allir aðrir skíðamenn voru þá komnir í nýmóðins aðsniðna galla úr teygjuefni.

– Annar búnaður hefur þá líklega verið talsvert öðruvísi hjá skíðamönnum í þá daga en nú er?

„Jú, það var svo. Samt vorum við flinkir að fylgjast með og reyndum að hafa þann búnað sem var bestur. Nú fyrir þrem eða fjórum árum breyttist þetta svo mikið. „Slalom“ skíðin (svigskíðin) eru orðin allt önnur skíði en áður var. Þau eru mikið styttri og íhvolft í miðjunni, þannig að það þarf lítið að gera til að kalla fram áhrif. Allar hreyfingar verða mikið sneggri og það þarf töluverða æfingu til að keyra þau. Það þarf því að hafa góðan ballans því þau gera svo fljótt að. Allt í einu er maður kannski kominn um koll. Skíði sem nú eru notuð í stórsvigi

og bruni eru þó lík því sem áður var. Skíðin í dag eru þó mikið betri en í gamla daga, enda mikið lagt í hönnun á þeim og mikilli tækni beitt við smíðina.

Jú, maður var mikið á skíðum á árum áður og alltaf að leita og reyna að finna út hvernig maður gæti orðið flinkari og betri. Það var þó ekki svo létt að eiga við það heima. Það var mun betra að æfa í Noregi þangað sem maður fór fyrst og svo í Austurríki. Það var í raun allt annað. Þess vegna verða menn aldrei afburða skíðamenn með því að æfa bara á Íslandi. Aðstæðurnar eru svo ótryggar. Toppskíðamenn á Íslandi verða að fara utan til að æfa.

Síðan ég flutti hingað til Noregs fór ég alltaf til að byrja með á skíði eins og ég sagði áðan. Svo hefur veðráttan bara breyst og nú er orðið svo langt að fara. Búi er heppnari, hann er með fína skíðabrekku þarna rétt hjá sér. Hjá mér var þetta svona klukkutíma keyrsla í næstu brekkur,“ segir Haukur Sigurðsson, að lokum.

Þar með var Haukur staðinn á fætur og tími til kominn hjá þeim hjónum og Hálfdáni syni þeirra að kveðja og halda heim á leið frá Sandefjord í Arendal. Allir Ísfirðingarnir sem erindrekar Vestanpóstsins hittu í Noregsferðinni sögðu að þeim hafi vegnað vel í Noregi og báðu fyrir innilegar kveðjur til allra sem þeir þekktu heima á Íslandi.

Haukur og Didda láta vel af vistinni í Noregi. Hún segist þó oft hugsa heim og saknar systranna.

Eftirtalin fyrirtæki og stofnanir óska Ísfirðingum farsældar á nýja árinu

Flutningaþjónusta

Flateyri • Símar: 456 7732 - 894 5732

Önni ehf. • Ólafstúni 6 • 425 Flateyri • Páll S. Ölundarson

ELVAR INGASON ehf.

MÁLARAMEISTARI

Sími 561 6204 • GSM 898 2584 • Netfang: elvari@mmedia.is

Vélsmiðjan Þrymur Ísafirði

Suðurgötu 9 • 400 Ísafjörður • s. 456 3711

Sími
456 3321

Fax
456 4225

RÖRTÆKNI HF PÍPULAGNAÐJÓNUSTA

☎ 456 3345, Fax 456 4099

Fiskverkun Jóhanns

Túngötu 6b • Suðureyri • Símar: 456 6159 - 854 5033

SVÆÐISÚTVARP VESTFJARÐA

Aðalstræti 22,
400 Ísafirði
Sími: 456 4177

Byggðastofnun

Ártorgi 1, 550 Sauðárkrúkur

Níels Ársælsson og fjölskylda

Skógum, Tálknafirði

Sími: 847 3850

VERKFRÆÐISTOFA SIGURÐAR THORODDSEN HF

Hafnarstræti 1 • Ísafirði • Sími 456 3708

www.vst.is • vstis@vst.is

Skipataækni ehf

Lágmúls 5 • 108 Reykjavík • Sími 540 0500

FLUGFÉLAG ÍSLANDS Ísafjarðarflugvelli

Húsgagnaloftið Ljóninu

Skeiði 1 • 400 Ísafirði • Símar: 456 4566 – 456 4449

Sláturfélag Suðurlands

Fosshálsi 1 • Reykjavík • Sími 575 6000

Bókaverslun Jónasar Tómassonar ehf.

Hafnarstræti 2 • Ísafirði • Sími 456 3123

Litli klettur ehf.

Steinslípun • Jón Ingiberg Guðmundsson

Bakkastaðir 3 • 112 Reykjavík • Sími: 699 0355

ÍSLANDBANKI

Háaleitisbraut 58-60 • Reykjavík • Sími 440 4000

Þorbjörn Fiskanes hf.

Hafnargötu 12, 240 Grindavík, sími 420 4400

Eden

Hveragerði • Sími 483 4900

Ísfirðingafélagið festir kaup á íbúð á Spáni

Á aðalfundi Ísfirðingafélagsins 2005 var rædd staða mála er varðar orlofshús og eign félagsins Sólún á Ísafirði. Kom þar fram að yfir sumartímann er aðsókn að Sólúnum meiri en eftirspurn en nýtingin er aftur á móti mun lélegri yfir vetrartímann. Þetta gerir það að verkum að flest ár þarf að greiða með rekstrinum. Þá var einnig ljóst að fasteignaverð á Ísafirði hefur ekki haldið í við meðaltalsþróun fasteignaverðs á landinu og því þarf ekki að búast við mikilli ávöxtun af þessari fjárfestingu. Vegna þessa þótti ekki álitlegur kostur að mæta þessari miklu sumareftirspurn með kaupum á öðru húsnæði á Ísafirði.

Ísfirðingafélagið átti hins vegar talsverða fjármuni í sjóði sem æskilegt þótti að nýta til einhverra hluta. Kom þá fram tillaga um að kanna möguleika á kaupum á orlofshúsi eða íbúð á Spáni og var hún samþykkt. Þar hefur fasteignaverð verið á stöðugri uppleið og allar líkur á að svo verði áfram, enda vaxandi eftirspurn eftir orlofshúsnæði í landinu. Fjárfesting þar í landi ætti því að vera nokkuð örugg um að halda verðgildi sínu og jafnvel gott betur en það. Var líka talið að ef hægt væri að gefa félagsmönnum kost á að fá leigða íbúð á Spáni gæti það vakið áhuga breiðari og yngri hóps á þátttöku í félaginu. Höfuðvandi áttahagafélaga í Reykjavík hefur einmitt verið að ná til yngra fólks og hefur það leitt til þess að starfsemi margra félaga hefur dregist mjög saman á síðustu árum. Íbúðakaup á Spáni gæti því verið leið til að halda lífi í Ísfirðingafélaginu og búa um leið til áhugavert verkefni fyrir félagsmenn að vinna að til eflingar fyrir félagið.

Með þetta í farteskinu voru tveir stjórnarmenn Ísfirðingafélagsins gerðir út af örkinni í október í samvinnu við fasteignasölufyrirtækið Atlas-International. Það voru Kolbrún Sveinbjarnardóttir og Helga Þ. Bjarnadóttir sem tóku þetta að sér og þeim til aðstoðar sem fagleg-

Hér er nýja íbúð Ísfirðingafélagsins Los Altos hverfinu í Torrevieja við La Cinuelica. Íbúðin blasir við á annarri hæð á horninu til hægri á myndinni.

ur ráðgjafi var Svavar Þorvarðsson, eiginmaður Helgu. Afraksturinn af þeirri ferð var mjög góður og er nú þessa dagana verið að ganga endanlega frá kaupum á íbúð í bænum Torrevieja sem er skammt sunnan við alþjóðaflugvöllinn í Alicante við Miðjarðarhafsströnd Spánar. Helga lýsir ferðalaginu svo:

Úr íslenskum haustkulda í spænska sól og hita

Farið var frá Keflavík í köldu veðri 10. október 2005 og lent í Stansted seint um kvöldið. Lagt var af stað til Alicante á suðaustur Spáni og lent þar um kl. 10 að morgni þann 11. í sól og hita. Þegar við komum út úr flugstöðinni var tekið vel á móti okkur af fulltrúum Atlas-International, en sam-mælt hafði verið við umboðsmann þeirra á Íslandi um að sýna okkur hvernig íbúðir þeir hefðu að bjóða til sölu. Okkur var ekið á hótél í Torrevieja sem er um 45 mínútna akstur suðvestur frá Alicante. Þar var sest yfir bæklunga sem við höfðum meðferðis frá Íslandi og kynntum fyrir þeim hverskonar íbúð við værum að sækjast eftir, verð, stærð og staðsetningu o.s.frv. Eftir hádegisdag voru skoðaðar 4 íbúðir, sem okkur leist ekki á. Næsta morgun voru skoðaðar fleiri og tvær þeirra voru „frystar“, þ.e. ekki mátti bjóða þær öðrum. Alls voru skoðaðar 11 íbúðir á þremur dögum. Í lok þriðja dags voru hinar 2 áhugaverðustu skoðaðar aftur og síðan gengið frá staðfestingar-greiðslu.

Falleg íbúð í Los Altos

Íbúðin er á mjög fallegum stað, á miðhæð í enda íbúðalengju. Hverfið heitir Los Altos, við La Cinuelica. Við hinn enda íbúðalengjunnar er útisundlaug afgirt og ætluð íbúum hverfisins. Lág byggð er í næsta nágrenni frá svölunum að sjá. Þaðan sést til hafs og er tiltöhlulega stutt, um 20 mínútur að ganga til strandar. Verslanir eru í grennd og um 15 mínútur að ganga til stórrar verslana- og

veitingastaðagötu. Einnig er stutt að heilsugæslustöð í hverfinu. Stutt er einnig að aka til næsta golfvallar.

Gengið er upp sameiginlegt stigahús sex íbúða. Gengið er inn á góðar svalir íbúðarinnar, en þær eru opnar á tvo vegu. Af þeim er gengið inn í rúmgóða stofuna með borðstofuborði, hilluskápum og svefnsófa, þaðan inn í eldhús

með fallegri innréttingu og þar inn af er aflokað rými, fyrir þvottavél og sem geymsla. Í eldhúsi verður keyptur borðbúnaður og tæki önnur en eldavél sem felld hefur verið í borðplötu ásamt eldhúsvaski.

Til vinstri út úr stofunni er gengið í svefnherbergi með tveimur stökum rúmum, en um lítinn gang í hitt með tví-

breiðu rúmi og badherbergi með badkeri. Góðir skápar eru í herbergjunum. Keypt verður lín og sængur fyrir svefnstæðin sex. Einnig verður sett upp loftkæling og lagðar síma-, sjónvarps- og tölvulagnir.

f.h. ferðalanga,
Helga Bjarnadóttir.

Spænski strandbærinn Torrevieja

– sælureitur Ísfirðingafélagsins við Miðjarðarhafið

Hafnarbærinn Torrevieja er í suðurhluta Alicante héraðs. Bærinn er innan marka Vega Baja umdæmis. Kjörgengir íbúar Torrevieja eru ríflega 81 þúsund innan héraðs sem liggur að Guardamar del Segura í norðri, Rojales og Benijófar í vestri, Montesinos og San Miguel de Salinas í suð-vestri og að Orihuela ströndinni í suðri.

Torrevieja er í um 41 kílómetra fjarlægð suður af Alicante flugvelli. Í Torrevieja er verndaður þjóðgarður með tveim söltum stöðuvötnum. Strandlengja bæjarins er um 20 kílómetrar að lengd með 6 stórum badströndum. Þær heita La Mata, Cabo Cervera, Los Locos, El Cura, Los Náufragos og Ferris. Þar eru líka um 20 vogar og vikur sem eru umluktar klettum.

Bærinn Torrevieja var stofnaður 3. mars 1803 þegar Charles IV konungur Spánar fyrirskipaði stjórn Konunglegu saltvinnslunnar að flytja sig frá La Mata á nýtt svæði Torre-vieja. Nafnið á þessu landnámi er dregið af hinum mörgu skipaefirlitsturnum eða vitum sem voru meðfram Miðjarðarhafsströndinni. Má sjá eftirmynd þessara fyrirbæra á Torre del Moro panoramic útsýnisstaðnum. Flutningur stjórnar Saltvinnslunnar til Torrevieja markar upphafið að sögu bæjarins.

Við stofnun bæjarins fór íbúum á svæðinu að fjölga og byggdist fjölgunin á vexti atvinnuvega í sambandi við fiskveiðar og saltvinnslu sem er stunduð þar enn.

Erfitt er að finna góða samantekt um sögu Torrevieja, en sumir atburðir standa þó upp úr. Þar má

Skjaldarmerki Torrevieja

Bærinn var upphaflega stofnaður í kringum saltvinnslu árið 1803.

nefna mannskæða jarðskjálfta sem riðu yfir Torrevieja árið 1829. Leiddu þessar hörmungar til endurreisnar bæjarins undir stjórn Larramendi, arkitekts hersins. Íbúar bæjarins upplifðu síðar lýðfræðilega vakningu sem fór þó ekki að ná verulegum styrk fyrr en á síðasta fjórðungi tuttugustu aldar. Þess vegna er bærinn í dag eins alþjóðlegur og fjölmenningarlegur og raun ber vitni. Um 100.000 innflytjendur af um 150 þjóðernum eru nú skráðir íbúar í sveitarfélaginu.

Tölulegar staðreyndir:

Flatarmál bæjarins: 30 ferkílómetrar.

Strandlína: 20 kílómetrar.

Græn svæði: 11 ferkílómetrar í vernduðum þjóðgarði og á grænum svæðum inni í bænum

Staðsetning: Á milli Sierra Escalona (San Miguel de Salinas), við ósa Segura árinna (Guardamar del Segura) og tæktarlands Vega Baja.

Loftslag: Heittemprað.

Regn: Undir 180 lítrum á fermetra á ári.

Mannfjöldi: Skráðir íbúar samkvæmt kjörskrá: 81,080.

Þjóðerni: Frá 144 þjóðlöndum.

Kosningabærir íbúar af spænskum uppruna: 43,661.

Kosningabærir íbúar af erlendum uppruna: 37,419.

Íbúafjöldi yfir sumarið: 650,000.

Íbúar af evrópskum uppruna: Bretar - 8.500, Þjóðverjar - 4.500, Skandinavíubúar - 4.200, Hollendingar - 2.500, Frakkar - 1.800, Ítalir - 1.000, Portúgalar - 1.000, Austurríkismenn - 1.000 og Írar um 1.000.

Íbúar frá öðrum heimshlutum: 12.000 aðallega frá ríkjum Austur-Evrópu og Suður-Ameríku.

Sumarhús og frístundahús: Yfir 100.000.

Gestir: Yfir tvær milljónir á ári.

Hótelrúm: 2.713.

Árleg meðalnýting á hótelrými: Um 75%.

Loftslag

Loftslagið í Torrevieja er meginlandsloftslag þar sem vetur eru

mildir. Meðalhitinn rokkar frá 18 til 25 gráðum mestan hluta ársins, en heitast er jafnan í seinni hluta júlí og í byrjun ágúst. Annars er loftslagið að jafnaði mjög stöðugt eins og víðast á þessum slóðum.

Köldustu mánuðirnir eru janúar og febrúar, en þá er hitastigið að jafnaði 12 til 16 gráður. Heitustu mánuðirnir eru júlí og ágúst, en þá er meðalhitinn á bilinu 28 til 35 gráður á Celsíus.

Á haustin, frá október til desember er mjög milt og þægilegt veður á þessum slóðum. Hitinn er þá að jafnaði á bilinu 21 til 27 gráður.

Rigning er afar fátíð í Torrevieja. Þó ætla mætti að loftslagið í Torrevieja sé eins og í nærliggjandi héruðum, þá er samt talað um að bæjarfélagið skarti sínu eigin loftslagi ólíkt bæjum í kring. Markast það af áhrifum vatnanna tveggja sem eru innan sveitarfélagsins. Þau virka temprandi á loftslagið þannig að ekki eru miklar líkur á ofsa-fengnu regni né miklum stormum á svæðinu. Annars skín sólin í Torrevieja mestan hluta ársins. Þetta er því sannkallaður sólskinsbær sem ekki er slæm uppbót fyrir innfædda Ísfirðinga sem mega búa við algjört sólarleysi í skuggum fjallanna í mesta skammdeginu.

Tungumálið

Auðvelt er að komast í samband við Spánverja með því að beita fyrir sig ensku. Annars er opinbera tungumálið eðlilega spænska eða mállýska sem kölluð er Castilian-spænska. Þó eru mörg opinber skilti rituð á Valenciu-spænsku sem er opinbert tungumál Valencia svæðisins.

Í Torrevieja eru töluð meira en 60 tungumál frá öllum heimshornum. Menn þurfa ekki að vera undrandi að heyra íslensku, því á þessum slóðum býr fjöldi Íslendinga sem hafa keypt sér hús í bæjarfélaginu á liðnu árum. Þar á meðal eru þó nokkrir Ísfirðingar. Fólk ætti því ekki að vera í vandræðum með að bjarga sér á svæðinu.

Íþróttir

Miklir möguleikar eru til íþróttaiðkana í fjölda íþróttagreina í Torrevieja. Þar er mikil íþróttahöll sem

Götumynd í miðbæ Torrevieja.

Sundlaugin sem íbúar í hverfinu hafa aðgang að.

heitir La Hoya. Í henni er sundlaug, líkamsræktarstöð, sjúkraþjálfunarstöð, bókasafn og gufubað eða sauna.

Yfirbyggðir íþróttavellir eru við höllina þar sem hægt er að stunda handbolta, hjólaskauta-hokkí (afbrigði af íshokkí eða ísknattleik), veggjatennis og knattspyrnu á velli sem skilgreindur er I stærð 5-a. Þarna er líka tennisvöllur, fimleikarsvæði undir berum himni og sparkvöllur með grasi og hörðu yfirborði. Til að panta tíma í þessari íþróttamiðstöð er bent á íþróttadeild Torrevieja bæjar. Í heild státtar bærinn af yfir 20 íþróttasölum.

Í Torrevieja eru starfandi yfir 50 sportklúbbar. Eru þeir starfandi á sviði allt frá flugmódelismíði,

Í bænum er umhverfið snyrtilegt og skemmtilegt.

Sólarströndin sem bíður eftir ísfriskum gestum.

Veitingastaðir eru á hverju strái með fram ströndinni.

dúfnarækt, tísku, keilu, pílukasti, billard, siglingum, útivíst, golf, sund, hjólaskautum, hokkí, skák auk greina sem byggja á gamalli hefð Spánverja.

Ekki má gleyma íþróttum sem tengjast hafinu og eru fjölmargar. Fjölmargir klúbbar eru starfandi á því sviði og í bænum eru tvær sportbátahafnir.

Verslun

Torrevieja býður upp á breitt svið verslana. Þar eru yfir 2.500 fyrirtæki sem versla með matvörur, tiskuvörur, húsgögn, smávörur, húsbúnað, húsnæði, textíl, leður, innréttingar, hönnun, rafmagnstæki og gjafavörur. Hægt er að finna öll helstu alþjóðlegu vörumerkin í tískuheiminum, hönnun og rafmagnsvörum.

Tveir megin verslunarkjarnar eru í bænum. Annar í miðbænum (plaza de Isabel II) og hinn á tómstundasvæðinu sem kallað er Ozon við þjóðveg CV 90. Þar er líka að finna stærstu matvælaverslunina, sem býður jafnframt upp á heimsendingarþjónustu. Oftast fara saman verð og gæði eins og þekkt er á öðrum stöðum.

Skemmtistaðir og pöbbar

Það er engin vandkvæði á að finna krá eða veitingastaði til að setjast inn í Torrevieja. Á La Punta svæðinu eru yfir 70 svokallaðir disco-pubbar. Þar er opið frá 9 á kvöldin til klukkan 3:30 á nóttinni. Aðgangur er yfirleitt ókeypis og verð á drykk getur verið á bilinu 5 til 8 evrur, eða um 350 til 600 íslenskar krónur.

Í bænum er einnig mikill fjöldi af krám með írsku yfirbragði. Þær eru einkum á svæðunum næst baðströndunum Los Náufagos, El Cura og Los Locos. Um hásumarið í kringum hátíðina Avenida de las Habaneras eru auk þess starfræktir á annan tug staða sem hafa opið lengur en venjulegir veitingastaðir. Á þessum stöðum er yfirleitt framúrstefnulegt andrúmsloft og þar er opið til 5 á morgnana.

Í Torrevieja eru líka hefðbundin diskótek. Slíkir staðir finnast m.a. við göturnar Avenida de las Cortes Valencianas, the Avenida de Delfina Viudes og á Ozone orlofsheimilasvæðinu. Staðirnir sérhæfa sig yfirleitt hver um sig í ákveðinni tegund tónlistar, allt frá svokallaðri tecno tónlist og yfir í salsa músík. Diskótekin eru að jafnaði opin til 5 á morgnana yfir vetrartímann en til klukkan 6 yfir aðal ferðamannatímann á sumrin.

Hámenning

Í Torrevieja er einnig að finna margvíslega möguleika til að hlýða á tónlistarflutning, m.a. kórsöng, fara í leikhús, á sýningar og ráðstefnur eru haldnar þar af ýmsum toga. Mikil kórahátíð er tengd staðnum (International Habaneras and Polyphonic Competition) og fer hún fram í Habanera musterinu í endaðan júlí. Þar hafa troðið upp kórar frá öllum heimshornum, meira að segja frá Íslandi.

Helstu menningarstaðirnir eru; The Music Palace, Museum of the Sea and Salt, Eras of Salt, Municipal Library, Ricardo Lafuente Museum, Exhibition and Conference hall in the old RENFE station, Centre of Interpretation for the Salt Industry, Visitors Centre of the Natural Park of the Lakes, Cultural Society of Torrevieja Casino,

Archpriestal Church of the Immaculate Conception og Easter Museum.

Söfnin

Museum of Sea and Salt Er staðsett við Calle Patricio Perez númer 10. Þar er venjulega opið alla daga vikunnar nema síðdegis á mánudögum.

Tomas Valcárcel Museum of Easter Stendur við Calle Formentera. Þar er opið mánudaga til laugardaga og þá einnig flest kvöld.

Ricardo Lafuente Museum Er staðsett á efstu hæðum Eras de la Sal byggingarinnar. Þar er opið mánudaga til föstudaga.

Heilbrigðisþjónusta

Fjöldi sjúkrahúsa eru á svæðinu. Þar má nefna:

Servicio de Atención Médica Urgente (SAMU) - Bráðamóttaka Sími 112

Hospital San Jaime (Alto de la Casilla s/n). Sími 96 692 15 79.

Hospital Vega Baja. San Bartolomé (Orihuela). Sími 96 677 61 66

Centro de Atención Primaria La Loma. Sími 96 670 07 02

Centro de Atención Primaria El Acequión. Sími 96 670 71 43

Centro de Atención Primaria Patricio Pérez. Sími 96 670 30 11

Þá eru heilsugæslustöðvarnar; **Virgen del Socorro clinic, Central Clinic** og **Ophthalmic Clinic.**

Einkareknar heilsugæslustöðvar eru líka til sem margar sérhæfa sig í þjónustu fyrir mismunandi tungumálalópa.

Allri neyðarþjónustu vegna lækna er sinnt í gegnum símanúmerið 112 eins og á Íslandi.

Lögreglan (Local police) er í síma: 965 703 016 / 965 710 154

Öryggislögregla (Guardia Civil): Sími 965 710 113 / 965 710 190

Öryggisgæsla (Civil Protection): Sími 965 713 927

Slökkviliðið (Fire Brigade): Sími 966 704 433 / 966 704 488

Þá má geta þess að Norðmenn og Svíar hafa sendiráðsþjónustu í bænum.

Leigubílaþjónusta

Leigubíla má venjulega nálgast í miðbænum, nálægt ráðhúsi bæjarins, strætisvagnastöðinni eða lögreglustöð bæjarins. Þá koma sumir leigubílstjórar í heimahús að sækja fólk ef hring er.

Radio Taxi Torrevieja: Sími 965 712 277

Auto Taxi Torrevieja: Sími 965 710 578

Flestar þessar upplýsingar og ýmsar fleiri má nálgast á vefsíðunni <http://www.torrevieja.com>

Ef fólk vill æfa sig að syngja fyrir kórasöngmótið sem fram fer í júlí, þá er hér ágætur texti sem ortur er af því tilefni, en lagið vitum við ekkert um:

HABANERA 'TORREVIEJA'

Höfundur:

Ricardo Lafuente Aguado

Es Torrevieja un espejo donde Cuba se mira

y al verse suspira y se siente feliz.

Es donde se habla de amores entre bellas canciones que traen de Cuba su alma y sentir.

Entre las olas tatuadas vienen las habaneras que son de La Habana mensaje de amor.

Llegan con suaves caricias a la vez que la brisa besan la playa con una canción.

¡Ay, Torrevieja divina!

¡Ay!, con tu cielo sin par, eres embrujo, canto de amores, plácido sueño para el que busca soñar... junto al mar.

¡Ay, Torrevieja divina!

¡Ay!, con tu cielo sin par, eres embrujo, canto de amores, plácido sueño para el que busca soñar... junto al mar.

Þau eru nýflutt suður

Einn góðan veður dag árið 1984 fluttist til Ísafjarðar úr borginni Aðalheiður Svana Sigurðardóttir. Þar ætlaði hún að vera sumarlangt svona rétt í skólafríinu ...

Aðalheiður fæddist í Kópavogi og er dóttir Sigurðar Þorvaldssonar frá Syðri bæ við Sogn og Sólveigar Margrétar Óskarsdóttur sem á ættir að rekja vestur á firði en afi hennar var Ólafur Kristján Ólason fæddur á Skarði og amma hennar var Sólveig Guðmundsdóttir frá Efstadal í Ögursveit.

Dvölin á Ísafirði varð lengri heldur en áætlað var því þar kynntist Aðalheiður mannsefni sínu, Bárði Jóni Grímssyni framleiðslustjóra. Hans foreldrar voru Grímur Jónsson loftskýtamaður og Jóhanna Bárðardóttir frá Ytri Búðum í Bolungarvík. Bárður fæddist í Reykjavík en ólst upp á Íafirði. Síðastliðið sumar tók fjölskyldan sig upp og flutti suður. Við gefum Aðalheiði orðið:

Við eignuðumst 4 börn þau eru Jóhanna, Bjarki, Bríet Ósk, og Svanbjörn. Eftir stúdentspróf hélt ég suður og lauk prófi frá Tannsmíðaskóla Íslands árið 1993 með fyrstu einkunn. Við Bárður vorum í fjarbúð á meðan náminu stóð, við reyndum að hittast eins oft og efni og aðstæður leyfðu á meðan skólaárið var. Bárður var fyrir vestan með frumburðinn okkar, hana Jóhönnu, en Bjarki var með mér hér fyrir sunnan. Við fórum þá leið að flytja ekki heimili okkar frá Ísafirði, heldur líta á þetta sem verkefni sem við yrðum að takast á við tímabundið. Það var oft erfitt að vera svona í sundur en póstur og sími sá um að halda tengslunum gangandi ... og já við munum eftir símareikningunum þeir voru oft ansi háir, enda var hringt á milli gjaldsvæða og þá var dýrara að hringja út fyrir sitt svæðisnúmer ... Þegar við bjuggum á Ísafirði þá vorum við lengst af til húsa í Smíðjugötu 1 á Ísafirði, húsi sem við eyddum mörgum vinnustundum í að gera upp. Í kjallaranum á Smíðjugötu 1 settum við upp minnsta tannsmíðaverkstæði landsins árið 1992 sem heitir Tannsmíðjan. Nafn fyrirtækisins

kom af sjálfu sér enda var það staðsett í Smíðjugötu; varla hægt að kalla vinnustofuna neitt annað. Með þessu gat ég auðveldlega stundað vinnuna við heimilið, og sinnt yngri börnunum sem þá voru fædd. Bárður var verksmíðjustjóri í Mjölvinnslnunni Hnífsdal uns henni var lokað og vann síðast hjá HG í skipaþjónustunni. Síðast liðið sumar ákváðum við að söðla um og flytjast til Garðabæjar en þá höfðu okkur boðist ný tækifæri, til atvinnuþátttöku. Þannig var að árið 2001 luku 6 íslenskir tannsmíðameistarar réttindanámi í Háskólanum í Aarhus sem klínískir tannsmíðameistarar. Ein, þeirra er Halldóra Friðriksdóttir klínískur tannsmíðameistari en hún var með sína stofu á Akranesi. Halldóra flutti líka til Garðabæjar í fyrra og bauð mér þá til samstarfs á nýrri stofu sem kallast Klínísk tannsmíði og er staðsett í Smárahverfi í Kópavogi. Við erum með samning við Tryggingastofnun ríkisins og nýtur fólk sem til okkar kemur allra sinna réttinda þegar kemur að greiðsluþátttöku ríkisins í tannsmíði. En við önnumst máttökur, máttun, skil og lagfæringar en þær fara allar fram á stofunni. Fólki stendur því til boða að koma milli-liðalaust beint til síns klíníska tannsmíðameistara og fá þá þjónustu sem fellur undir okkar starfssvið og undir þau lög sem nú eru í gildi varðandi starfssvið okkar. Bárður er hins vegar starfandi framleiðslustjóri hjá Fisksöluskrifstofunni ehf., sem meðal annars er í eigu Tryggva Tryggvasonar

Bárður og Heiða ásamt börnum sínum. Jóhanna, Bríet Ósk, Svanbjörn og Bjarki.

fyrirverandi forstjóra Eimskips á Ísafirði. Tryggvi er einmitt bróðir æskuvinar Bárðar, hans Svanbjörns, sem örverpið okkar er skírt eftir. Við söknum ýmiss frá Ísafirði en það er ekki hægt að fá allt!! Kvöldstillurnar við pollinn, nálægðin við náttúruna og lognið...Og ekki síst allra vinanna og samferðafólksins sem er fyrir vestan! Við verðum bara að vera duglegri að nýta okkur sumarhúsið okkar á Gilsbrekku í Súgandafirði og svo er alltaf gaman að fá gesti frá Ísafirði en þeir hafa verið duglegir að kíkja til okkar á nýja heimilið okkar.

Smíðjugata 1. Fyrsta heimild um aldur hússins er frá árinu 1904. Bárður og Heiða luku við að gera upp húsið í þeirri mynd sem hér sýnir.

Skráningar á Leit.is og þinn vefur sést

Leit.is býður uppá
heildarlausan á vefskráningum
í LEITARGRUNNINN, ÞJÓNUSTUSÍÐU
og í FYRIRTÆKJASKRÁ.
Eitt símtal og málið er leyst.

588 7252

leit.is

SKG
veitingar

Hótel Ísafirði
Silfurtorgi 2
Sími 456 3360
Fax 456 3370
skg@heimsnet.is

**Brúðkaup
Afmæli
Fermingar
Smaréttir
Fundir
Ráðstefnur
Veislubjónusta
Erfidrykkjur**

Framleiðum harðviðarstiga og eldhús- og
baðinnréttingar, skápa og fleira. Tökum einnig
að okkur framleiðslu á ýmskonar skiltum og
húsamerkingum. Aðstoðum við hönnun og
hugmyndavinnu. Gerum verðtilboð.
Upplýsingar í síma 456 3622.

**Eyjólfur
Björgmundsson**
löggiltur rafverktaki

RAFRÓS ehf

Bakkabraut 12, Kópavogi, Sími: 544 4099
Bílasími: 893 5565

Almenn raflagnabjónusta
Nýlagnir – Teikningar
Endurnýjun á eldra húsnaði
Dyrasímar

MINNINGARKORT

Minningarsjóðs Fjórðungssjúkrahússins á
Ísafirði um Úlf Gunnarsson, yfirlækni

Kortin fást á eftirtöldum stöðum:

- FSÍ, afgreiðslu, sími 450 4500, alla virka daga kl. 8-16.
Hægt er að greiða símileiðis með giró eða greiðslukorti.
- Bókaverslun Jónasar Tómassonar, Ísafirði,
opið á virkum dögum kl. 9-18 og laugardaga kl. 10-12.
- Blómaturinn, Ísafirði, opið virka daga kl. 10-18,
laugardaga kl. 10-18 og á sunnudögum kl. 13-16.

Minningarsjóðurinn er notaður til tækjakaupa fyrir sjúkrahúsið

Lágmarksgjald w/ kostnaðar er 500 kr.

Ferjan Baldur

er vegurinn til
Vestfjarða.
Þú stytir leiðina
og nýtur náttúrufegurðar
Breiðafjarða.
— Hægt er að stansa í
Flatey milli ferða.

Upplýsingar
S: 438 1450

Hátíðarræða Hjálmars H. Ragnars á Sólarkaffi 2005:

Maður er manns gaman

„Ég teygði úr mér, geispaði, lagði frá mér miðdegisblaðið og fór að horfa út um gluggann á lestarvagninum. En hve mér leið vel! Hálf rokkið var í lestinni, þótt hjart væri úti, og hún þaut áfram á ofsahraða, Ég leit á klukkuna. Hún var tæplega fjögur, en klukkan tvö höfðum við lagt af stað frá Reykjavík og var ferðinni heitið til Ísafjarðar. Þar áttu að fara fram næsta dag mikil hátíðahöld í tilefni af því að Ísafjarðarkaupstaður var að öðlast borgarréttindi, en þau réttindi fá aðeins bæir með yfir 50 þúsund íbúa.

Hjálmar H. Ragnarsson.

Mig langaði til að vera viðstaddur þessi hátíðahöld, því ég er fæddur og uppalinn á Ísafirði, og þar átti ég marga vini og kunningja frá bernskudögum. Hafði ég lítið af þeim frétt síðastliðin 30 ár, enda dvalið erlendis við rannsóknarstörf á Suðurheimskautinu allan þann tíma.

Eftir stundarkorn varð mér reikað fram í reykingarvagninn. Ég settist þar niður og kveikti í vindli. Skyndilega dimmdi úti fyrir og sást ekkert út um gluggana, við vorum í göngunum í Breiðadalsheiði og næstum á leiðarenda. Tveimur mínútum síðar stöðvaðist lestin með ískri og djöflagangi við stöðvarpallinn hjá Grænagarði. Ég var loksins kominn heim aftur.“

Ágætu gestir!

Þannig hefst ritgerð ein sem ég skrifaði þegar ég var í 2. bóknáms í Gagnfræðaskólanum á Ísafirði. Á þeim tíma var Gústi Lár skólastjóri, Inga Magg kenndi íslenskuna og Gvendur Jóns stærðfræði. Ritgerðin heitir „Bekkurinn minn að þrjátíu árum liðnum“ og eins og heiti hennar gefur til kynna segir hún frá bekkjarfélögum mínum og umhverfinu á Ísafirði eins og ég þá í-

myndaði mér að það yrði þrjátíu árum síðar. Þrjátíu árin eru liðin og vel það og flest hefur farið öðruvísi en ég ímyndaði mér í þessari ritgerð. Þó ekki allt, göngin eru komin, og örlög ýmissa skólafélaganna eru ekki svo ýkja ólík þeim sem ég ímyndaði mér. Þá ímyndaði ég mér, eins og kemur fram annars staðar í ritgerðinni, að kominn væri háskóli á Ísafjörð, á Stakkanesi til að vera nákvæmari. Vonandi er að sú draumsýn eigi eftir að rætast. Önnur draumsýn sem ég geri ekki ráð fyrir að eigi eftir að rætast var sú að Hótel Mánakaffi væri orðið stærsta hótél á Norðurlöndunum. Finnst mér líklegt að enn sé nokkuð langt í land með það.

Það er gaman að flassa svona afturábak, jafnvel þótt maður sé aldrei sá sami og maður var. Að horfa í baksýnisspegilinn, að sjá leiðina að baki og skoða áfangastadina sem einu sinni voru framundan. Ekki með eftirsjá eða trega heldur með gleði yfir öllu því dásamlega sem maður hefur fengið á leiðinni og því margbreytilega og stórbrotna fólki sem maður hefur fengið að vera samferða þótt ekki hafi verið nema um stund.

Við hér í kvöld eigum öll okkar

sögu sem með einum eða öðrum hætti tengir okkur við Ísafjörð eða byggðalög in í kring. Sumir eru brottfluttir, aðrir eiga þar heima og eru gestir hér, enn aðrir tengjast fjölskylduböndum og sumir bara fylgja ástinni sinni í samkenndinni sem sprettur af því að eiga sömu rætur, sama grunn, sömu áttaha. Öll komum við hér saman til að gleðjast og fagna því að til er staður sem heitir Ísafjörður og til er fólk sem þaðan er komið, sem þangað er að fara og sem þar á sinn stað. Bærinn sá á part í okkur öllum, hvert svo sem við stefnum og hver sem örlög okkar verða.

Í 2. bekk bóknáms er maður eins og..., eða réttara sagt var maður því nú eru svona bekkir víst ekki lengur til, ... var maður eins og á milli tveggja vita, eða frekar með samlíkingu við nútímann eins og geimflug á milli tveggja pláneta: togað er í mann úr tveimur áttum en maður sjálfur í svona einskismannslandi. Ekki lengur barn en heldur ekki almennilega orðinn unglingur, alla veganna ekki löggiltur. Maður vill standa sjálfstætt, helst brjóta eitthvað af sér til sundurgreina sig frá öðrum, fullorðnum og börnum, en um leið vill maður hafa allt eins og það er og hefur alltaf verið.

Kynntist Sigga Gríms

Reyndar var ég svona frekar seinþroska. Ætli ég hafi ekki verið að skoppa gjörðum niðri á Bökkum þegar hinir strákarnir voru að reyna fyrir sér með stelpunum? Ég vígðist þó fljótt í heim hinna fullorðnu eftir að ég kynntist Sigga Gríms, einum af grímslingunum af Engjaveginum, - Siggi hafði forframast í siglingum með gamla Hamrafellinu, fékk þar pláss sem messagutti, og kunni því ýmislegt

Anna Einarsdóttir, Ólafur Ragnar Grímsson, forseti Íslands og Ólafur Hannibalsson formaður Ísfirðingafélagsins.

Guðmundur Guðmundsson tekur við heiðursviðurkenningu úr hendi Ólafs Hannibalssonar.

fyrir sér í lífsins brögðum sem þeir einir kunna sem þrætt hafa hafnarborgirnar allt frá Alaska suður til Chile. Hann kenndi mér, að óhlýðni gæti verið kostur og þar væri fjörið mest sem menn legðu mest undir. Allt þó með stíl og finum stæl: kampavín skyldi það vera þegar ég í fyrsta sinn setti áfengi mér í munn, - Siggi hafði auðvitað oft bragðað slíkt, - og bókmenntirnar sem við lásum voru aldrei neitt minna en heimsbókmenntirnar, -

og einhver myndablöð með súperhetjum og einhverjum apaköttum í trjánum komu sko aldrei á okkar borð.

Alinn upp í tónlistarskóla

Ég er alinn upp í skóla, tónlistarskóla, og heima hjá mér var eins og á járnbrautarstöð. Sífelldur erill, krakkar að koma og krakkar að fara, píanospil um allt hús og oft lúðrablastur, og þegar því linnti voru söngæfingarnar: kirkjukórinn eða Sunnukórinn, kvartettar, eða var verið að æfa fyrir kabarett eða skrautsýningar. Ótrúlegt fjör, skemmtilegt, og yndislegt heimili. Fjölmargir fastagestir, sátu yfirleitt í eldhúsinu hjá mömmu, - nú, samæfingarnar á sunnudögum þegar krakkarnir spiluðu fyrir hvert annað og kennarana sína, öll í sína fínasta pússi, stelpurnar með slaufur í hárinu og strákarnir sléttgreiddir í brilljantíni, - og þegar skáld og listamenn, pólitíkusar eða einhverjir aðrir áttu leið um bæinn í einhverjum óvenju-

legum erindum, þá bönkuðu þeir oft en ekki upp á í Smiðjugötunni. Einhvern veginn áttu bara allir leið þar um, og það þótti sjálf-sagt.

Við systkinin gátum auðvitað lítið eftir okkur heima hjá okkur, alltaf einhverjir aðrir í hljóðfærinu. Fengum sem betur fer inni með æfingarnar hjá þeim Kristjáni Tryggva og Margréti Finnbjörnsdóttur í Hafnarstrætinu, fyrir ofan Þórð úrsmið, og ætli það hafi ekki einmitt ráðið úrslitum um að við öll komumst á tónlistarbrautina. Sigga systir æfði sig reyndar meira hjá Sigríði í Dagsbrún, en sú systir mín hefur reyndar alltaf verið svolítið sérstök. Hjá þeim Kristjáni og Margréti kynntist ég fyrst segulbandi, undraverðu tæki sem gat skráð niður tónlistina og geymt hana til eilífrar varðveislu. Margrét hafði þá fegurstu söngrödd sem ég hefi nokkurn tímann heyrt, og ég held að kannski hafi aldrei verið fegurri rödd á Íslandi nema þá ef til vill rödd Maríu Markan þegar hún var upp á sitt besta.

Í söngferð á Esjunni

Vorið sem ég var í 2. bóknáms, eða kannski var það vorið eftir, fór ég guttinn, sem undirleikari Sunnukórsins og Karlakórsins í fræga söngferð um Norðurland: Húsavík, Akureyri og Siglufjörð. Þetta var um hvítasunnuna. Kórarnir leigðu Esjuna gömlu og

*Guðfinnur Kjartansson fékk óvæntan en verðskuldaðan glaðning frá Ísfirðingafélaginu á 60 ára afmæli þess fyrir ómetanlegt starf í þágu félagsins um langt árabil. Óhætt er að fullyrða að án hans væri ekki sá kraftur í Ísfirðingafélaginu sem verið hefur undanfari-
in ár. Hann hefur haldið utan um öll fjármál félagsins og verið sú driffjöður sem haldið hefur maskínunni gangandi. Kaup félagsins á orlofsbústöðum fyrst á Ísafirði og síðan á Spáni nú í vetur voru drifin áfram að hans áeggjan og m.a. hugsuð til að skapa markmið og verðug verkefni fyrir félagsmenn að stefna að. Að baki þeim félögum á myndinni eru stjórnarmennirnir Ómar Torfason og Gunnar Halldórsson.*

Það var þröngt setinn bekkurinn og hér sést yfir borð Ólafs Helga Kjartanssonar sýslumanns.

sigldu austur um og þræddu bæina á leiðinni til baka. Viðtökurnar voru alls staðar dúndrandi enda kórarnir vel æfðir og metnaðurinn mikill, - ekkert miðjumóð í lagavalinu hjá föður mínum heldur bara sýnishorn af því besta.

Ég var í káetu með sjálfum sýslumanninum, honum Jóhanni Gunnari, sem hafði það hlutverk í ferðinni, auk þess að vera svona viðmið í siðferðislegum efnum, að fletta fyrir mig nóttunum þegar ég spilaði með söngnum. Reyndar veit ég ekki hvort Gunnar, eins og hann var oftast nefndur, kunni nokkurn tímann að lesa almennilega nótur, en einhvern veginn fletti hann alltaf á réttum stöðum og það var nú fyrir öllu.

Eftir síðasta konsertinn á Siglufríði var í matsalnum slegið upp heljarmiklu balli, - svei mér þá ef það var ekki Villi Valli, eða Óli Kitt, eða þá Baldur Geirmunds sem spiluðu, eða kannski var það Geiri Keila, - og fjörið var mikið og það bara jókst eftir því sem leið á nóttina. Ég, fimmtán ára strákurinn, átti nú ekki mikla samleið með eldra fólkinu, helst að ég fyndi mér stað niðri í káetu með sýslumanninum að ræða um gamlar bækur og bókaútgáfu, en það bjargaði mér að ég hafði eignast þessa fínu Konicu-myndavél fyrir ferðina, og gat æft mig í að taka myndir.

Ég smeygði mér á ballið, tók myndir frá ýmsum hornum, undan borðum og ofan af stólum, og fékk þarna betri myndvinkla en gróf-

ustu ljósmyndasnápar geta látið sig dreyma um í dag. Virðulegir borgarar í tvisti og tjútti niður við gólfið og kannski raðaðist fólkið einhvern veginn öðruvísi niður en þeim sómakærustu hefði þótt við hæfi. Ómetanleg heimild um skemmtana-líf Ísfríðinga á sjöunda áratugnum. Ég hefi aldrei sýnt þessar myndir, kannski eins gott, því að afleiðingarnar, alla veganna á þeim tíma, hefðu getað orðið ískyggilegar.

Allar þessar verslanir

Einhvern veginn þegar ég minnst Ísafjarðar á þessum tíma þá koma alltaf upp í huga mínum allar þessar verslanir, og verkstæði, og líka svona búllur eins og þá voru bara til í útlöndinu: Billjardinn og Vitinn. Við versluðum alltaf hjá þeim bræðrum í Björnsbúð, enda stutt að fara. Gamla bakaríið auðvitað á hverjum morgni, þar sem enn fæst besta brauð í heimi og þótt víðar væri leitað. Miðstöð bæjarlífsins var auðvitað Bókhlaðan, og það var ekki bara af því þar var hægt að versla allt það sem skiptir máli fyrir utan mat, heldur vegna þess að þar var stað-

Halldór Geirmundsson hélt upp á 70 ára afmælið á Sólarkaffi Ísfríðingafélagssins. Ekki er annað að sjá en að það hafi lukkast vel ef dæma má af svip hans og Guðnýjar eiginkonu hans.

Hjónin Birna Guðrún Einarsdóttir og Kristján Karl Reimarsson pípuþátturmeistarar voru að sjálfsgöðu mætt á hátíðina.

Elsa Björk Friðfinnsdóttir og Kristinn H. Gunnarsson alþingismaður skemmtu sér konunglega.

urinn sem allt gerðist. Menn mæltu sér þar mót ef eitthvað mikið lá við. Gulli, og auðvitað Jónas gamli áður, voru með alla þræði í tónlistinni, í skátunum, og skíðin, - það var í Bókhlaðunni sem allar skíða-

ferðirnar og útilegurnar og hvað þetta var nú allt saman var skipulagt. Bókhlaðan var fréttastofa bæjarins.

Svo voru verslanirnar hver við hliðina á annarri upp með götunni: Einar & Kristján, Finnsbúð, Iðunnarbúð, Skóbúð Leós, Kaupfélagið, Ísól (búðin hennar Jónu Kjartans), Neisti þar sem Júlí seldi manni perur og gamlar jólaseríur, bókabúð Matta Bjarna, og svo auðvitað Jónas Magg. Til Jónasar fór ég reyndar sjaldan því einhvern veginn var það bara verslun fyrir svona eldri karla, ekki stráka eins og mig. Ég átti líka sjaldan erindi í blómabúðina hennar Ástu Arngríms, þurfti ekkert að kaupa blóm, en Ásta er minnisstæð fyrir hversu stórbrotin hún var í tali og allri framkomu. Hver man ekki eftir Ástu í skrautsýningunni í Alþýðuhúsinu þegar hún flutti kvæðið mikla um Helgu fögru sem bjargaði sonum sínum tveimur á sundi yfir Hvalfjörð!

Nú þarna á bak við einhvers staðar var svo mjólkurbúðin, þar sem hún Anna Helga .. og Fríða í næsta húsi.. og hinar allar góðu konurnar, fylltu á brúsana, og skömmtuðu rétt þegar birgðir voru takmarkaðar. Maður þurfti auðvitað að tilkynna hversu margir voru í heimili, börn og fullorðnir, og skammtað eftir því. Líka minnir mig að það hafi verið í mjólkurbúðinni sem eplin og appelsínurnar voru seldar

Andrea Magnúsdóttir, Hafsteinn Eiríksson og Kristín Björnsdóttir eiginkona hans ásamt Steinunni systur hennar.

fyrir jólin, en kannski misminnir mig þar.

Allt var svo „lekkert“

Úrsmiðirnir voru tveir, þeir Þórður og Sörensen, og ætli hafi veitt af í þessum bæ þar sem tíminn hefur alltaf verið svo afstæður og birtan ekki sá mælikvarði á líðandi stund sem hún er annars staðar. Ekki má gleyma Smjörlikisgerðinni, þeim Samúel á Bjargi og Magga. Þeir voru ótrúlega hressir og fjörugir, og svo góðir við alla krakka. Skemmtilegast þótti mér að fá lánaða hjá þeim hlaupakerruna, og þá hægt að bruna um bæinn með aðra krakka framan á. Ég hefi aldrei haft geð á smjörliki en það hafa sérfræðingar síðar sagt

mér að þarna í Smjörlikisgerðinni hjá þeim Magga og Samúel hafi verið búið til besta smjörlikið á öllu landinu. Í Aðalstrætunni, neðan við gamla bakaríið var svo mublaverslunin þeirra Rutar og Adda Tryggva, og þar við hliðina Verslun Jóns Bárðarsonar í harðri samkeppni við Björnsbúð og Kaupfélagið. Á þeim tíma valdi maður sér matvöruverslun eins og menn í dag velja sér fótboldalið til að halda með. Og þar fyrir neðan Hannyrðaverslunin þeirra Bubbu og Jönu Sam. Þar var allt svo „lekkert“, garnarúllur huldu veggina og þær systur brostu við manni hlýrra en allir aðrir.

Vitinn, litla græna húsið þarna á horninu þar sem ríkið er nú. Dularfullur staður. Reykjarsvæla öðru megin, gotterið hinu megin. Veit einhver, hvað var þar raunverulega um að vera? Nú pósthúsið, öruggur staður til að vera á eins og sagt er í dag, en einhvern veginn fannst mér alltaf forvitnilegra að fylgjast með þeim loftskeytamönnunum sem voru þarna á bak við, þeim Erlingi Sörenssyni og félögum og maður aðallega heyrði í þeim en ekki sá. Lofskeytastöðin var einhvern veginn syona sambandið við umheiminn: „Ísafjardarradíó, Ísafjardarradíó, Ísafjardarradíó kallar...“

Nú hefi ég ekki einu sinni talið upp allar verslanirnar: Félags-, Dagsbrún, og auðvitað fiskbúðirnar þar sem þeir fengu fisk sem ekki fengu hann beint úr bátunum. Nú, rakarastofurnar voru auðvitað eins og verslanir að nokkru leyti, en þó

Hjónin og verslunarfélkið Eygló og Jakob Ólason hafa trúlega þjónað fleiri Ísfirðingum og Vestfirðingum til borðs en margur annar. Mörgum er enn í fersku minni þegar hann rak veitingastaðinn Frábæ þar sem Mánakaffi var áður til húsa.

fyrst og fremst samkomustaðir kallanna í bænum þar sem ótrúlegustu sögur, bæði sannar og lognar, fluttust á milli og dreifðust síðan inn á hvert heimili, eins konar „séð og heyrt“ þess tíma.

Hjá Matta Sveins

Fyrst ég er að rifja upp verslanir þá muna líklega flestir eftir Matthíasi Sveinssyni, þabba hans Árna Matt. Hann seldi alltaf sjálfur beint yfir búðarborðið, og það var alltaf síðasta flaskan eða síðasti pokinn sem hann var að selja í hvert eitt sinn. Manni fannst maður njóta mikilla forréttinda að fá svona alltaf seinasta eintakið af öllu, hvort sem það var tómatsósan eða sósuliturinn. Það er langt síðan að maður hefur fengið þessa tilfinningu í búð hér á Íslandi.

Dularfyllsta verslunin var þó verslunin hans Höskulds í Silfur götunni, ská á móti Félags. Ég er ekki viss um að allir hafi vitað að þarna var verslun. Höskuldur seldi gull, silfur og gimsteina. Þar var dimmt inni, eiginlega alltaf bara mjög dimmt. Hann seldi nú ekki mikið, held ég, en hann var svo góðlegur og vék að manni sælgæti þegar maður lét sig hafa það að paufast inn í myrkið.

En hvernig stóð á því, að í þessum litla bæ voru allar þessar verslanir, hlið við hlið alveg frá apóteki niður á höfn? 20? 30? 40? hvað voru þær eiginlega margar? Örugglega ekki færri en eru í Kringlunni í dag. Verslun á Ísafirði var eiginlega kúltúr út af fyrir sig. Markmiðið var ekki endilega að kaupa á lægsta verði eða selja á hæsta verði, - einhvern veginn vorum við upphafin yfir svo hversdagslegar viðmiðanir. Nei, það að versla og fara í búðir var hluti af almennri umgengni og samvistum. Maður er manns gaman, og það þurfti að ræða málín, bæjarpólitíkina, landsmálín, útgerðina, skipin og fiskiríðið, hvað er að gerast í skólanum, sögur af djammi og skemmtunum, framhjáaldi, ástarlífi, alls konar furðusögur af skrátnu fólki og auðvitað ræddu menn: veðrið.....

Kannski sé ég þetta í rósrauðum bjarma svona löngu síðar, en fyrir krakka var þetta eins og að alast

Vilberg Viggósson lék dinnermúsík fyrir gestina af mikilli snilld.

upp í lítilli heimsborg þar sem fjölbreytnin fær að njóta sín, - hver hafði sinn karakter og þú gast, eins og sjómennirnir á bátunum, verið kóngur í þinni búð. Verslunarfólkið þekkti mann, vissi hvað maður átti að kaupa, og sendi mann svo heim með kveðju til mömmu og þabba.

Prisvar á Ísafirði

Ég átti heima eiginlega prisvar á Ísafirði. Kom þangað aftur ungur maður til starfa við tónlistarskólann hjá föður mínum um miðjan áttunda áratuginn, kenndi líka við Menntaskólann, stjórnaði Sunnukórnum og spilaði kammermúsík með þeim frábæru músíköntum sem þá bjuggu í bænum. Á þessum tíma var ótrúlegur uppgangur í öllu bæjarlífinu, í útgerðinni, verslun, allri þjónustu og ekki síst í skólamálanum. Menntaskólinn var nýstofnaður og þau Jón Baldvin og Bryndís komu með í bæinn ný viðhorf og nýjan stíl. Það sannarlega sópaði að þeim hjónunum og Ísafjörður fékk einhvern veginn nýja vigt í allri menningarumræðunni í landinu, svo ég tali nú ekki um pólitíkina.

Líklega hefur aldrei verið meiri velmegun í nokkrum sjávarbæ á Íslandi en var á Ísafirði á þessum tíma. Peningarnir bókstaflega flóðu yfir allt og menn hömuðust við að kaupa og byggja og sólarlandaferðirnar komust í tísku. Það var varla að maður gæti fundið

nokkurn mann í bænum um hásumarið, allir voru á Mallorka. Þá þótti mjög eftirsótt að eiga nýjustu gerðina af Volvo drossíum, og einhvern tímann var því logið að mér að Ísfirðingar ættu svo marga slíka bíla að mætti raða þeim stuðara við stuðara í óslitinni röð frá flugvelli út á Grænaragard. Sel það ekki dýrara en ég keypti en kannski hafa þá bolvísku drossíurnar verið taldar með.

Þriðja skiptið sem ég bjó á Ísafirði, svona fastri búsetu, var 93 til 94. Það var erfiður tími fyrir Ísafjörð. Veturinn ákaflega snjómikill, snjóflóðin féllu í Tunguskógi, og nýja Guggan, hún kom, og hún fór aftur. Þennan vetur fékk ég vinnuadstöðu fyrir tónsmíðarnar í Gamla spítalanum, það var þá ekki farið að endurbyggja hann fyrir bóka- og listasafn. Allt mjög hrátt innandyr, niðurbrotnir veggir, uppflosnaðir gólfdukar, allar leiðslur í ólagi, og rafmagn aðeins að fá í hangandi ljósahundum. Þarna hreiðraði ég um mig, ég held að það hafi verið á gömlu skurdstofunni, kom þar fyrir píanoí sem ég fékk lánað hjá skólanum, og þarna norpaði ég við tónsmíðarnar á meðan brjáluð snjóhríðin geisadi fyrir utan og lamdi á húsunum. Mörgum Ísfirðingum þótti þetta mjög dularfullt: lítil ljóstýra í hornlugganum á þessu stóra húsi sem annars var alltaf myrkvað. Ég held að einhverjir hafi trúað því að þeir dauðu hefðu risið upp af skurðarborðinu.

Annars var þetta góður vetur að vera á Ísafirði. Erfiðleikarnir þjöppuðu fólkinu saman og þótt hver ógæfan fylgdi nú annarri næstu misserin þá töpuðu menn ekki kjarkinum. Það er einmitt þetta sem er svo aðdáunarvert við fólkið mitt heima: kjarkurinn, ædruleysið, og einhvern veginn þessi yfirvegaða skynsemi þegar hin ógnvænlegri öfl náttúrunnar láta greipar sópa.

Það er hjart yfir Ísafirði í dag. Menningarlífið hefur aldrei verið kraftmeira og bæjarbúar hafa verið ótrúlega útsjónarsamir í því að skapa ný atvinnutækifæri og nýjan grundvöll fyrir rekstur fyrirtækja sinna. Búðirnar eru reyndar ekki eins margar núna og þegar ég var alast þar upp, en ekki vantar vöruúrvalið og búðarfólkið er jafn vinsamlegt og fyrr. Kannski er það vegna þess að þeir, sem núna eru að selja vörurnar, eru margir hverjir synir og dætur þeirra sem áttu búðirnar hér áður fyrr. Nú er bara að drífa í þessum háskóla, og þá að virkja alla þá, heimamenn og brott-

flutta, sem kunna og geta lagt því máli lið.

Burt á vængjum Concorde

Ég byrjaði hér áðan á að vitna í ritgerðina mína úr 2. bóknáms, þar sem ég kom gestkomandi í bæinn með járnbrautarlestinni frá Reykjavík. Hátíðahöldin í tilefni af borgarréttindum Ísafjarðarbæjar tókust afar vel, og ég hitti alla mína gömlu bekkjarfélaga sem ekki voru þá annaðhvort dauðir eða sjálfdaudir. Einn var stórgrósseri, annar prestur, þriðji var í hótélbransanum, og sætasta stelpa var óperusöngkona. Þar hitti ég líka einn sem lá á spítalanum, fyrrverandi Olympíumeistari á skíðum sem nú lá rúmfastur vegna erfiðrar slitgigtar.

En hvernig hafði Ísafjörður stækkað og auðgast þannig að þetta var orðinn 50 þúsund manna bær. Jú, jú, ég átti ekki í vandræðum með að ímynda mér það: Gullnáma hafði fundist inn í Tungudal og menn gátu bókstaflega skafið þar peningana af steinunum. Ekki

vandræði það. En hver skyldi nú vera gullnáman sem Ísfirðingar eiga í dag? Hver er hún, eða er hún yfirleitt til? Nei, ég held ekki að gullnáman sé til, en auðæfin sem við eigum inni í okkur, í hausnum okkar, og í þeirri vitund að við erum vel uppalið, menningarlegt fólk, getur fært okkur meiri gæði, bæði til hugar og handar, en einhver gullnáma í Tungudal gæti nokkurn tímann gert. Það er bara að virkja þann auð, og það er einmitt það sem Ísfirðingar eru öllum landsmönnum betur að gera.

„Tíminn leið fljótt við mikinn gleðskap, og fyrr en varði var kominn nýr dagur. Hátíðahöldunum lokið og tími kominn til að kveðja. Concorde-þotan lenti á flugvelli-um rétt um hádegðið, og ég steig upp í hana, ósofinn en með skemmtilegar minningar um skemmtilegan dag á Ísafirði. Ég spennti beltið, hallaði mér aftur, og horfði svo yfir byggðina þegar við putum út fjörðinn.“

(Millifyrsagnir eru blaðsins)

Sögufélag Ísfirðinga var stofnað 18. janúar 1953 og hefur tilgangur þess alla tíð verið að safna, varðveita og kynna hvers konar fróðleik um Vestfirði að fornu og nýju. Ársrit félagsins hefur komið út frá árinu 1956 og er heildarfjöldi lesmálssíðna nú orðinn um 8000 síður. Sögufélag Ísfirðinga hefur auk þess gefið út *Sögu Ísafjarðar og Eyrarhrepps hins forna I-IV*, eftir Jón P. Þór, *Vestfirzka slýsadaga* eftir Eyjólf Jónsson, *Frá línuveidum til togveida* og *Fiskvinnsla í sextíu ár* eftir Jón Pál Halldórsson og *Vestanglæður*, afmælisrit tileinkaði Jóni Páli Halldórssyni á 75 ára afmæli hans.

Allar útgefnar bækur Sögufélags Ísfirðinga er hægt að nálgast hjá afgreiðslumanni félagsins: Geir Guðmundsson • Vitastíg 16, 415 Bolungarvík Dreifing í Reykjavík: Hið íslenska bókmenntafélag • Skeifunni 3b, 108 Reykjavík

VESTFIRSKUR FRÓÐLEIKUR VANDAÐAR BÆKUR

SÖGUFÉLAG ÍSFIRÐINGA

Við skulum vera stolt af því að fá að vera Ísfirðingar

– sagði forseti Íslands, Ísfirðingurinn Ólafur Ragnar Grímsson

Ísfirðingafélagið í Reykjavík hélt upp á 60 ára afmæli sitt á Sólarkaffinu 2005. Af því tilefni var óvenju mikið í lagt varðandi skemmtidag-skrá. Formaður félagsins, Ólafur Hannibalsson, fékk meira að segja forseta Íslands, Ólaf Ragnar Grímsson til að segja nokkur orð í tilefni dagsins. Ólafur brást vel við erindinu og fannst greinilega að sér rynni blóðið til skyldunnar verandi upprunninn frá Ísafirði. Hann sló á léttu strengi öldungis blaðalaust og lét ýmsar sögur flakka um lífið á Ísafirði þegar hann var að alast upp, en gefum Ólafi orðið:

Sérstakur þjóðflokkur

„Góðir Ísfirðingar og kærur vinir. Það er mér sérstakur heiður að fá að vera hér í kvöld og taka þátt í því með ykkur öllum að staðfesta enn á ný að Ísfirðingar eru sérstakur þjóðflokkur. Ég var að minnsta kosti, eins og fleiri hér, í salnum, alinn upp við það að það væri sérstök úrvalssveit sem kæmi frá Ísafirði. Það væru sérstök forréttindi að vera Ísfirðingur. Mér var ungum tjáð það að allir bestu synir og dætur þjóðarinnar hefðu komið frá Ísafirði og allir hinir væru bara aukanúmer. Þannig hefði frelsis-hetjan Jón Sigurðsson verið þingmaður Ísfirðinga. Fyrsti ráðherra-herrann hefði verið sýslumaður Ísfirðinga. Sá sem bjargaði Íslendingum frá Dön-um í átökunum um uppkastið, Skúli Thoroddsen, hafi líka átt rætur sínar á Ísafirði. Vilmundur væri gáfaðastur maður á Íslandi. Hagalín væri skemmtilegasti maður á Íslandi og Ragnar H.

Forseti Íslands, herra Ólafur Ragnar Grímsson, heiðraði Ísfirðingafélagið á 60 ára afmælinu með nærveru sinni. Hann gerði einnig mikla lukku með því að segja fólki skemmtisögur frá fyrri tíð. Myndir: HKr.

Ragnars væri mesta séné á Íslandi. Það var eiginlega merkilegt að við hin skyldum fá að vera með í þessu kompaní.

„Það er mér sérstakur heiður að fá að vera hér í kvöld og taka þátt í því með ykkur öllum að staðfesta enn á ný að Ísfirðingar eru sérstakur þjóðflokkur.“

Átti ekki framtíð á tónlistarsviðinu

Þó var þetta nú ekki alltaf þannig. Ég rifjaði það upp í mínum huga áðan, þegar Hjálmar var að tala, að ég komst fljótlega að því ungur strákur á Ísafirði að það finasta í bænum var að vera í tónlistarskólanum hjá Ragnari. Ég fór fram á það einn góðan veðurdag heima hjá mér, hvort ég gæti ekki líka verið sendur í tónlistarskólann.

Af því að faðir minn lét nú og móðir mín allt undan mér, þá var það nú samþykkt. Það var talað við Ragnar og ég fékk að mæta og mætti í fyrsta tímarn. Ég fékk að æfa mig hjá Þorleifi og Sigríði frænku minni því það var auðvitað ekkert píanó heima hjá mér. Pabbi var laglaus og mamma söng nú ekki mikið. Svo mætti ég í næsta tíma og þriðja tímann og svo átti ég að spila á tónleikum, eftir þrjá tíma. Ég byrjaði nú snemma á því að kalla ekki allt ömmu mína, þannig að mér fannst það nú ekki mikið mál að spila á tónleikum hjá Ragnari.

Ég gleymi aldrei þessum tónleikum. Ég held ég hafi verið níu ára og man þetta enn. Þegar þeir voru búnir þá kallaði Ragnar á mig, fór með mér fram í eldhús, horfði djúpt í augu mér og sagði. Ungi maður, ég held ég verði að segja þér það strax, þú átt ekki framtíð fyrir þér á tónlistarsviðinu. Þetta hefur mér alltaf fundist síðan sýna það að Ragnar hafði ákveðinn standard.

Pólitíkin á Ísafirði

Þó að Ísfirðingafélaginu sé nú ekki ætl-

„Hva’, - ert þú ekki sonur hans Gríms rakara. - Jú, jú, sagði ég. - Ja, þú færð ekki að selja þetta blað.“

að að vera vettvangur þjóðmála, þá held ég að við vitum það öll sem erum hér inni, að það var nú ekki hægt að alast upp á Ísafirði í minni tíð, og kannski okkar flestra sem hér eru inni, án þess að að fá skilning á því að kalda stríðið var bara smámál hjá pólitíkinni á Ísafirði.

Mátti ekki selja Vesturland

Ég kynntist því líka ungur að vænlegasta leiðin til að vinna sér inn einhvern vasapening var að selja bæjarblöðin. Menn lögðu nú svo mikið upp úr pólitíkinni þá, að menn keyptu flokksmálgögnin. Einn góðan veðurdag þá frétti ég það hjá vinum mínum að nú væri blað Sjálfstæðisflokksins komið út. Nú væri tækifæri til að vinna sér inn góðan pening. Þannig var kerfið í söluinni, að þeir sem höfðu verið söluhæstir í síðasta blaði, voru fyrst afgreiddir. Þannig að ég og vinur minn vorum aftast eða mjög aftarlega í biðröðinni. Ég beið mjög lengi og man þetta enn í smáatriðum. Afgreiðslan var auðvitað uppi hjá Matta Bjarna, - hvar annars staðar?

Við þokuðumst hægt upp tröppurnar og loksins komumst við inn. Þá sat þar alvarlegur maður á góðum aldri og afgreiddi blöðin og þykkur bunki fyrir framan hann. Sem betur fer er ég búinn að gleyma hver þetta var. En þegar

kom að mér, og ég var nú bara lítill og frekar óframfærinn, þá leit hann allt í einu upp, horfði hvasst á mig og sagði: Hva’, - ert þú ekki sonur hans Gríms rakara. - Jú, jú, sagði ég. - Ja, þú færð ekki að selja þetta blað. - Þetta voru fyrstu kynni mín af pólitíkinni á Ísafirði. Svo halda menn að markaðslögmálin hafi alltaf ráðið í Sjálfstæðisflokknum, - en þetta má ég nú víst ekki segja.

Snerist allt um Hannibal

En líklegast fékk ég mín fyrstu kynni af stjórnmálum í tengslum við það að fljótlega skynjaði ég það að þetta snerist allt saman um Hannibal. Það var alveg sama í hvaða flokki menn voru, þetta snerist allt saman um Hannibal, hvort menn voru með eða á móti Hannibal. Og pabbi var náttúrulega með Hannibal eins og allir vita hér í salnum. En það var meira vafamál með mömmu, vegna þess að Kjartan læknir hann hafði nú eiginlega bjargað lífi mínu. Vegna þess að þegar ég fæddist þá var ég nú hálf lífvana enda 24 merkur. Og Kjartan bjargaði lífi mínu með því að heimta að það var náð í tvo bala, annan með heitu vatni og hinn með köldu og svo var ég færður á milli þar til það kom líf í mig. Svo hefur mér verið sögð sú saga að þegar ég fór að láta til mín taka í

þjóðmálunum og Kjartan var fluttur hingað suður, þá kom áhrifamaður í ónefndum flokki til Kjartans og sagði: „Heyrðu, hvernig í ósköpunum datt þér í hug að ná í balana.“ Mamma mat það nú alltaf við Kjartan, enda skynjaði ég það nú fljótlega að í hennar huga stóð hann heldur nær Jesú Kristi en séra Sigurður. Þeir hérna í salnum sem þekktu séra Sigurð skilja það nú mæta vel.

Hannibalisti

Þrátt fyrir Kjartan þá snerist þetta allt saman um Hannibal. Þegar ég var tíu ára hjá afa mínum og ömmu á Þingeyri, þá var þar góður maður, Magnús Amlin, sem var forystumaður sjálfstæðismanna, og reyndar frændi minn sem hafði mjög gaman af því að rífast við strákinn. Hann sagði mér það að ég væri Hannibalisti. Ég hafði aldrei heyrt þetta orð áður, að vera Hannibalisti. En fljótlega varð ég bara mjög stoltur af því að vera Hannibalisti. Öll tilvera mín í mörg ár í umræðunum á Þingeyri, snerist

„Og þess vegna skulum við vera stolt af því að fá að vera Ísfirðingar, og hinir, - sem eru ættaðir frá öðrum stöðum á landinu, - mega þakka fyrir að fá að vera með okkur.“

um það að vera Hannibalisti. Svo fór Hannibal úr Alpýðuflokknum og stofnaði Alpýðubandalagið. Þá kom Magnús frændi minn sem var fimmtugur eða sextugur áhrifamaður og oddvitinn í sveitarfélaginu og merkilegt að hann skyldi tala svona við strákinn, en menn gerðu þetta fyrir vestan. Hann kom til mín og sagði: „Jæja, hvað segir Hannibalistinn nú, nú er Hannibal kominn í annan flokk.“ – Ég man þetta ennþá því ég varð nú dálítið hvumsa, en sagði svo: „Já, það er bara fínt að vera í mörgum flokkum. Og þegar ég verð stór, þá ætla ég að vera í jafn mörgum flokkum og Hannibal.“ – Ég held ég geti því sagt það við Ólaf son hans að ég hef efnt það.

Ísfirðingafélagið og Þjóðarhreyfingin

Reyndar má ég til með að segja Ólafi það að ég hitti mætan mann hér í Þjóðfélaginu í dag og sagði honum frá því að ég ætlaði að fara hingað í kvöld. Formaður í Ísfirð-

ingafélaginu væri Ólafur Hannibalsson og hann hafi hringt í mig. Já, nú, sagði hann, er Ólafur Hannibalsson formaður í Ísfirðingafélaginu. Það er merkilegt. Ég hélt að hann væri formaður í Þjóðarhreyfingunni. Ég sagði: já, þú veist það ekki að Ísfirðingafélagið er Þjóðarhreyfingin, því þú ert bara að sunnan og hefur ekki skilning á þessum málum.

Besta bakaríið í veröldinni

Og þannig er það nú með Ísafjörð og allt þetta góða fólk sem við kynntumst ung, að það heldur áfram að fylgja okkur og hafa áhrif á líf okkar. Og enn erum við sannfærð um það að allt sé best sem kemur frá Ísafirði. Og ég get staðfest það, sem Hjálmar sagði hér áðan, að Gamla bakaríið er besta bakaríið í veröldinni.

Ég get trútt um talað, vegna þess að ég er búinn að fara um víða veröld og ég hef alltaf verið að leita að Napóleonskökum sem eru betri en Napóleonskökurnar á Ísafirði. Það

er bara einu sinni sem ég hef fengið Napóleonskökur sem jafnast á við þær, - þær voru ekki betri, en jafnast á við Napóleonskökurnar í Gamla bakaríinu á Ísafirði. Það var þegar ég var í Mexíkó, í bakgarði Kaliforníu, og forseti Mexíkó sendi eftir mér flugvél til að fljúga mér til Mexíkó City. Þar sem við sitjum þarna í 30 þúsund feta hæð, kemur ekki allt í einu hvítklæddur þjón með bakka. Það eina sem var á bakkanum voru Napóleonskökur sem jöfnuðust á við Napóleonskökurnar í Gamla bakaríinu á Ísafirði. Þannig að eina leiðin til að slá út Gamla bakaríið á Ísafirði, er að sitja í 30 þúsund feta hæð yfir sléttum Mexíkó, í einkapotu forsetans, og það sýnir okkur standardinn á öllu sem er frá Ísafirði. Og þess vegna skulum við vera stolt af því að fá að vera Ísfirðingar, og hinir, - sem eru ættaðir frá öðrum stöðum á landinu, - mega þakka fyrir að fá að vera með okkur.“

(Millifyrirsagnir eru blaðsins)

**Verra veður,
betri þjónusta.**

Þegar veturinn kemur verður þjónustanokkar enn mikilvægari. Þá er sérstaklega mikint að bíllinn sé klár í glögin. Við bjóðum allar rettu vörur til að gera bílinn þinn tilbúinn fyrir veturinn og erum til þjónustu reiðubúin, hvernig sem viðrást.

olis
– öryggi í umferð!

Úr myndasafni Harðar Kristjánssonar:

Neðstikaupstaður einstakt fyrirbæri

Allar árstíðir eiga sinn sjarma í Neðstikaupstað á Ísafirði, jafnvel þó harður vetur sé með fannfergi, ófærð og sköflum. Þessar myndir voru teknar fyrir réttu ári síðan, eða snemma í janúar 2005. Snjórinn gefur skemmtilega mynd af þessari einstæðu húsabyrpingu.

Neðstikaupstaður á Ísafirði hefur á síðari árum orðið að allsherjar safni um liðna tíð og liðna atvinnuhætti. Það er ekki síst fyrir einstakan áhuga og framsýni örfárra manna fyrir sögulegum minjum sem þetta hefur orðið að veruleika.

Þessi húsbyrping, sem er elsta heildstæða húsabyrping landsins, er orðin að einskonar táknmynd Ísafjarðar, þangað sem allir ferðamenn telja sér skylt að fara. Ísfirðingar sem nú eru á miðjum aldri muna þó vel hversu litlu mátti muna að þessi þyrping yrði jöfnuð við jörðu. Þá höfðu húsini vel flest verið í hirðuleysi um árabíl og sum nýtt sem geymslur og önnur einungis undir ónýtt drasl.

Við bruna sem varð á svæðinu fyrir ríflega þrem áratugum var einu húsanna sem tilheyrði þessari húsabyrpingu fargað. Þá var í hugum flestra lítil eftirsjá í þeirri byggingu. Hugsuðu margir, og sennilega allflestir, sem svo að best væri að setja jarðýtu á allt draslið. Jafna

öll húsini við jörðu til að skapa betra athafnasvæði við höfnina, enda umsvifin á hafnarsvæðinu sívaxandi á þeim tíma.

Í dag eru umsvifin á höfninni ekki svipur hjá sjón, en athyglisvert að umsvifin í og við gömlu húsini í Neðstikaupstað eru þeim mun meiri. Þar er nú iðandi menningarlíf sem heldur reisu Ísafjarðar á lofti þó hverful atvinnufyrirtæki sem stóðu í blóma um sjöunda og áttunda áratuginn hafa vel flest geispað golumni.

Þó verndun menningarverðmæta kosti oftast nokkur fjárútlát, þá hefur Neðstikaupstaður sannað að slíkt getur verið verulega arðsöm fjárfesting þegar fram í sækir. Sú arðsemi er þó ekki endilega talin í krónum inni á bankabók. Ísafjörður væri til dæmis mun minna virði fyrir íslensku þjóðina ef hugsandi menn hefðu ekki komið auga á þau gríðarlegu verðmæti sem fólust í „fúaspýttunum“ í Neðstikaupstað á sínum tíma. Ísfirðingar eiga þeim mikið að þakka.

Með hækkandi sól
fjölgar
milljónamæringunum

Yfir 200 milljónamæringar

Það fylgir því stórkostleg tilfinning að vinna en stundum er bara einfaldara að halda því út af fyrir sig. Á þessu ári drögum við út yfir 200 milljónamæringa. Tryggðu þér miða í síma 800 6611 eða á hhi.is. Við látum þig vita þegar þú vinnur – en engan annan.

**HAPPDRAETTI
HÁSKÓLA ÍSLANDS**
vænlegast til vinnings

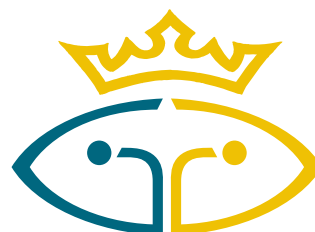
Ferskur

flugfi

Toppfiskur
Fiskislóð 65
121 Reykjavík
562 1344

ALVÖRU VESTFIRSKUR
HÁKARL OG HARÐFISKUR

GULLFISKUR

Hollusta í hverjum bita

Fæst í Bónus

SJÓVÁ ALMENNAR

Silfurtorgi, 400 Ísafirði, sími: 440 2430

Sólkveðjuhátíð

Við sköpum sjálf okkar framtíð

Sólkveðjuhátíð Ísfirðingafélagsins 2005 var haldin eins og oft áður í Eden í Hveragerði þann 25. september. Þar mætti margt eldri og yngri Ísfirðinga ásamt gestum þeirra. Haft hefur þó verið á orði að hópurinn yrði eflaust þéttari ef yngra fólkið gerði sér meira far um að mæta og kynnst þeim sem eldri eru.

Ólafur Hannibalsson formaður Ísfirðingafélagsins setti samkomuna og bauð gesti velkomna. Myndir Marta Ólafsdóttir.

Þarna voru meðal annarra mættur Halldór Halldórsson, bæjarstjóri á Ísafirði, sem ávarpaði fundarmenn.

Yfir kaffibolla og kræsingum Ísfirðingsins Braga Guðmundssonar veitingamanns í Eden var síðan margt skrafað og rifjaðar upp sögur frá liðnum tíma. En gefum Halldóri bæjarstjóra orðið:

Góðir Ísfirðingar og aðrir gestir. Þakka ykkur fyrir að bjóða mér að tala hér á sólkveðjuhátíð ykkar.

Ég ætla að nota tækifærið og ræða um stöðu mála hjá okkur fyrir vestan, byggðastefnu og þær breytingar sem samfélagið gengur í gegnum þessi árin og einhver dæmi um hvernig við erum að bregðast við þeim. Þær breytingar eru stöðugar og munu verða það áfram. Einna mestu breytingarnar á landsbyggðinni urðu þó á fimmta

og sjötta áratugnum þegar fólk flutti í stórum stíl í borg og bæ þó það sé að mestu gleymt í umræðunni í dag.

I mínu starfi hef ég lagt áherslu á að okkur ber skylda til þess að fást við breytingarnar, nýta okkur þær og helst að vera á undan þeim í stað þess að berjast gegn þeim og vera þannig of mikið í varnarhlutverkinu.

Uppruni og breytingar í búsetu.

Uppeldisstaður minn er Ögur við Ísafjardardjúp, ég er það sem Ísfirðingar kalla Inndjúpsmaður. Þegar flóttafólk frá fyrrum Júgóslavíu flutti til Ísafjarðar árið 1996, alls um 30 manns, var vel tekið á móti því enda Ísafjarðarbær fyrsta sveitarfélagið sem fór í samstarf við ríki og Rauða kross um móttöku flóttamanna. Nokkrum mánuðum eftir að fólkið var búið að koma sér fyrir hitti Páll Pétursson þáverandi félagsmálaráðherra rótgróinn Ísfirðingur af þriðja eða fjórða ættlið hreinræktraðra Ísfirðinga. Ráðherra spurði um flóttafólkið sem Ísfirðingurinn kvað vera harðduglegt fólk, það lærði málið ágætlega og væri vinsælt til vinnu.

Ráðherra spurði um aðlögun. Ísfirðingurinn kvað það aðlagast ágætlega. Þá spurði ráðherra hvort það skæri sig úr í hinu vestfirska samfélagi. Ísfirðingurinn svaraði: „Ekki mikið og alls ekki meira en Inndjúpsmenn.“

Í Ögri hafa foreldrar mínir búið mestalla sína búskapartíð. Þegar þau taka við búskap af foreldrum föður míns árið 1967 höfðu orðið miklar breytingar í búsetu fólks við

Halldór Halldórsson, bæjarstjóri á Ísafirði, í ræðustól.

Ísafjardardjúp áratugina á undan, því árið 1945 og árin þar á eftir streymdi fólk í burtu í þéttbýlið í von um betri lífsskilyrði. Og í flestum tilfellum, ef ekki öllum, bötn-

Systurnar frá Hlíðarenda, Ásta og Margrét Jónsdætur ásamt eiginmanni Margrétar Sigurði Gunnsteinssyni.

Halldór Halldórsson og Guðrún Pétursdóttir í djúpum samræðum.

Sigurður Gunnsteinsson og Bragi (Dúddi) Einarsson. (sonur Einars Garíbalda).

Svavar Þorvarðsson ásamt eiginkonu sinni og stjórnarmanni í Ísfirðingafélaginu Helgu Þ. Bjarnadóttur og Ólafí Hannibalssyni formanni félagsins.

uðu lífsskilyrðin hjá þessu fólki því það fór úr hálfgerðum sjálfsþurftarþúskap í launaða vinnu og gat nýtt sér fjölbreyttari tækifæri.

Þá voru eftir bændur á stærri jörðunum við Djúp sem héldu áfram búskap af nokkrum myndarþúskap, stækkuðu við sig, byggðu stærri fjárhús, jafnvel stærri fjös og tóku þátt í svokallaðir Inndjúpsáætlun sem var ætlað að auðvelda bændum að stækka við sig og fjölga í bústofni. Smátt og smátt hefur fólkinu samt fækkað og jörðum með fastri búsetu einnig. Reykjaneskóli lagðist af, og hugsanlega flýtti það eitthvað fyrir, en skólinn lagðist af vegna þess að börnunum hafði fækkað svo mikið.

Í sveitunum við Ísafjörðardjúp hefur þannig fækkað á 60 árum úr nokkur hundruð manns niður í örfáa tugi. Þrátt fyrir bætt skilyrði að sumu leyti, eins og vegasamgöngur,

mjög þar á sumrin, sumarhúsum fjölgar árlega og hugsanlega breytist þetta allt aftur.

Talandi um fáa íbúa í Ísafjörðardjúpi þá hef ég heyrt þá sögu að bóndi einn í Djúpinu hafi verið að horfa á fréttirnar um daginn þar sem fram kom að konur væru í meirihluta í flestum greinum í háskólanámi. Hann sagði við konu sína að þetta væri að verða óþolandi, konur væru að yfirtaka allt nám, þær væru að taka yfir fyrirtækin og væru hreinlega alls staðar. En það skal ég segja þér, mín ágæta eiginkona, að þið konur væruð ekki til

en verri að öðru leyti eins og takmörkun á framleiðslu dilkakjöts. Hver er ástæðan fyrir fækkun íbúa í sveitunum við Djúp? Er verra að búa þar núna en fyrir 60 árum?

Sennilegasta ástæðan fyrir fækkun íbúa er sú að fólk gerir aðrar kröfur í dag en fyrir 20 eða 30 árum að ég tali ekki um fyrir 60 árum. Það er áreiðanlega ekki verra að búa við Djúp núna en fyrir 60 árum þegar miklu fleiri bjuggu þar. Það er bara betra (að mati flestra) að búa annars staðar.

Þó maður vildi sjá aðra þróun í byggð við Ísafjörðardjúp þá tala staðreyndirnar sínu máli. Hver þróun næstu 20 ára verður er ómögulegt að átta sig á. Fólki fjölgar

ef ekki værum við karlmennirnir! „Hvað áttu við með því?“, spurði kona hans. „Jú sjáðu til, það þarf tvo til við fjölgun mannkynsins eins og þú veist góða mín.“ Þá svaraði konan: „Það myndi alveg nægja einn kall fyrir Djúpið.“

Hugsanlega leggjum við of mikinn kraft í að velta fyrir okkur þeim sem flytja í burtu þegar við ættum að einbeita okkur að þeim sem búa á viðkomandi stað og gera aðstæður þeirra enn betri en þær eru í dag. Vandamál sveitarfélaga endurspeglast reyndar í brottflutningi vegna þess að tekjur minnka hraðar en niðurskurður kostnaðar. Þó 20 útsvarsgreiðendur fari eitt árið er ekki víst að hægt sé að fækka bekkjum í skólanum og þar með lækka kostnað.

Kannski væri það til bóta í umræðu um byggðamál að við segðum: „komi þeir sem koma vilja, fari þeir sem fara vilja, mér og mínum að meinalausu“ og einbeittum okkur að þörfum þeirra sem fara ekki.

Fólk virðist flest vilja búa í stórum þéttbýliskjörnum sem bjóða upp á fjölpætta þjónustu, afþreyingu og atvinnu. Þessi vitneskja hefur legið fyrir í fjölda ára. Þess vegna er svo mikilvægt að fáir en stórir byggðakjarnar eins og Ísafjörður verði byggðir enn frekar upp með öflugri þátttöku ríkisvaldsins með flutningi stofnana og starfa. Sterkir byggðakjarnar búa til stórt áhrifasvæði, Suðurnesin eru t.d. innan áhrifasvæðis höfuðborgarsvæðisins sem og Borgarfjörður og stór hluti Suðurlands.

Það hafa orðið gríðarlegar breytingar á búsetu landsmanna í raun á tiltölulega stuttum tíma. Veltum

Birna Bjarnleifsdóttir var vel með á nótunum.

Góðir ávextir!

Heimabanki

Íbúðalán

Lífeyrissparnaður

Greiðslupjónusta

Innheimtupjónusta

SPVF
SPARISJÓÐUR
VESTFIRÐINGA

þeim breytingum fyrir okkur í þremur þrepum.

Fyrsta þrep: Sveitabæir í lítil þorp, gerðist hraðast frá 1900-1950, árið 1880 voru 77% landsmanna starfandi við landbúnað en innan við 5% í dag.

Annad þrep: Lítil þorp í stærri byggðakjarna og kaupstaði (mörg að þorp væru minni eða yfirgefin í dag ef ekki hefðu komið til bæt看 samgöngur). Þetta var að gerast eftir 1945 þar sem lítil þorp hreinlega lögðust af t.d. á Hornströndum og í Jökulfjörðum, fram til 1970. Þá verður jákvæður kippur í áratug víðast hvar á landsbyggðinni en eftir 1980 hefur íbúum margra þorpa fækkað verulega.

Þriðja þrep: Hér flytur fólk úr stærri kaupstöðum í mesta þéttbýlið, á höfuðborgarsvæðinu. Kemur

Svavar Þorvarðsson.

væntanlega til vegna þess að fólk er að þjappa sér meira saman og flytur þá í mesta þéttbýlið því þar er menntunin, þjónustan og fjölbreytileikinn. Miðað við kannanir er tryggt fólks í dag við heimahaga sína mun minna en áður. Það leggur fyrst og fremst sitt eigið mat á búsetugæði. Þar eru það stærri bæir sem eiga möguleika þó höfuðborgarsvæðið beri í því sinn ægis-hjálmi yfir önnur byggðarlög.

Byggðastefna á Íslandi.

Mig langar til að fara nokkrum orðum um landsbyggð og höfuðborgina eða höfuðborgarsvæðið, umræða um Reykjavíkflugvöll gefur m.a. tilefni til þess.

Það er mitt álit að landsbyggðin

þurfi á sterkri höfuðborg að halda og að höfuðborgin þurfi á landsbyggðinni að halda því þarna eru baklönd hvors annars. Þess vegna tel ég að forsvarsmenn höfuðborgarinnar og landsbyggðar eigi að hefja samstarf um gagnkvæman skilning á högum hvors annars.

Í aðalskipulagi Reykjavíkur fyrir 2001-2024 er minnst á landsbyggðina í samhengi við málefni Reykjavíkur. Þetta þykir mér vera til marks um áhuga höfuðborgarinnar á því að sameiginlegur skilningur ríki milli landsbyggðar og höfuðborgar. Því las ég þennan kafla skipulagsins af athygli.

Þar stendur meðal annars að höfuðborgin þurfi á því að halda að nokkrir staðir á landsbyggðinni geti verið lífvænlegir og að landsbyggðin þurfi á öflugri höfuðborg að halda. Mér fannst töluverður munur á orðavali þarna og velti fyrir mér hvers vegna höfuðborgin þurfi ekki á öflugri landsbyggð að halda. Svo mikið pirraði þetta orðaval mig að ég fletti orðunum upp í orðabók.

Þannig kom í ljós að lífvænlegur stendur fyrir eitthvað sem virðist munu lifa, hefur von um líf eða verður læknað. Hins vegar stendur öflugur fyrir máttugur, völdugur, sterkur.

Ég er nokkuð viss um að þessi orð eru ekki valin í aðalskipulagið til að gefa það í skyn sem ég er að gera hér. Samt finnst mér þetta einmitt lýsa hugsunarhættinum ágætlega. Á tyllidögum er ágætt að tala um nauðsyn þess að höfuðborgin og

Einar Þorsteinsson var líka mættur.

landsbyggðin eigi samleið. Á bak við það er í raun ekkert meira en þessi orð og stundum tekst ekki betur til en í ofangreindu dæmi við að velja þau.

Ég man ekki eftir því að íbúar höfuðborgarsvæðisins séu spurðir um byggðamál. Mín tilfinning er sú að ef þeir væru spurðir myndu þeir styðja mun umfangsmeiri og öflugri aðgerðir í byggðamálum en forsvarsmenn sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu og þingmenn þar eru tilbúnir til að styðja. Þess vegna væri hagkvæmast að láta íbúa höfuðborgarsvæðisins velja byggðaaðgerðir í kosningum þegar þeir velja þingmenn fyrir landið.

Því miður eru íbúar landsbyggðarinnar ekki heldur spurðir um málefni höfuðborgarinnar samanber kosningu um flugvöllinn á sínum tíma. Nú virðast flestir ef ekki allir sem eitthvað hafa um stjórn borgarinnar að segja ætla að koma flugvöllinum í burtu og það sem fyrst. Mér finnst vanta hlutverk höf-

Sveinn Elíasar er hér í föngulegum hópi.

uðborgarinnar inn í þessa umræðu, þjónustuhlutverk gagnvart landsbyggðinni, möguleika á að skipuleggja svæðið með flugvælinum í Vatnsmýrinni, annað eins er gert erlendis, og að skilgreina þörf höfuðborgarsvæðisins fyrir flugvöll vegna almannaþjónarmíða.

Því miður kemst þetta lítið að fyrir hugmyndum um skipulags-samkeppni, þekkingarþorp og hugmyndir um nýtingu Vatnsmýrarinnar fyrir eitthvað allt annað en flugvöll. Hvers vegna ekki flugvöll? Hvers vegna afneitar höfuðborgin því að vera samgöngumiðstöð? Hvers vegna ekki nýting Vatnsmýrarinnar með flugvelli? Hvers vegna er ekki rétt um öryggishlutverk flugvallar í Reykjavík? Mér finnst vanta svör við þessu en það, sem er enn alvarlegra, er að það vantar líka þessar spurningar.

Staða atvinnumála fyrir vestan.

Það á enn við að fara með kvæðið Þorsklof frá 1881 eftir Hannes Hafstein því sjávarútvegurinn er okkar undirstaða, ekki síst fyrir vestan.

Heyrðu vort þakklæti, heiðraði fiskur, hertur og saltaður, úldinn og nýr!
Fyrir þinn verðleika fyllist vor diskur, frelsi og þjóðmegun til vor þú snýr.

En þrátt fyrir sannleikann í þessum orðum þá þarf frumframleiðslan færri vinnandi hendur þegar þekkingar- og þjónustugreinarnar bæta við sig fólki. Enn sjáum við fækkun í frumframleiðslunni, rækjan borgar sig varla lengur, verið er að loka rækjuverksmiðjum víða um land, síðast var ákvörðun tekin um lokun í Súðavík. Að hluta eru þetta markaðsaðstæður - há skráning krónunnar vegur þungt. Þar eru framkvæmdir á Austurlandi alltaf nefndar sem aðalástæðan en þá gleymist gríðarlegar framkvæmdir á suðvesturhorninu hvert sem lítið er, stækkun á Grundartanga, Hita-veita Suðurnesja, Orkuveita Reykjavíkur, íbúðarbyggingar, atvinnuhúsnæði og erlend skuldabréf. Á suðvesturhorninu hefur ekkert verið slakað á þótt fyrirséð væri að þess þyrfti meðan framkvæmdirnar fyrir austan stæðu sem hæst.

Atvinnulífið er fjölbreyttara í Ísa-

fjarðarbæ en margan grunar, en við síðustu samantekt á ársverkum var 31% vinnuafslins við fiskveiðar og vinnslu, 2,5% við landbúnaðarstörf. Þá unnu um 17% við iðnaðarstörf og í byggingariðnaði. Við verslun og þjónustu unnu 43%.

Samkvæmt lauslegri samantekt vantar 60-80 manns í vinnu á norðanverðum Vestfjörðum í dag. Það er erfitt að fá fólk í sérhæfðari störf en líka í fiskvinnslu. Þessi staða er núna þrátt fyrir samdrátt í rækju, bæði veiðum og vinnslu.

Stefna bæjarstjórnar Ísafjardarbæjar er sú að Ísafjörður verði viðurkenndur sem byggðakjarni vaxtar og þjónustu fyrir Vestfirði sem er auðvitað enn og aftur staðfesting á

því að Ísafjörður er höfuðstaður Vestfjarða - en nú þurfum við nýjar skilgreiningar út frá nýjum tækifærum. Við erum þess fullviss að uppbygging öflugs þekkingar- og þjónustuumhverfis á Ísafirði sé einn mikilvægustu lyklanna að jákvæðri byggðaðróun á okkar svæði. Um okkur gilda sömu lögmál og aðra Íslendinga þ.e. að við þurfum að taka þátt í þjóðfélagsbreytingunni eða byltingunni sem felst í öðruvísi samfélagi, samfélagi þekkingar þar sem framleiðslugreinarnar vélvæðast sífellt meira eða flytjast til.

Með tilkomu Þróunarseturs Vestfjarða varð til umhverfi sem er fallið til að laða að sér fólk sem hefur áhuga á að starfa úti á landi en vill

KLÍNÍSK
TANNSMÍÐI

Gervitannasmíði
viðgerðir og
önnur tannsmíðaðþjónusta

Samningur við TR

Halldóra og Heiða
klínískir tannsmíðameistarar

Hlíðasmára 9
201 Kópavogi
Tímapantanir
565 5650

ekki lenda í faglegri einangrun vegna smæðar þeirra stofnana sem eru staðsettar á landsbyggðinni. Háskólasetur Vestfjarða er tekið til starfa en það er sjálfseignarstofnun stofnuð af öllum háskólum í landinu, Ísafjarðarbæ og fleiri sveitarfélögum og ýmsum fyrirtækjum og stofnunum. Á Vestfjörðum eru um 160 manns búsettir á svæðinu í háskólanámi. Þetta fólk byggir annars staðar ef möguleikar til að vera í námi á svæðinu væru ekki til staðar.

Háskólasetrinu er ætlað að vera viðbót og stuðningur við þá starfsemi sem fyrir er í Þróunarsetri og hjá Fræðslumiðstöð Vestfjarða. Í tengslum við setrið rekur Hafrannsóknarstofnun rannsóknarmiðstöð í þorskeldis- og veiðarfærarannsóknunum og Veðurstofa Íslands mun reka rannsóknarmiðstöð í snjóflóðarannsóknunum. Staðsetningin á þessu er engin tilviljun. Í Ísafjarðarbæ og nágrenni er til staðar þekking, áhugi og landfræðilegar aðstæður sem kalla á að þessi verk séu unnin þar. Allir þessir þættir skipta máli, ekki síst áhuginn, því án hans verður ekkert verk unnið.

Íbúum Ísafjarðarbæjar er mikil nauðsyn að svona starfsemi aukist og í tengslum við það enn frekari þekking og endurmenntun svo við getum tekist á við nýjar aðstæður í atvinnulífinu. Gríðarlegar breytingar eiga sér stað í okkar undirstöðuáttvinnugrein, sjávarútveginum, tækninýjungar sem fækka starfsfólki jafnt og þétt ásamt almennum samdrætti í fiskveiðum og því að oft er erfitt að fá fólk til starfa í atvinnugreininni. Eitthvað

verður að koma í staðinn og við teljum okkur vita hvað þetta eitt-hvað á að vera: Aukin þekking, nýting hreinnar náttúru, geta til að takast á við breyttar aðstæður þannig að við snúum ógnunum og breytingum í tækifæri og hjartsýni á okkur sjálf og framtíðina.

Ég hitti eitt sinn sem oftast að máli mann sem starfaði í okkar undirstöðuáttvinnuvegi, útgerð og fiskvinnslu, í Ísafjarðarbæ, hann er í raun fulltrúi nokkurra sem hafa svipaðar áherslur hvað þessi mál varðar. Hann gerði athugasemd við málflutning minn í einhverju viðtali þar sem ég lagði áherslu á fjarnám á háskólastigi, stofnun Háskólasets, uppbyggingu Þróunarseturs og fleira á þeim vettvangi. Hann sagði að ég hefði átt að ræða um bölvad kvótakerfið, mótmæla því, nota hvert tækifæri því útgerð og fiskvinnsla væri það eina sem við hefðum lifað á og myndum lifa á. Ég spurði hvað uppkomin börn hans störfuðu. Hann kvað þau öll nema eitt fyrir sunnan og starfa við ýmislegt, þrjú þeirra t.d. háskólamenntuð. Ég spurði hvort þau vildu búa á Ísafirði. A.m.k. tvö þeirra, sagði hann, fengju þau tækifæri til. Þá spurði ég hvort þau kæmu vestur ef störfum í útgerð og fiskvinnslu fjölgaði. Hann sagðist hafa lagt áherslu á það við þau í uppeldinu að þau menntuðu sig svo þau þyrftu ekki að vinna í fiski alla tíð eins og hann sjálfur en endurtók að skilnaði, að þetta háskóla- og þróunardæmi væri ágætt með öðru, en ég ætti að snúa mér frekar að því að koma bölvuðu kvótakerfinu út í hafsauga svo meiri affli

bærist á land, meiri vinna yrði í fiski og þannig fjölgaði fólkinu.

Sem áhorfandi utan frá, búsettur fyrir sunnan, átti ég alltaf erfitt með að skilja sífellda árátta Vestfirðinga til að tala um svæðið sem vonlaust; ef marka mátti viðtöl við of marga var allt að fara niður á við, tækifærin væru fá o.s.frv. Þrátt fyrir að mikið væri að gera á þeim tíma í undirstöðugreininni.

Í rauninni virðist það hafa verið ákveðin venja, hugsanlega í pólitískum tilgangi, að kvarta undan ástandinu hvernig sem það var og hvenær sem var. Segja eins og bóndinn í 20 stiga hita og blíðu: „Þessi andskoti á eftir að hefna sín.“ Átti þar við að það kæmi óveður einhvern tíma aftur og ekki mætti njóta góða veðursins af þeim sökum.

Þegar horft er til þess hversu miklar sviptingar hafa verið í okkar undirstöðugrein, sjávarútveginum, er ótrúlegt hvað er mikill kraftur í samfélaginu og hvernig það hefur aðlagð sig að nýjum aðstæðum. Það er hægt að nefna töluvert af nýjum atvinnutækifærum í nýsköpun, vöruframleiðslu, ferðaþjónustu, menntunarmálum o.fl. Þessi störf hafa ekki náð að vega upp fjölda þeirra sem hafa tapast en þau hafa bjargað ótrúlega miklu og aukið breidd atvinnulífsins. Þetta verður að teljast jákvæð þróun við erfiðar aðstæður.

Neikvæðu þróunina þekkja allir, hún er í sjávarútveginum þar sem heildarveiði hefur dregist saman vegna friðunar fiskistofna og vegna þess að við höfum misst hlutfallslega meiri kvóta en við áttum t.d. við upphaf kvótakerfisins. Við þetta hafa tapast störf en einnig hefur fjöldi starfa tapast vegna tækninýjunga, t.d. í rækjuvinnslunni sem reyndar á í miklum rekstrarerfiðleikum um allt land.

Fyrirtækin í sjávarútvegi leita allra leiða til hagræðingar og leita því til fyrirtækja eins og Póls og 3X Stál sem sérhæfa sig í slíkum lausnum og þar með í því að fækka starfsfólki, skipta því út fyrir vélar ef það er hagkvæmt. Svona hefur þróunin verið alla tíð síðan vélvæðing hófst.

Sameining sveitarfélaga, samstarf og frekari sameining.

Ísafjarðarbær í núverandi mynd

Gamla gistihúsið

Mánagata 5 • 400 Ísafirði
Sími: 456 4146 • Fax: 456 5146 • www.gistihus.is • fmg@snrpa.is

HÖPFERÐABÍLAR Í ÝMSUM STÆRÐUM
SÍMI 456 4314 OG 893 5314

Tálknafjörður

Sundlaug-tjaldsvæði • Sími/Fel: 456-2639

Sundlaugin er 25 m. löng með heitum pottum, barnalaug og vatnsrennitbraut. Á tjaldsvæðinu er heitt og kalt vatn, þvottaaðstaða, snyrting og aðstaða fyrir húsbíla.

Verið velkomin

varð til við sameiningu sex sveitarfélaga í eitt árið 1996. Þessi sveitarfélög voru Ísafjardarkaupstaður, Suðureyrarhreppur, Flateyrarhreppur, Mosvallahreppur, Mýrarhreppur og Þingeyrarhreppur. Alls búa um 4.200 manns í Ísafjardarbæ. Sveitarfélagið er víðfedmt, nær suður á mitt Langanes í Arnarfirði og norður fyrir Ísafjardardjúp en þar tilheyrir svæðið vestan við línu sem dregin er úr botni Kaldalóns norður yfir Drangajökul í Geirólfsgrúp, Ísafjardarbæ. Allar Hornstrandir, Jökulfirðir og Snæfjallaströnd er innan Ísafjardarbæjar. Hægt er að telja upp a.m.k. 11 sveitarfélög sem í dag eru innan eins sveitarfélags; Ísafjardarbæjar.

Í sameiningarhrinu sveitarfélaga í haust er ekki tillaga um sameiningu Ísafjardarbæjar, Bolungarvíkur og Súðavíkurhrepps. Þar vega umferðar- og öryggismál þungt. Að undanfögnu hefur verið töluvert grjóthrun á Óshlíð. Ég tel nokkuð víst að umferðaröryggi hafi minnkad á Óshlíðinni á undanförunum

árum. Ekki endilega vegna þess að grjóthrun sé meira, það hefur alltaf verið grjóthrun, heldur vegna þess að umferð er svo miklu meiri og áhættan þar af leiðandi mun meiri.

Gerð hefur verið samþykkt í sveitarfélögunum og á Fjórðungsþingi um nauðsyn þess að gera jarðgöng milli Ísafjarðar og Bolungarvíkur og Ísafjarðar og Súðavíkur til að bæta umferðaröryggi á þessari leið. Þessar leiðir þurfa að fara í jarðgöng. Bættar samgöngur stuðla að sameiningu sveitarfélaga. Ég tel ástæðu til þess að skoða alvarlega sameiningu allra sveitarfélaga á Vestfjörðum í eitt. Eina stjórnsýslueiningu sem auðvitað væri með þjónustumiðstöðvar í öllum byggðum.

Við höfum lagt lagt fram tillögu um að ríkisstjórnin standi að stofnun alþjóðlegrar rannsóknarstofnunar á sviði loftslagsbreytinga á Ísafirði og er unnið að skýrslugerð og hagkvæmniathugun í því máli um þessar mundir. Það er álit okkar að rannsóknarstofnunin muni styðja

við uppbyggingu háskólastarfseminnar á Ísafirði en eigi að reka sem sérstaka stofnun sem geti nýtt sér starfskrafta og sérþekkingu sem þegar er til staðar vegna starfsemi Hafrannsóknarstofnunar, Rannsóknarstofnunar fiskiðnaðarins, Veðurstofunnar og fleiri aðila. Hugmyndin gerir þó ráð fyrir að rannsóknarstarfsemin verði aðallega fjármögnuð af erlendum aðilum og að hún verði vettvangur alþjóðlegs samstarfs vísindafólks á sviði þverfaglegra rannsókna á loftslagsbreytingum.

Við verðum að staðsetja okkur við réttan enda í þróuninni, sem gerendur, þátttakendur en ekki einhverjir sem bíða og óska eftir að gömlu góðu dagarnir komi aftur. Þeir koma ekki aftur og voru kannski ekki eins góðir og suma minnir, við þurfum að gera daginn í dag og morgundaginn góðan með okkar hugkvæmni og atorkusemi.

Við sköpum sjálf okkar framtíð.

Dýrfinna Torfa
gullsmiður og skartgripahönnuður
jewellery designer

TRYGGINGAMIÐSTÖÐIN

Hafnarstræti 7 • 400 Ísafirði
Sími: 450 5200 • Fax: 456 5392

Fræðslumiðstöð Vestfjarða
- miðstöð símenntunar og háskólanáms

Miðstöð símenntunar
og háskólakennslu á Vestfjörðum

Vífilfell hf.
Suðurgötu – Ísafirði

ÍSAFJARÐARBÆR

Bæjarstjórn Ísafjarðarbæjar
sendir Ísfirðingum nær og fjær
bestu nýárskveðjur
með þökk fyrir liðin ár

f.h. bæjarstjórnar Ísafjarðarbæjar
Halldór Halldórsson
bæjarstjóri

Meiri opnun – minna viðnám

*Lykill að
hagkvæmari
veiðum*

HAMPIÐJAN
– fyrir öll heimsins höf

www.hampidjan.is

OTTO AUGLÝSINGAR

Gámapjónusta Vestfjarða

*Umhverfið er framtíðin,
gættu þess vel*

Leigjum út sorpgáma & salerni!

Gámapjónusta Vestfjarða • Góuholti 14 • 400 Ísafirði
S: 456 4760 & 456 4340 • www.snerpa.is/gamar

Tíu ára afmæli merkisviðburða

Fyrsta opinbera heimsókn Ólafs Ragnars Grímssonar sem forseta og vígsla Vestfjarðaganga

Árið 1996 var um margt merki-
legt í sögu Ísfirðinga og reyndar
Vestfirðinga allra. Þetta var árið
sem Funklistinn vann stórsigur í
bæjarstjórnarkosningum og fékk
18% greiddra atkvæða og þrjá
menn í bæjarstjórn. Þá voru fimm
sveitarfélög á norðanverðum Vest-
fjörðum endanlega sameinuð und-
ir hatt Ísafjarðarbæjar. Þetta var
líka árið sem Vestfjarðagöng voru
formlega opnuð og þetta var árið
sem Ísfirðingurinn og þá nýkjörinn
forseti Íslands, Ólafur Ragnar
Grímsson, fór í sína fyrstu opin-
beru heimsókn í því embætti ásamt
eiginkonu sinni Guðrínu Katrínu
Þorkelsdóttur heitinni. Var vel við
hæfi að Ólafur veldi Ísafjörð og
byggðirnar þar í kring sem vett-
vang sinnar fyrstu opinberu heim-
sóknar hér innanlands.

Heimsókn forsetahjónanna
hófst föstudaginn 30. ágúst 1966
þegar forsetahjónin lentu í flugvél
Flugmálastjórnar ásamt fylgdarliði
á Þingeyrarflugvelli. Þaðan var
haldið að Hrafnseyri þar sem for-
seti lagði blómsveig að minnis-
merki um Jón Sigurðsson, en síðan
aftur til Þingeyrar þar sem forset-
inn ávarpaði bæjarbúa. Þá var hald-
ið til Sudureyrar þar sem móttaka
var í félagsheimilinu. Forsetahjón-
in gistu svo um nóttina á Hótel Ísa-
firði. Morguninn eftir var haldið til
Hnífsdals þar sem forsetahjónin
skoðuðu fyrirtæki og ræddu við

bæjarbúa og síðan
var haldið til Bolung-
arvíkur þar sem
snæddur var hádegis-
verður í boði bæjar-
stjórnar. Aftur var svo
haldið til Ísafjarðar,
Jónsgarður við Bæjar-
brekkuna skoðaður
og íbúar á Hlíf heim-
sóttir. Forsetahjónin
komu einnig við í
Pollgötu 4 til að
heilsa upp á nýja Ís-
firðinga sem komið
höfðu til bæjarins
sem flóttamenn frá
ríkjum fyrrum
Júgóslavíu. Kvöld-
verður var síðan
snæddur í Nedsta
kaupstað í boði bæj-
arstjórnar. Um kvöld-
ið var hátíðarsam-
koma í íþróttahúsinu
á Torfnesi í boði bæj-
arstjórna Ísafjarðar-
bæjar, Bolungarvík-
urkaupstaðar og
Súðavíkurhrepps. Á
síðasta degi heim-
sóknarinnar, sunnu-
daginn 1. september,
voru Súðvíkingar sóttir heim og
þaðan var haldið með vélbátnum
Halldóri Sigurðssyni ÍS inn í Vigur
og var Konráð Eggertsson hrefnu-
skytta að sjálfsögðu við stýrið.

Forsetahjónin Ólafur Ragnar Grímsson og Guðrún Katrín lent á Þingeyrarflugvelli í sinni fyrstu opinberu heimsókn 30. ágúst 1996. Myndir Hörður Kristjánsson.

Hallgrímur Sveinsson staðarhaldari á Hrafnseyri færir forsetahjónunum gjafir.

Reyndi að stappa stálinu í Vestfirðinga

Á gríðarmikilli samkomu sem
haldin var í íþróttahúsi bæjarins á
Torfnesi 31. ágúst flutti Ólafur

Forsetahjónin ásamt séra Gunnari Björnssyni presti í Holti í Öfundarfirði og frú Ágústu Ágústsdóttur eiginkonu sinni við kirkjudyrr Holtskirkju.

Súgfirðingar heimsóttir. Guðni Einarsson, Sveinbjörn Jónsson, Guðrún Katrín, Ólafur Ragnar og Snorri Sturluson virða fyrir sér afla smábátanna á bryggjunni á Sudureyri.

Forsetinn heilsar ungum Hnífsdælingum á götu.

Ólafur Ragnar Grímsson ræðir við fiskverkakonur í Hrað-frystihúsinu í Hnífsdal.

Forsetahjónin á Óshlíð við landamæri sýslumanns Ísfirðinga, Ólafs Helga Kjartanssonar og bíða fylgdar Jónasar Guðmundssonar sýslumanns í Bolungarvík.

Ragnar forseti ræðu sem vakti nokkra athygli fjölmiðla. Leyfum við okkur að endurbirta hana hér en hún birtist í heild sinni í héraðsfréttablaðinu Vestra á Ísafirði þann 5. september 1966. Þar reyndi Ólafur að stappa stálinu í heimamenn í ljósi þeirrar staðreyndar að mjög var þá farið að kreppa að atvinnulífinu á svæðinu. Hann benti mönnum á leiðir, m.a. að nýta mannauð og þekkingu til sóknar í beinum alþjóðlegum samskiptum.

Fólksfækkun á tíu árum nemur öllum íbúum hins forna Þingeyrarhrepps

Athyglisvert er að skoða söguna síðan þessi ræða var flutt. Ótti heimafélks við aðstedjandi vanda hefur sannarlega verið á rökum reistur. Þarf ekki nema að líta yfir fyrstihúsaþróunina og þróun rækjuvinnslunnar til að sjá

þetta svart á hvítu. Þar voru greinar sem héldu áður uppi kraftmiklu samfélagi, en eru lítt sýnilegar lengur. Fólki fer stöðugt fækkandi. Þann 1. desember 1995 voru íbúar Ísafjarðar fyrir sameiningu 3.386 talsins. Samanlagður íbúafjöldi Ísafjarðar, Þingeyrarhrepps, Mýrarhrepps, Mosvallahrepps, Flateyrahrepps og Suðureyrahrepps var þá 4.615. Nú fyrir áramótin, tíu árum seinna, eða þann 1. desember 2005, hafði íbúum sameinaðs sveitarfélags Ísafjarðarbæjar fækkað í 4.109, eða um 506 manns á tíu árum. Það er riflega íbúafjöldi alls Þingeyrarhrepps fyrir sameiningu eða eins og hann var 1. desember 1995. Þá bjuggu í Þingeyrarhreppi samtals 434 einstaklingar.

Sókn manna í beinum erlendum samskiptum sem forseti hvatti til í ræðu sinni virðist helst hafa lýst sér í því að Vestfirðingar hafa í æ ríkara mæli verið að láta að sér kveða í rekstri erlendis og þá fjarri sinni gömlu heimabyggð.

Brugðið á létta strengi á sýningu á bolvísku handverki.

Forsetahjónin ásamt Ólafi Kristjánssyni, bæjarstjóra í Bolungarvík.

Forsetinn bregður á leik og reynir að fleyta kerlingar í fjörunni í Vigur.

Ræða forseta Íslands á Ísafirði 31. ágúst 1996 fer hér á eftir:

Góðir samkomugestir!

Að sækja Ísafjörð heim og ferðast um sýslurnar báðar, vestri og nyrðri, er ætíð í huga mér tengt heimi minninga sem eru mér kærari en flest annað. Á heimaslóðum hér vestra hlaut ég dýrmætt veganesti og kynntist mannlífi og sögu sem hafa orðið mér uppspretta lærdóms og leiðsagnar.

Vestfirskar sjávarbyggðir eru heimur í hnotskurn. Hljómkvíður lífsins eru hér sterkar og rismiklar jafns í gleði sem sorgum. Baráttan við vetur konung og úfinn sæ hefur oft verið dýrkeypt, og skilið eftir sár sem seint gróa. Samt hafa náttúruöflin hér vestra agað okkur og gert Vestfirðinga að þrautseigum stofni.

Strax á landnámstíð urðu á fjörðum vestra til hetjusagnir sem ætíð munu lifa í minni Íslendinga. Dulúð fjallanna og örlagadans veðurfarsins voru frjór jarðvegur fyrir orðstír galdramanna og kjarna-kvenna. Fjarlægð Vestfjarðakjálkans frá öðrum landshlutum sveipaði byggðirnar ljóma í ætt við ævintýri og kynjasögur.

...jú þetta er alveg að koma.

Þarna er Ólafur Helgi Kjartansson sýslumaður kominn í spilið og afskaplega einbeittur. Einnig er strákurinn kominn upp í Gunnari Vigfússyni ljósmyndara forsetans sem vill ekki verða eftirbátur húsbóndans.

Þegar þjóðin vaknaði til vitundar um rétt sinn og hóf baráttuna fyrir sjálfstæði voru margir fremstu leiðtogar þess tíma mótaðir af vestfirskum lífsháttum. Á Hrafnseyri við Arnarfjörð nam Jón Sigurðsson tungutak bænda og sjósóknara, fékk tilfinninguna fyrir tign fjallanna og öðlaðist lotningu gagnvart sögu forfeðranna. Allt var það honum efniviður í rökfærslu og málflutning til stuðnings sjálfstæðiskröfum Íslendinga. Á Ísafirði sátu svo síðar Skúli Thoroddsen og Hannes Hafstein, sýslumenn báðir, umsvifamiklir á vettvangi baráttunnar um nýja stjórnarskrá og heimastjórn. Hér vestra hlutu þeir þá eldskírn sem gerði þá að foringjum meginfylkinga.

Það væri hægt að rekja lengi

kvölds þjóðmálasögu Ísfirðinga. Nefna til frásagnar úrval karla og kvenna sem markað hafa djúp spor í sögu Íslendinga á umbrotaskeiði tuttugustu aldar. Vilmond Jónsson, brautryðjanda í heilbrigðismálum og þingskörung, einn mesta mælskusnilling sinnar tíðar. Eftirmann hans Kjartan lækni Jóhannsson, ljúflinginn sem stóð þó fremstur í orrahríð ísfirskra stjórn mála þegar glíman var sem hörðust. Hannibal og Finn sem skópu ásamt öðrum göðsögnina um bæinn rauða. Af öðrum væng; Auði Auðuns, fyrstu konuna í ráðherrastól á Íslandi, sem hlaut sitt veganesti hér vestra og svo auðvitað Sigurð Bjarnason frá Vigur sem enn er fljótur til frásagnar þegar við tökum tal um fyrri tíð.

Maðurinn í brúnni, Ólafur Ragnar Grímsson. Sennilega hefur hann þó þurft undanþágu til að taka í stýrið hjá Konna Eggerts skipstjóra.

Ég ólst í foreldrahúsum upp við þá síðvenju að lítt var gerður greinarmunur á Ísafirði nútíðar og fortíðar, fólk og frásagnir runnu saman í eina veröld, sem fylgt hefur mér alla ævi sem hyatning, áminning og skemmtan. Á þeim sviðsfjöllum ganga þeir enn til leiks skóarinn og skradarinn, rakarinn og rækjuforstjórinn, kaupmaðurinn og kennarinn, skáldið og skattstjórinn. Hvað er satt og hvað er skreytt í þeirri litríku mannlíflýsingu, hvað er godsögn og hvað er veruleiki er fyrir löngu hætt að skipta sköpum. Við þökkum einfaldlega forsjóninni fyrir þá veislu sem hún hefur gert okkur úr sögu Ísafjarðar og sýslanna beggja.

Vissulega hafa skeið framfara og erfiðleika skipst á hér vestra líkt og í flestum byggðum Íslands. Og um þessar mundir kunna ýmsir að óttast þá tíð sem í hönd fer, efast um möguleika Vestfjarða í samkeppni við aðdráttarafl, umsvif og fjölbreytni höfuðborgarsvæðisins. Þótt slíkar vangaveltur séu skiljanlegar þá eru þáttaskilin í þróun nútíðar og mótun framtíðarinnar af öðru tagi. Ný tækni í samgöngum, fjarskiptum og hugbúnaði hefur fært Vestfirði nær markaðssvæðum heimsviðskiptanna en nokkru sinni fyrr. Möguleikar framtíðarinnar felast fyrst og fremst í beinum milli- liðalausum tengslum við fyrirtæki og einstaklinga hvar sem er í veröldinni.

Togstreituna milli landsbyggðar og höfuðborgarsvæðis sem einkennt hefur umræðu og ákvarðanir á vettvangi þjóðmála um marga áratugi er að daga uppi í umbroti breytinga sem umskapa heiminn allan. Sú samkeppni sem úrslitum ræður er ekki lengur á milli Reykjavíkur og annarra landshluta heldur Íslands annars vegar og umheimsins hins vegar. Það er sú glíma sem umfram annað mun ráða því hvort unga fólkið kys áfram að eiga Ísland sem heimkynni. Í krafti þeirra boðskiptatækni sem færir heimsmarkaðinn beint til hvers og eins geta Vestfirðir, Norðurland eða Austfirðir vissulega skarað fram úr. Reykjavíkursvæðið er ekki lengur nauðsynlegur áfangastaður heldur byggðarlag á sama báti og öll hin.

Íslenska menntakerfið var þróað í hugbúnaðarsmiðju á Kópaskeri.

Geir Guðmundsson staðarhaldari í Ólafsvör fræðir forsetahjónin um liðna útgerðarhætti. Á bak við þau sést Jónas Guðmundsson sýslumaður Bolvíkinga.

Dalvík er nú heimabyggð heimsfyrirtækis. Forskot í hátækni mjölframleiðslunnar er á Austfjörðum. Þannig mætti rekja hvert dæmið á fætur öðru. Þau sýna að um allt land eru byggðirnar að tengjast beint við markaðskerfi veraldarinnar sem umskapar í sífellu efnahagslíf heimsins.

Þessi nýi veruleiki krefst ferskrar hugsunar, nýrrar nálgunar að gömlum vandamálum. Umræðan um byggðavanda Íslendinga þarf að vissu leyti að færast til, þar sem tækifæri hugbúnaðartækninnar og boðskiptabrautir heimsviðskiptanna eru forsendur breyttrar stefnu og nýrra aðferða. Hún þarf að taka mið af þeirri staðreynd að dýrmætasta auðlindin felst í fólkinu sjálfu - hæfni, menntun og áreiðni sérhvers einstaklings.

SAMBÓ
LAKKRÍS

Lakkrísgerðin
Kólus ehf.
Tunguháls 5 • 110 Reykjavík
Símar 587 6188 og 587 1855

Mannauðurinn mun ráða úrslitum í samkeppni byggða og þjóðlanda á nýrri öld.

Þessar áherslur um beina tengingu Vestfjarða við markaðskerfi veraldarinnar kunna að virðast framandi í ljósi þeirrar umræðu sem einkennt hefur nýliðin ár. Þá er okkur hollt að leita að fordæmum. Til eru heimildir sem sýna að jafnvel fyrr á öldum voru Vestfirðir framar öðrum byggðum í samskiptum við umheiminn.

Nýlega birtist í Lesbók Morgunblaðsins athyglisverð grein og var heiti hennar „Við þjóðbraut heimsins“. Þar var því lýst að á fyrri tíð hefði Vestfirðingum verið auðveldara að komast til Englands eða Hollands en suður í Skálholt. Segir svo í greininni:

„Menningarstraumar og hugmyndir bárust því fyrr að jafnaði til Vestfjarða en annarra landshluta. Hér er ekki einungis um að ræða tískuvarning og hégóma, heldur einnig rit um guðfræði, vísindi og heimspeki. Alþjóðlegir menningarstraumar hittu því þennan veðurbarða útkjálka Íslands í langtum ríkari mæli en þau svæði í Evrópu, sem ekki lágu að sjó eða skipgengum ám.“

Til viðbótar þessari frásögn sagnfræðingsins má á það benda að í upphafi sjálfstæðisbaráttu Íslendinga á síðustu öld reyndist Ásgeirsverslun á Ísafirði öflugur bakhjarl Jóns Sigurðssonar. Sú verslun annaðist sjálf allan flutning og útflutning. Hún var miðstöð veraldarviðskipta Vestfirðinga á þeirri tíð.

Og á æskuárum mínum á Þingeyri hönnuðu karlarnir í smiðjunni, afi minn Ólafur Ragnar og félagar hans, vélar og tæki sem síðan voru seld víða um lönd. Jafnvel alla leið til Singapore barst hróður hins vestfirska hugvits. Saga Vestfjarða er því ekki saga einangraðs útkjálka. Þvert á móti eru dæmin mörg um mestan árangur þegar brautin var bein og hindrunarlaus í samskiptum við umheiminn. Hugvitið og hæfni mannfólksins voru það afl sem úrslitum réð.

Senn höldum við á vit nýrrar aldar. Tími nýrra tækifæra er framundan. Eðli og umfang þeirra breytinga skapar Vestfjörðum og öðrum byggðum Íslands nýjar leið-

Í dyrunum á Gamla bakaríinu. Rut Tryggvason með forsetahjónunum Ólafi Ragnari Grímssyni og Guðrínu Katrínu Þorkelsdóttir. Pakkinn, sem Ólafur heldur á, er gjöf frá Rut og Gamla bakaríinu að skilnaði fyrir heimsókn þeirra hjóna til Ísafjarðar. Án efa hafa verið í pakkanum Napóleonskökurnar góðu, sem eru, að sögn Ólafs, þær bestu í heimi. Þar hefur hann ekki fundið neinn jafnoka nema kannski Napóleonskökurnar sem Ólafur Ragnar fékk um borð í forsetapotu Mexíkóforseta í 30 þúsund feta hæð yfir sléttum Mexíkó.

ir til sóknar. Saga Ísafjarðar, sókn-djarft mannlíf í vestfirskum byggðum á fyrri tíð, ætti að efla áráði okkar til að nýta tækifæri nýrrar aldar, að laga hugsun okkar og aðferðir að möguleikum nýrrar

heimsmyndar. Um leið og við hjónin þökkum glæsilegar móttökur, hlýhug og vinsemd sem sett hafa svip á þessa daga óskum við ykkur Vestfirðingum öllum heilla um alla framtíð.

FESTINA
CHRONOBIKE ÚR.
Eðalstál,
sjálflýsandi skífa,
vekjari, 100 m
vatnsvarið (skrúfuð
króna)

Verð kr. 24.900

GULL-ÚRIÐ

Axel Eiríksson
úrsmíðameistari
Álfabakka 16
sími: 587 4100
MJÓDINN

Linda

Ekki bara gott...

...heldur

GÓU gott

Tíu ár frá opnun Vestfjarðaganga

Formleg opnun Vestfjarðaganga fór fram við hátíðlega athöfn þann 16. september 1996. Vegna þessara jarðganga má þó segja að Vestfirðingar hafi haldið margar hátíðir. Fyrsta opinbera hátíðin var þegar Steingrímur Sigfússon, páverandi samgönguráðherra, sprengdi fyrstu hleðsluna við gerð gangamunna í Tungudal 5. september 1991. Aftur var haldin mikil hátíð þegar Halldór Blöndal, páverandi samgönguráðherra, sprengdi síðasta haftið í göngunum þann 23. mars 1995. Enn á ný var haldin há-

Matthías Bjarnason „járnkarl og Vestfjarðagödi“, fyrrum sjávarútvegsráðherra, fagnar sprengingu á síðasta haftinu.

tíð þegar umferð var hleypt á jarðgöngin þann 20. desember árið 1995. Þau voru þá enn ekki fullkláruð. Það var svo tilefni fjórðu hátíðahaldanna þegar Vestfjarðagöng voru formlega vígð þann 16. september árið 1996. Þá var Halldór Blöndal mættur aftur ásamt Helga Hallgrímssyni páverandi vegamálastjóra, þingmönnum og miklum fjölda íbúa beggja vegna ganganna til að fagna þessum merka áfanga.

Margir hafa orðið til að gagnrýna jarðgangagerð á landsbyggðinni með tilliti til arðsemissjónarmiða. Sú gagnrýni endurspeglar að nokkru togstreitu landsbyggðar og höfuðborgarsvæðis sem óneitanlega hefur ekki notið vegaframkvæmda í samræmi við umferð og mannfjölda. Allir viðurkenna þó að af jarðgöngum má ná mikilli samgöngubót, en varðandi Vestfjarða-

Halldór Blöndal, samgönguráðherra, kveikir hér í sprengiþræði að sprengihleðslum í síðasta hafti Vestfjarðaganga 23. mars 1995. Myndir: Hörður Kristjánsson.

göng sögðu margir á sínum tíma að þau hefðu mátt koma tíu árum fyrr. Hvort það hefði breytt einhverju um framvindu atvinnumála í íbúaþróun á svæðinu er ómögulegt að segja.

Vestfjarðagöng eru samtals 9.120 metrar að lengd og voru þau næst lengstu á Norðurlöndum þegar þau voru gerð. Leystu göngin af einhverja alerfiðustu fjallvegi

landsins um Botns- og Breiðadalsheiðar. Ekki þarf að fara ýkja langt aftur í tímann til að sjá hve byggðirnar á þessum stöðum hafa verið einangraðar. Breiðadalsheiðin var oft á tíðum lokuð marga mánuði á ári sökum snjóá og svipaða sögu var að segja af Botnsheiði. Um Breiðadalsheiðina voru einu vegasamgöngur Ísfirðinga við aðra landshluta allt þar til Djúpvegurinn var

Starfsmenn verktaka fagna sprengingunni sem opnaði síðasta haftið á Flateyrarlegg Vestfjarðaganga. Að vísu sögðu ódannaðir starfsmenn að nóttina áður hafi verktakarnir sprengt í gegn í hreinum ákafa, en mokað hafi verið upp í gatið aftur svo ráðherrann hefði eitthvað til að sprengja.

Allir sáttir. Guðjón Arnar Kristjánsson, þingmaður, Einar Kristinn Guðfinnsson, þáverandi þingmaður og núverandi sjávarútvegsráðherra og Halldór Blöndal þáverandi samgönguráðherra skála fyrir unnum sigri á fjallinu ógurlega.

Vestfjarðagöng opnuð. Kristján Kristjánsson, tæknifræðingur, Geir Sigurðsson, starfsmaður Vegagerðarinnar á Ísafirði, Helgi Hallgrímsson vegamálastjóri, Sveinbjörn Veturlíðason vegaverkstjóri fagna því er umferð var hleypt á Vestfjarðagöng þann 20. desember árið 1995.

opnaður á áttunda áratug síðustu aldar.

Það má segja að það hafi verið lán í óláni þegar svo „slysalega“ vildi til að bormenn rákust á gríðarlega vatnsæð í fjallinu í júlí 1993. Þetta tafði framkvæmdir talsvert og voru erlendir meðverktakar jafnvel með á þrjónunum að hætta framkvæmdum. Jók þetta kostnað um 16%, en göngin kostuðu fullbúin 4,3 milljarða króna á þáverandi verðlagi. Kosturinn var hinsvegar sá að vatnið er mjög hreint og það var að lokum virkjað sem neysluvatn fyrir Ísafirðinga. Á síðasta ári var svo lokið við að gera raforkuver í Tungudal sem nýti afgangsvatn úr Vestfjarðagöngum. Þannig má segja að göngin sem annars hefðu verið á mörkum þess að teljast arðbær, munu skila byggðarlögunum miklum hagnaði þegar fram í sækir.

Helgi Hallgrímsson vegamálastjóri og Halldór Blöndal samgönguráðherra klippa á borða og opna þannig Vestfjarðagöng með formlegum hætti þann 16. september 1996.

Mannfjöldi við gangamunnann í Tungudal á vígsludaginn.

Helgi Hallgrímsson, Halldór Blöndal og Sveinbjörn Veturlíðason við skiltið að Vestfjarðagöngum í Tungudal.

Árni Höskuldsson GULLSMÍÐUR Bergstaðastræti 4 S: 562 0335 www.gullsmidur.is

**Alltaf á undan, pantaðu
fermingar-
myndatökuna
tímanlega.**

**Gerum myndir
á ekta málverkastriga,
sem ekki fölna næstu
100 til 200 árin.**

Vestfirðingar alltaf betri.

Ljósmyndastofa Kópavogs
Ljósmyndastofan Mynd
www.ljosmynd.is

sími: 554 3020
sími: 565 4207

Ísfirska stórsveitin BG tryllti lýðinn

Stóri viðburðurinn á Sólarkaffi Ísfirðingafélagsins á 60 ára afmæli félagsins 2005 var endurkoma hljómsveitar Baldurs Geirmundssonar, BG. Með hljómsveitinni komu fram fjölmargir af helstu söngvurum ísfirskra hljómsveita í gegnum tíðina. Á þessari mynd er BG og söngkonan Ingibjörg sem gerði stormandi lukku. Talið frá vinstri: Samúel Einarsson (Sammi rakari) á bassa, Ingibjörg Guðmundsdóttir söngvari, Rúnar Vilbergsson (sonur Villa Valla rakara) er á trommunum, Karl Geirmundsson á gítar, Reynir Guðmundsson söngvari stendur þarna á bakvið og Baldur Geirmundsson spilar á hljómborð.

Karl Geirmundsson lék snilldarvel á gítarinn.

Karl og Baldur Geirmundssynir.

Ingibjörg Guðmundsdóttir er án efa þekktasta söngkona BG á löngum ferli hljómsveitarinnar. Allir landsmenn þekkja hljómsveitina BG og Ingibjörgu. Hún söng sig á skömmum tíma inn í hjörtu landsmanna fyrir mörgum árum og hefur engu gleymt.

Helgi Björnsson söngvari og leikari tók nokkur lög með hljómsveitinni. Hann hefur gert gardinn frægan með margvíslegum hætti. Hann skrifaði sig rækilega á blað sem stórsöngvari í íslenskum poppheimi þegar hann hóf að syngja með hljómsveitinni Grafík undir stjórn Rafns heitins Jónssonar og félaga.

Græðir sf. – Flateyri

Vinnuvélar • Verktakastarfsemi

Valdemar Jónsson • Varmadal Flateyri

Sími 456-7652 / 893-3067 / 456-7650 • Fax: 456-7651

Vestfirðingar, gleðilegt nýtt ár

Rúnar Þór Pétursson (sonur Péturs Geirs) tónlistarmaður og söngvari var að sjálfsgöðu mættur á sviðið. Hann hefur spilað með fjölmörgum ísfirskum hljómsveitum enda byrjaði hann ungur að spila með hljómsveit Ásgeirs Sigurðssonar í Alþýðuhússkjallaranum á Ísafirði 1967, aðeins 14 ára gamall.

Reynir Guðmundsson hefur um langt árabil starfað með eigin hljómsveit Saga Class sem einmitt skemmtir Ísfirðingum á Sólarkaffinu 2006. Sú hljómsveit dregur nafn sitt af Hótel Sögu, enda hljómsveit hússins til margra ára. Reynir var að sjálfsgöðu mættur eins og aðrir í stórsýningu BG og röddin brást ekki frekar en fyrri daginn.

Kolbrún Sveinbjarnardóttir á langan feril að baki sem söngvari með ísfirskum og eigin hljómsveitum. Hún var t.d. lengi söngvari hljómsveitar Ásgeirs Sigurðssonar á Ísafirði. Þá hefur hún verið ein af driffjöðrum Ísfirðingafélagsins um árabil.

Rúnar Vilbergsson var snillingurinn á bak við trommuslátt BG á afmælishátíðinni. Hann hefur eins og allir aðrir sem tóku þátt í þessari sýningu leikið með fjölmörgum popphljómsveitum í gegnum tíðina bæði ísfirskum og öðrum, þar á meðal Þursaflöknum margfræga. Hann hefur um árabil verið fastráðinn hljóðfæraleikari með Sinfóníuhljómsveit Íslands, en reyndar ekki sem trommuleikari, heldur sem óbóleikari.

Samúel Einarsson bassaleikari hefur plokkað strengina í fjölmörg ár. Hann lét ekki deigan síga á afmælishátíðinni á Broadway á síðasta ári og lék af tærri snilld eins og aðrir þátttakendur í sýningu BG flokksins.

Ingibjörg Guðmundsdóttir var, að öllum öðrum söngurum BG á þessu kvöld ólöstuðum, sá söngvarinn sem flestir biðu greinilega eftir að fá að hlusta á. Hún átti sannarlega allan heiminn og hug og hjörtu gestanna í salnum. Þakið ætlaði hreinlega af rifna af húsínu þegar hún tók loklag allra lokalaga BG, lagið Litli ljúfur, sem er eftir höfuðpaurinn Baldur Geirmundsson.

Takk

fyrir að kveikja von

40 milljónir í hverjum mánuði

Honda CR-V
lúxusútgáfa í janúar og maí

10 Honda Jazz
í júní og júlí

Tryggðu þér miða hjá þínum umboðsmanni á Vestfjörðum eða í síma **552 2150** eða á **www.sibs.is**

Silja Jóhannsdóttir, Skálholti, Barðaströnd, sími 456-2080, 451 Patreksfjörður
Íslandspóstur, Bjarkargötu 4, sími 456-1100, 450 Patreksfjörður.
Gestrún Sveinsdóttir, Jaðarkaup Strandgötu 36, sími 456-2614, 460 Tálknafjörður.
Birna Kristinsdóttir, Dalbraut 16, sími 456-2128, 465 Bíldudalur.
Guðrún Bjarnadóttir, Vallargötu 12, sími 456-8393, 470 Þingeyri.
Alla Gunnlaugsdóttir, Ránargötu 1, sími 450-7600, 425 Flateyri.
Söluskáli Esso, Rómarstíg 10, sími 456-6262, 430 Suðureyri.
Ragna Magnúsdóttir, Hólastíg 1, Sími 456-7510, 415 Bolungarvík.
Myndás, Aðalstræti 33, sími 456-4561, 400 Ísafjörður.
Vikurbúðin, Grundarstræti 1, sími 456-4981, 420 Súðavík.
Jónas Helgason, Æðey, sími 566-7604, 401 Ísafjörður.

HAPPDRAETTI

...fyrir lífið sjálft

27.517 vinningar verða dregnir út á árinu. Miðaverð 900 kr.

Eimskip er ...

leiðandi þjónustufyrirtæki sem byggir á framúrskarandi tengslaneti. Eimskip sérhæfir sig í öllu sem snýr að land-, sjó- og flugflutningi, vörudreyfingu og geymslu. Sérstök áhersla er lögð á að taka mið af þörfum viðskiptavina og mæta ólíkum kröfum þeirra. Það er sameiginlegur metnaður bæði starfsmanna og félagsins að gegna forystuhlutverki til framtíðar.

Korngarðar 2 • 104 Reykjavík • Sími 525 7000 • Fax 525 7009 • www.eimskip.is

Eflum kjálkann kaupum vestfirskt

- Gerum tilboð í allar forsteyptar einingar
- Bjóðum uppá vestfirskar gæðahellur
- Steypa. Flotsteypa. Ílagnargólf
- Veitum alhliða lóðaðþjónustu

Ásel ehf s:456-4200 www.asel.is Sindragötu 27 400 Ísafjörður

Ísfirðingar frelsaðir!

Orkan þakkar fyrir magnaðar móttökur við opnum bensinstöðvarinnar í desember. Með opnun stöðvarinnar fékkst ekki bara langþráð samkeppnisfrelsi heldur hefur Skiðafélagið skráð þvillian fjölda Bensinfrelsiskorta, að jafnvel bjartsýnustu menn eru hissa.

Við minnum þá sem skráðu sig fyrir korti í nafni SFÍ, að það þarf að leggja 1000 kr. inná kortið til að félagið fái sínar 1000 kr. Korthafi nýtir svo að sjálfsögðu sínar 1000 kr. til kaupa á eldsneyti með 3 krónu afslætti en Orkan greiðir skiðamönnum.

ÞAD MUNAR UM MINNA

Frá Vallarborg til velgengni

Torfi Björns skipstjóri í viðtali við Gísla Hjartar

Torfa Björnsson á Erninum þekka allir Ísfirðingar og reyndar flestir Vestfirðingar sem eitthvað þekkja til sjávarútvegs. Hann er að verða 79 ára og blæs ekki úr nös. Hann þeysir um á mótorhjóli í ellinni, ekur á eðaljeppa, á skemmtibát og ferðast út um heiminn ásamt Sigríði Króksnes eiginkonu sinni. Þau eiga fjársjóð, sex uppkomin börn, tvær dætur og fjóra syni, 22 barnabörn og 7 barnabarnabörn. Torfi var alinn upp í fátækt í Vallarborg, varð virtur útgerðarmaður og skipstjóri, aflamaður svo af bar. Allt af eigin verðleikum. Það var ekki hlaðið undir hann. Nú er hann hættur til sjós og hefur varpað akkerum, í öruggri höfn í faðmi fjalla blárra. Sestur í helgan stein eftir allt stritið. Um Torfa þyrfti að skrifa heila bók. Hann segir svo skemmtilega frá og af nógu er að taka. Það er ekki hægt í stuttu viðtali í VESTANPÓSTINUM að segja frá lífshlaupi hans, svo hér er bara stíklað á stærstu steinunum - og látið vaða á súðum eins og á Erninum ÍS-18 í ólgusjónum á Vestfjarðamiðum og í Djúpinu.

„Ég er fæddur í Vallarborg á Ísafirði 30. nóvember 1927. Faðir minn var Björn Jóhannesson og var hann innfæddur Ísfirðingur. Móðir mín var Guðbjörg Sigurðardóttir og var hún Önfirðingur. Pabbi var sjómaður alla sína tíð. Síðustu sjómennskuár sín, seinnihluta sjöunda áratugar síðustu aldar, var hann með mér á rækjuveiðum á Erninum hér í Djúpinu.

Ég ólst upp í Vallarborg og þar var mikið fjör og skemmtilegt að vera. Í Vallarborg bjuggju tólf fjölskyldur. Það var ekki mikið pláss sem hver fjölskylda hafði, aðeins

Þessa stórlúðu dró Torfi undir Hornbjargi. Menn verða að giska á þunga hennar því hann fæst ekki uppgefinn hjá Torfa sjálfum. Hann þykist ekkert muna.

eitt herbergi og eldhús. Í þessu húsnæði var allt frá sjó og upp í tíu manna fjölskyldur svo víða hefur verið þröngt. Bærin átti Vallarborg og leigði fátæku verkafólki í-búðir þar, fólki sem þurfti aðstoðar við. Þarna voru margir skemmtilegir persónuleikar, t.d. Adolf Ásgrímsson og Stína konan hans. Dolli var eldheitur kommúnisti og fékk tímarit send frá Sovétríkjunum. Hann var að sýna okkur strákunum þessi blöð. Dolli sagði okkur hve góður maður og

mikill barnavinur félagi Stalín væri. Þetta voru blöð með fallegum myndum og okkur strákunum þótti þetta flott. Á þessum tíma voru allir uppnefndir. Kittí prins bjó á hæðinni fyrir ofan Dolla. Hann átti kraftmikla stráka, Matta, Palla og Gest. Í kjallaranum var Katta-Bína með sína 70, 80 ketti. Bína hafði aldrei gift sig og var einstæðingur. Hún kom oft í kaffi til okkar, nánast á hverjum degi og það var svo mikil kattarhlandslykt af henni að við strákarnir fórum alltaf út meðan hún staldraði við. Foreldrar mínir máttu ekkert aumt sjá. T.d. kom Stjáni málalusi alltaf í kaffi til mömmu á laugardögum á mínúttunni tvö. Stjáni hélt til á Elliheimilinu og kom á hverjum laugardegi til okkar. Stjáni var svo stundvís að hægt var að setja klukkuna eftir honum. Allt þetta fólk í Vallarborg og þar í kring, nema Dollí náttúrlega,

var Alpýðuflokksfólk. Kratar réðu öllu í bænum og Finnur Jónsson var leiðtogi þeirra. Seinna komu Hannibal og Hagalín. Má segja að allt verkafólk og sjómenn í bænum hafi stutt Alpýðuflokkinn.“

Mjólkursamlag Ísfirðinga

Sindragata 2, 400 Ísafjörður, ☎ 456 3251, 📠 456 3933

Óskar Vestfirðingum og öðrum landsmönnum
farsæls nýárs, þökkum fyrir það liðna.
Þökkum gott samstarf og viðskipti á árinu.

Villingar á blóðvelli

„Það voru ekki nema fimmtíu metrar á fótboltavöllinn frá Vallarborg og við púkarnir spörkuðum bolta liðlangan daginn þar. Rósa, kona Helga Finnbogasonar, kallaði völinn blóðvöll og sagði við Samma son sinn: „Þú átt ekki að vera innanum þessa helvítis villinga á blóðvellinum.“ Þetta var malarvöllur og við vorum alltaf allir hrufaðir á hnjánunum. Við vorum nefnilega alltaf að detta í ákafanum í fótboltanum.

Á fjórða áratugnum þegar ég var innan við tíu ára gamall var verið að byggja húsinn við Hlíðarveginn. Í Króknum voru gömul hús, t.d. Króksbærinn. Þarna var mikið mannlíf. Bátarnir stóðu á kambinum í Króknum og niður með öllu Fjarðarstræti. Margir áttu árabáta og trillur og stunduðu sjó. Pabbi átti trillu í Króknum.

Nú, ég stundaði náttúrlega hefðbundið skyldunám í barnaskólanum og gekk bara vel í því. En af því þú spyrd um fyrstu sjóferðina mína skal ég segja þér að ég man hana eins og hún hafi verið í dag. Þetta var um vor og ég var tíu eða ellefu ára gamall. Gunnar Einarsson í Vallarborg átti trillu sem hét Dímón. Gunnar átti heima á hæðinni fyrir ofan okkur. Ég hafði verið að

Á skaki á Erninum grunnt undir Hornbjargi við svokallaðan Rana. Allir eru með gömlu handrúllurnar.

var lítill og taldi fiskana. Þú átt að segja: Það lýsir.“ Þarna lærði ég að segja „það lýsir“ þegar maður sér fisk koma upp á færi eða línu. Ég hafði lúmskt gaman af Gunnari þegar einhver hafði lagt línu yfir okkar línu. Hann fór þá venjulega eftir þeirri línu um stund og hirti af henni fiskinn. Menn urðu nú að bjarga sér.“

Skipstjórnir átrúnaðargoð

„Ég hafði alltaf hugsað mér að verða sjómaður. Pabbi var lengi á Ásbirni með Haraldi Guðmundssyni og á Valbirni með Jóni Kristjánssyni. Mér fannst skipstjórnir á Samvinnubátunum svo hraustir

og flottir karlar. Þetta voru átrúnaðargoð eins og geimfararnir eru hjá unglingunum í dag. Svo voru þeir á þessum líka flottu bátum. Þegar Samvinnubátarnir voru að fara norður á síldina fór hálfur

bærinn niður á höfn að kveðja skip og skipshafnirnar. Þetta þótti svo tilkomumikið, bátarnir nýskveraðir og flottir. Þeir flögguðu í heila stöng þegar þeir fóru út fjörðinn og var það falleg sjón. Samvinnubátarnir voru sjö og stundum fóru nokkrir þeirra saman út þegar þeir fóru norður. Skipstjórnir þótti mér vera feiknakarlar og standa upp úr í þjóðfélaginu. Ég gleymi því ekki þegar Magnús Jónsson var orðinn skipstjóri á Ríkarð sem var nýsmíðað skip. Að sjá Magga í brúnni í hvítum trollarabuxum, hvítum sokkum sem náðu upp á miðjan legg og í grásprengrdri peysu var toppurinn. Ég stóð, strákur um fermingu, á Bæjarbryggjunni og horfði á þetta goð með lotningu. Ég hugsaði mér þá að fara þessa leið í lífinu og var allveg ákveðinn í því.

Fyrstu alvöru sjóferðina fór ég sennilega 1945 með Ásberg Kristjánssyni á Sæbirni. Ég beitti á Sæbirni fyrst en fór svo á sjóinn. Við stunduðum landróðra. Ég var svo sjóveikur að ég hélt ég myndi drepast. Ég stóð ekki í lappirnar og gat ekkert étíð. Jæja, sjóveikin bráði af mér fljótlega og allt gekk vel. Upp úr þessu ákvað ég að fara suður á

Torfi ungur skipstjóri um borð í båt sínum Erni. Myndin er tekin 1970.

var auðvitað dregið á höndum. Þá sagði ég við Gunnar: „Nei, ég sé fjóra fiska.“ Þá sagði Gunnar við mig: „Torfi, þetta mátt þú ekki segja. Ég var sleginn utanundir með blautum sjóvettling þegar ég

vertíð. Ég fór til Vestmannaeyja og var þar þrjár vertíðar. Var bæði að beita í landi og svo var ég um borð á netunum. Ég var á Veigu, 24 tonna bát. Það er merkilegt, þykir mér, að segja frá því að um borð í Veigu var gúmmíbátur, sá fyrsti sem settur var í íslenskt skip. Kjartan í Hrauni, sem gerði Veigu út, hafði verið staddur í Reykjavík og þar frétti hann að flugvélnar notuðu svona báta. Hann setti svo svona bát í Veigu. Þetta var bara fleki sem var pakkadur saman og átti að blást út. Gúmmíbáturinn var geymdur í einni kojunni. Þegar verið var á línuveiðum voru bara fjórir karlar um borð og nóg pláss fyrir björgunarbátinn, en á netunum bættust landmennirnir við. Þá voru komnir átta um borð. Við vorum að henda gúmmíbátum á milli koya og segja: „Hvern andskotann er Kjartan að hafa þetta um borð? Þetta er bara fyrir. Þetta getur engum hjargað. Ef við komumst í bátinn drepumst við úr kulda. Það er ekkert skjól.“ Svona var nú hugsunin. Tveimur árum eftir að ég hætti á Veigu fórst hún. Tveir fórust en gúmmíbáturinn hjargaði fjórum mönnum.“

Keypti mér trillu

„Ég þénadi vel í Vestmannaeyjum. Þegar ég kom vestur á Ísafjörð keypti ég mér trillu af Hrefnu-Kalla í Súðavík. Ég borgaði Kalla fimm þúsund kall fyrir bátinn. Ég skírði bátinn Matthildi eftir föðurömmu minni. Matthildi gerði ég út á línu hérna úr Króknum. Ég þekkti Djúpið sáralítið og hafði bara farið nokkra róðra með pabba í það. Bræður mínir hjálpuðu mér að beita línuna. Ég

Örn ÍS 18 var mikið happaskip og stendur nú uppi á kambi við Sjóminjasafnið í Neðstakaupstað á Ísafirði.

Á BSA mótorhjólínu 1947. Nú þeysir karlinn um allt á splunkunýju mótorhjól í ellinni.

bað svo pabba að sýna mér miðin í Djúpinu. Það var sjálfsagt og hann fór með mér í fyrsta róðurinn. Mér er það minnststætt að þegar hann henti út fyrsta bólinu spýtti hann á belginn og sagði: „Sigur í sjó.“ Það var komin línureнна á Matthildi og línarann svo út. Þegar annar belgurinn fór út kom smellur þegar hann skall á spegilsléttum sjónum í góðviðrinu. Þá sagði pabbi: „Nú er það fiskismellur.“ Það tókst svo vel að leggja og svo var farið í land og lega gefin eins og alltaf. Svo fórum við út daginn eftir og

drógum. Við fengum 14 hundruð pund. Afli var alltaf talinn í pundum þá. Þannig að við fengum 700 kíló á 24 lóðir. Þetta var fyrsti róðurinn. Mér gekk bara þokkalega að fiska á Matthildi. Kitti ljúfur var að róa á sinni Björgu, Valdi vindill á sinni trillu og Jón á löppinni, og svo þeir í Króknum. Ég var svona í miðjum hópnum með fiskiríði. Stundum kom fyrir að ég var með þeim hæstu eftir róðurinn, grísadist á það. Ég hafði gaman af því þegar menn voru að spyrja Kittu ljúf um aflann. Þá svaraði hann: „Það var lítið hjá mér í dag, en strákurinn hans Bjössu var víst eitt-hvað að fiska.“

Ég átti Matthildi bara þetta eina sumar því þá var komin í mig togarabakterían. Mig langaði til þess að komast á togara og sigla og skoða heiminn. Ég sagði við mömmu um haustið að ég ætlaði suður að reyna að komast á togara. Það var ekki nokkur leið að komast á Ísborgina. Ég sagði mömmu að hún mætti eiga Matthildi og hún skyldi selja hana og nota peningana til heimilisins.“

Á togurum

„Ég fór svo suður á togara sem hét Búðanes og var gerður út frá

Stykkishólmi. Þetta var gamall kolakláfur. Það fór nú ekki vel í fyrsta túrnum. Ég fékk vírinn í síðuna og meiddist innvortis og var fluttur inn til Ísafjarðar og lagður inn á Sjúkrahúsið. Ég gat hvorki migið eða skitið. En allt batnaði eftir nokkurra vikna legu. Fyrsti togaratúrin minn var nú ekki björgulegri en þetta.

Næst fór ég á Þórólf sem var samkonar skip og Búdanesið. Við sigldum á Grimsby og fannst mér það helvíti gaman. Svo var flestum þessum gömlu jálkum lagt þegar nýsköpunartogurinum fjölgaði. Þá fór ég á nýsköpunartogarann Ask og var á honum í nokkur ár. Munurinn á þessum skipum var eins og á degi og nótt. Aðbúnaður skipshafnarinnar var allur annar. Við vorum fjórir í klefa á Aski, vaskar, böð og þetta var eins og að vera á hóteli miðað við gömlu kolatogarana. Þar var bara einn lúkar og kojur uppá þrjár fjórar hæðir. Nýsköpunartogararnir voru mikil og góð skip. Fæðið var líka flott þar.

Ég var á Aski þegar fyrst var farið að nota flottroll. Flottrollið var leynivopn sem pukrast var með. Tryggvi Ófeigsson gerði út nokkra togara, Júpíter, Úranus, Marz og Neptúnus. Á þeim skipum voru miklir aflamenn skipstjórar sem báru af með fiskirí. Þeir voru á þessum tíma að þreifa sig áfram með flottroll og tókst að fiska vel í það. Eitt sinn vorum við á Aski í sólskinu og logni suður á Selvogsbanka innan um togara Tryggva. Þeir voru með flottroll og voru að taka tíu og tuttugu poka í holi en við fengum bara skauða. Þegar skauðinn, sem er eins og eista á karlmanni, dinglaði hjá okkur hlógum við karlarnir á dekkinu. Skauði er um fjögur til fimm hundruð kíló. Hinir allt í kringum okkur voru að hífa hvern pokann af öðrum fulla af fiski. Skipstjóri á Aski var Karl Jónsson, mikill aflamaður. Hinir voru ekkert meiri aflamenn en Karl í botntrollið. Karl þoldi ekki að horfa uppá þetta og varð veikur. Við urðum að flytja hann í land og hann var lagður inn á „gódgerðarheimili“ sem var rólega deildin á Kleppi. Hann var ekkert einn um þetta því þarna voru nokkrir togaraskipstjórar fyrir.

Þegar við komum á ytri höfnina í Reykjavík með Karl veikan var strax gengið í að ráða annan skipstjóra á skipið. Það var Sigurjón Einarsson forstjóri Hrafnistu í Reykjavík, gömul kempa frá því hann var með kolatogarann Garðar. Sigurjón kom um borð með sjópokann dinglandi og kastaði honum inn um brúardýrnar. Hann spurði loftskýtamanninn hvað væri að fréttu. Loftskýtamaðurinn sagði honum að Tryggvatogararnir væru að mok-

Hjörtur stafi Bjarnason. Stapinn var mikill vinur Torfa þótt stundum hvessti þeirra í millum í sambandi við rækjuveidarnar. Þeir þóttu báðir með afbrigðum þrjóskir menn.

fiska í flottrollin suður á Banka en þeir sem væru með botntroll fengu lítið sem ekkert. Sigurjón sagði loftskýtamanninum að hafa samband við Markús skipstjóra á Marzinum. Loftskýtamaðurinn sagði það ekkert þýða, flottrollið væri þeirra leynivopn. Sigurjón talaði svo við Markús og fékk gefið upp hvernig útbúa ætti flottrollið. Á leiðinni út setti Sigurjón báðar vaktirnar í að útbúa flottroll. Allt efni var til um borð og sniðið í flottroll. Svo var þetta sett í sjóinn. Fyrst kom trollið alltaf rífið því svo miklir strengir komu í það hjá okkur. Enginn afli var, en alltaf var trollið betrubætt. Loks fórum við

að fiska í þessar nýju græjur, fengum sex poka og svo komust við upp í tuttugu og þrjá poka, hugsaðu þér maður. Svo fylltum við dallinn á þremur dögum, fulla lest og fullt dekk. Við komum í land á sunnudegi og það var landað af dekkinu þá og úr lestinni á mánudag. Við fengum því tveggja sólarhringa frí og það þótti okkur gott. Það var nefnilega aldrei stoppað í landi nema sólarhring eftir hvern túr. Það var svo alveg mok næsta túr og þegar við vorum í landi gerðist það að ég og skipsfélagi minn, Þórður að nafni, vorum í leigubíl í Reykjavík. Þá sáum við Kalla skipstjóra. Þá var hann orðinn nokkuð góður til heilsunnar. Þórður kallaði á Kalla. Þórður þekkti hann vel og hafði lengi verið með honum til sjós. Þegar Kalli kom upp í bílinn til okkar sagði Þórður að nú ætti hann að koma um borð til okkar aftur. Kalli var tregur til en Þórður sagði: „Jú, komdu bara.“ Þórður talaði Kalla til þarna á staðnum og hann tók við skipinu af Sigurjóni, enda hann bara afleysingaskipstjóri. En nú hittist svo illa á að akkúrat þegar við komum á miðin var fiskurinn genginn af miðunum. Ekkert var að hafa og togaranum var lagt um tíma.“

Á salti við Grænland

„Ég fór svo einn túr með Marteini Jónassyni á salt til Grænlands á Bjarna riddara frá Hafnarfirði. Marteinn var Bolvíkingur og finni karl og öðlings maður. Hann var svo spenntur þegar hann var að fiska að hann sparkaði gat á veggklæðninguna í brúnni með löppinni. Svona var hann ákafur. Við vorum á Vestur-Grænlandi og þetta er eitt mesta helvítis puð sem ég hef lent í um dagana. Þarna var svo mikill fiskur að það þurfti rétt að dýfa trollinu í sjóinn og hífa. Í voru alltaf 20-30 tonn, en fiskurinn var svo smár að venjulega þurftum við að henda helmíngnum aftur í sjóinn. Það var ekki hægt að hirða hann í saltið. Allt var hausað, flatt og saltað og siglt með aflann til Esbjerg í Danmörku. Ég sigldi ekki og varð eftir í Hafnarfirði. Þetta voru fjörutíu dagar á fiskirí og gaf góðar tekjur. Fæðið var konunglegt

Stórfjölskyldan. Torfi og Sigríður ásamt börnum sínum. Frá vinstri: Ómar, Dýrfinna, Örn, Gunnar, Laufey og Jóhann Króksnes.

um borð. Við urðum matarlausir og fórum inn til Færeyingahafnar til að taka kost. Þarna var þoka, logn og blíða allan tímann, alltaf sléttur sjór. Ég var á Bjarna riddara þegar ég byrjaði að skjótast í henni Sigríði minni. Hún átti heima í Reykjavík. Árið 1954 giftum við Sigríður okkur.

Síðan fór ég á Egil rauða frá Neskaupstað. Skipstjóri á Agli rauða var Patreksfirðingur, Gunnar Þórðarson að nafni, og var gaman að vera með honum. Hann var bara eins og einn af okkur, hörkukarl og skemmtilegur karakter. Það var mikill strákur í Gunnari. Þarna var ég í eitt ár, enda var skipinu lagt um tíma. Þessir tímar voru erfiðir í togaraútgerðinni. Nokkru síðar strandaði Egill rauði undir Grænuhlíð og fimm menn fórust.

Eftir Egil rauða fór ég með Gauja blakk á Dux frá Keflavík. Dux var sænsk blaðra og 70 tonn. Dux var á línuveiðum og ég varð landformaður þar. Þá vorum við Sigga farin að búa saman í Reykjavík. Sigga átti frænda í Ytri-Njarðvík sem þá var nokkuð fullorðinn og leigði hann og kona hans okkur eitt herbergi með aðgangi að eldhúsi þennan vetur sem ég var á Dux.

Örlögin spinnast

„Ég réð mig svo 1957 hjá Sigurði Péturssyni á Pétur Sigurðsson. Sigurður Pétursson var Bolvíkingur að ætt og var bróðir Ágústs Péturssonar sveitarstjóra á Patreksfirði. Pétur Sigurðsson var 42 tonna bátur nýbyggður í Landsmiðjunni og Sigurður gerði hann út frá Sandgerði. Þá leigðum við Sigga okkur íbúð í Akurgerði í Reykjavík. Við þurftum að borga ársleigu fyrirfram og var það svoldið erfitt. En konan kunni það sem ég kunni ekki og það var að spara. Hún kenndi mér að fara vel með og það kom fljótt hjá mér. Tryggingin var þá 500 krónur á mánuði og það hafði hún til að spila úr meðan ég var suðurfrá. Hvernig hún fór að spila úr því veit ég ekkert um. Sigurður Pétursson gerði út 18 tonna bát á net frá Reykjavík. Það var Örn sem ég eignaðist svo seinna. Báturinn var smíðaður hjá Marzellíusi Bernharðssyni. Þegar svo vertíðin á Pétri Sigurðssyni var búin bauð ég öllum strákunum af honum í mat til okkar Siggú í Reykjavík. Það voru margir Strandamenn í hópnum og ég var að kveðja þá, því að þeir voru að fara norður. Eftir góðan mat fórum við allir ofan í miðbæ og þar byrja örlagaþræðir mínir að spinnast. Þar hittum við Sigurð Pét-

ursson. Sigurður sagðist vera í vandræðum með bát sinn Örn, hann hafi ekkert fiskað í vetur og hann viti ekkert hvað hann eigi að gera við bátinn. Hann spurði strákana af Ströndunum hvort þeir vildu bara ekki taka bátinn og róa á honum fyrir norðan. Karlinn vildi bara losna við bátinn því hann var í hálfgerðu reiðileysi þarna í Reykjavík. Strákarnir settu fyrir sig að vélin í bátinum væri léleg og fóru undan í flæmingi. Ég spurði þá Sigurð hvort hann vildi ekki láta mig hafa bátinn. Svaradi hann að það væri í finu lagi að ég fengi bátinn ef Bjarni Guðbjörnsson bankastjóri í Útvegsbankanum á Ísafirði gúdderaði það. Svo bætti hann við að hann vissi til að Bjarni

væri í borginni og væri staddur í Útvegsbankanum. Hann bað mig koma með sér þangað. Ég hafði ekkert verið á Ísafirði í mörg ár svo ég vissi ekkert hver Bjarni var, þekkti hann ekki neitt.

Við Sigurður fórum í Útvegsbankann. Þegar við komum inn sat Bjarni frammi í anddyri. Sigurður sneri sér að Bjarna, heilsaði, og sagði honum að hann væri með mann með sér sem vildi kaupa af honum bát. Bjarni stóð ekki einu sinni upp og leit á mig og sagðist ekki viss um að vilja fá þennan mann í viðskipti hjá sér, hann þekkti hann ekkert. Þá byrjaði Sigurður að hæla mér á allan hátt. Bjarni lét sig loks og sagði mér að leggja fram 30 þúsund kall, þá fengi ég bátinn. Vegna fyrirframgreiddu húsaleigunnar átti ég ekki krónu með gati, allir aurnir höfðu farið í hana.“

Örninn keyptur

„Ég hringdi því í Jón frænda minn Símonarson vestur á Ísafjörð um helgina. Þá var hann á Ísborginni. Ég sagði Jóni Sími að ég ætti kost á að kaupa bát og bauð honum að vera með í kaupunum. Hann var til í það. Einar Ingvarsson var þá bankastjóri í Landsbankan-

um á Ísafirði. Einar var mikill skíðamaður og var frammi á Dal á skíðum og ómögulegt að ná í hann. Jón fór uppá Dal og hitti Einar í skíðabrekkunum. Jón hafði aldrei verið á skíðum og var á sínum tveimur jafnfljótum. Þarna á Dalnum bað hann bankastjórann um að lána sér 30 þúsund kall til bátakaupa með Torfa Björns. Einar sagðist ætla að gera þetta fyrir hann því Jón væri búinn að leggja á sig að labba uppá Dal til þess að hitta sig. Við gengum frá bátakaupunum 26. apríl 1957. Örninn kostaði 250 þúsund krónur. Afgangurinn var á lánum sem fylgdu bátinum.

Þetta var svakalega finnstur bátur - og sjóskip maður! Þvílíkt! Ég var svo pottþéttur, bara ef ég hélt mér frá landinu, að mér var alveg sama hvernig hann stormaði. Ég lenti í fávíðrum á þessum bát, hann varði sig alltaf og hoppaði á öllum öldutoppum. Ég hugsaði alltaf að ef ég héldi mig frá landinu væri ég öruggur á hverju sem gengi.

Sigríður kona mín hafði ekki hugmynd um að ég væri að basla í þessum bátakaupum og hefði tekið ákvörðun um það niðri í Austurstræti. Þegar Jón Sím var kominn með 30 þúsund kallinn sagði ég Siggú að ég væri búinn að kaupa 18 tonna bát og ætli með hann vestur á Ísafjörð. Þaðan ætli ég að gera bátinn út. Við vorum búnir að eignast tvö börn, þau Dýrfinnu og Jóhann Króksnes. Ég spurði hvort hún ætlaði að koma vestur með mér og hún svaraði því með því að spyrja hvort hún ætti nokkra aðra kosti. Ég sagðist ekki halda það og hún samþykkti þetta. Við áttum ekki mikið innbú á þessum tíma og daginn eftir dreif ég í því að koma því í lestina á Erninum. Ég hafði á þessum tíma aldrei komið niður í vélarrúm á mótorbát og þekkti ekkert til véla. Ég átti að vera vélamað-

Vallarborg, þar sem Torfi er upp alinn, en einar 12 fjölskyldur bjuggu í þessu húsi sem nú er búið að rífa. Þarna er Vallarborgin eins og hún var nokkurum árum áður en hún var rifin. Þá var orðið mjög þrengt að henni, komin blokk við suðurgasflinn og gamli fótboltavöllurinn horfinn undir byggingar. Mynd: Ljósmyndasafnið Ísafirði.

urinn. Það var 90 hesta June Munktel vél í bátinum, tveggja strokka. Strokarnir voru miklir hlunkar og stærri en ég. Ég óttaðist þetta ekkert. Svo hittist á að Jóí Sím og Haukur Helga voru að ljúka við Stýrimannaskólann þetta vor og vantaði far vestur, ég var ekki kominn með skipstjórpróf. Ég réð því þessa tvo garpa til að sigla bátinum með mér vestur. Frúin og börnin fóru vestur með Katalínuflugbát. Mér var kennt að setja vélina í gang og hún gekk þar til ég stoppaði hana við bryggju á Ísafirði.“

Bræddi úr sér í fyrsta róðri

„Ég tók svo 30 tonna skipstjórnarréttindi hjá Símoni Helgasyni á einum degi. Ég þurfti bara að vita hvað kompás væri, hvað væri austur og vestur og misvísun. Ég varð svo skipstjórinn og Jón Sím meðeigandi minn var vélstjóri. Við skveruðum bátinn af og ákváðum að fara á handfæri. Það þekktist ekki hér fyrir vestan að vera á svona stórum bát á færum þá. Þá var bara Hjörtur stapi, pabbi þinn á færum, hann var feikna færakarl eins og þú veist og fiskaði vel. Beggi á Mýri var á Ver á línu og loðnu á vorin. Stærri bátarnir hérna voru á línu og Lammarnir voru alltaf á línu. Enginn þeirra var á færum. Við tókum bátinn í fjöru fyrir ofan Bæjarbryggjuna, við bólverkið við Bæj-

arklósettin, til að þrifa botninn. Arnór Magnússon og Glaði-Bjartur gengu fram á planið. Þeir tóku ekki eftir því að ég var undir bátinum. Ég heyrði að Glaði-Bjartur segir við Arnór: „Þetta getur aldrei gengið hjá þessum dreng.“ Arnór samsinnði þessari skoðun hans. Mér líkaði nú ekki að heyra þetta, en hugsaði með mér að ekki væri ég í miklu álit. Þetta

fer mér aldrei úr minni.

Í fyrsta róðrinum bræddi vélín úr sér. Fall er fararheill segir máltækið og reyndust það orð að sönnu. Guðmundur Þorvaldsson í Þór sagði þegar hann var búinn að skoða vélina að krúmtappinn væri skemmdur. Hann var ekki viss um að geta gert við þetta. Kvæðst vilja reyna því hann hefði gert við eins bilun í bát þegar hann var norður í Djúpuvík. Síðan útbjó hann hring utan um sveifarásinn með þremur þvingum og hnífum til að renna hann niður. Við unnum í gegnum lúgu á vélinni og höfðum ljós inni í sveifarhúsinu. Við vorum á sex tíma vöktum, ég, Jóí Sím, Björn bróðir og Fiddi, að vinna við þetta, snerum sveifarásnum og renndum hann til. Guðmundur kom bara um borð annað slagið til að fylgjast með og eftir tvo sólarhringa kvæð hann nóg komið, bræddi hvítmálm í legurnar og allt var sett saman. Vélín var komin í fínt lag. Eftir þetta gekk hún í þrjú ár, eða þar til ný Scania Vabis var sett í bátinn.

Eftir þetta áfall fór að ganga betur jafnt og þétt. Jón Sím lenti í erfiðum hjónaskilnaði og eftir það vildi hann hætta í útgerðinni og fara á togara. Það var svo mikið varið í Nonna að mér þótti ég vera í vondum málum ef hann hætti. Jón Sím er einn besti verkmaður sem ég hef kynnst í gegnum tíðina. Ég fór að leita mér að sameignar-

manni í stað Nonna. Einar bankastjóri sagði mér að ég skyldi bara vera einn í þessu. Hann sagðist þekkja það af reynslu sinni að það væri best. Ég fór heim til konunnar og við ræddum málin og ákváðum að ég yrði einn í útgerðinni. Eftir það hef ég gert út einn alla tíð og fór að ganga mjög vel. Ég réð góða karla og hafði alla tíð úrvals mannskap. Ég átti þennan bát fram á miðjan níunda áratuginn og eftir það tvo aðra með sama nafni. Ég gaf hann svo á Sjóminjasafnið í Nedstakaupstað og þar stendur hann uppi á kamb. Ég hætti svo útgerð um áramótin 1998-99. Allir þrír bátarnir voru happaskip og ég fiskaði alla tíð vel á þá alla.“

Mokið mikla

„Ég var alltaf á skaki á sumrin á Erninum. Við vorum alltaf sex karlar um borð og stundum var smástrákur sá sjöundi. Diddi dvergur var oft sjöundi maður hjá mér á skakinu. Hann var frammá og baslaði með handrúlluna sína og stóð sig bara vel. Stundum dró hann fiska sem voru stærri en hann sjálfur. Þá þurfti stundum að hjálpa við að sveifla þeim innfyrr.“

Árið 1958 var rækjubátum fjölgað í Djúpinu. Þá komum við þrír nýir inn, ég, Stapinn og Beggi á Mýri. Eftir þetta sundaði ég rækjuveiðar í Djúpinu á vetrum og skak á sumrin. Asgeir Ólason, Geiri með bótina, var lengst af öllum með mér á Erninum, 15 vetur á rækju og svo á skakinu á sumrin. Einnig voru bræður mínir með mér og pabbi var tvo vetur um borð, þá orðinn rígfyllordinn.

Eitt sinn lentum við í moki á skakinu á Erninum. Þetta var í kringum 1960 og seint um haust. Þú, Gísli litli stapi, varst háseti hjá mér, 12 ára gamall og skakaðir á hekkinu fyrir aftan mig. Við vorum sex karlar á, og þú, púkinn. Kátí-Láki var kokkur um borð og við vorum út af Drangaskörðunum. Þá sá Láki fuglager fyrir utan okkur og bentu mér á það. Ég keyrði í gerið og þar var botnlaus stórporskur á hverju járn, mofiskur. Við feng-

Hér má sjá Vallarborg á fyrri hluta síðustu aldar. Þarna var nægt athafnasvæði fyrir Vallarborgar-krakkana allt um kring og fótballavöllurinn við húsagaflinn. Mynd: Ljósmyndasafnið Ísafirði.

um þarna í dallinn á sex tímum, eða 13 tonn eins og lestin tók, sex karlar og þú varst sjöundi. Þetta er mesta mok sem ég hef lent í um ævina. Guðjón Loftsson var um borð og hann var frá Hólmavík. Guðjón útvegaði löndun inni á Hólmavík og síðan átti að taka annan túr á sama stað eftir löndunina. Þegar við vorum búnir að draga nokkur hundruð kíló gerði snarvitlaust norðvestan óveður um kvöldið, ekta haustgarð með stórsjó. Allir fóru í að gera að aflanum og koma honum í lestina, en þú varst settur aftur í stýrishús til að andæfa móti veðri og sjó eftir kompásnum meðan gert var klárt á dekkinu. Komið var svartamyrkur. Vélin vildi sóta sig þegar lengi var búið að vera í andófi. Þetta var gamli June Munktellinn. Svo kveikti hún í sótinu og eldstólpinn stóð marga metra upp úr púströrinu, og neistaflugið maður. Síðan kviknaði í vélarhúskappanum kringum rörið. Ég gekk í að slökkva og það gekk fljótt að ráða við þetta. Ég man hvað þú, smápúkinn, varðst hræddur. Svo var haldið heim og var þetta síðasti túrinn þetta sumar. Eins og ég sagði var þetta mesta mok sem ég hef lent í á færum. Allt var þetta Kátí-Láki að þakka því hann tók eftir fuglagerinu. Ég fyllti oft Örninn, 18 tonn, á þremur dögum, en þetta, 13 tonn á sex tímum var alveg einstakt.“

Erfið heimsigling

„Á rækjuveiðunum í Djúpinu var siglingin heim oftast erfiðust í náttmyrkri, byl og stormi áður en ég fékk radarinn. Verst var að vera í Inn-Djúpinu, ef hann gerði norð-

austan 9 til 10 vindstig og snjókomu um háveturinn. Stundum sá maður ekki fram fyrir stefnið og átti eftir að koma sér heim. Í Inn-Djúpinu er sannkölluð skerjasigling, þar eru Brestskerin, útaf Breiðfirðinganesinu og skerin norður af Borgarey. Þetta er eins og berjaskyr og mikil áhætta. Oft þurfti mikla aðgæslu og heppni. Ég veit ekki hvort ég var nokkurn tíma hætt kominn. Einu sinni lenti ég í rosalegri heimsiglingu. Við vorum við Melgraseyrbryggjuna, ég og Beggi á Mýri á Ver. Það spáði stormi en var þó þokkalegt veður. Það var að byrja að hvesa. Þarna við bryggjuna urðum við varir við að veðrið byrjaði að dúra og það lagaðist. Beggi ákváð að fara heim en ég ákváð að verða innfrá. Beggi fékk fínt veður alla leið heim. Við Arnarnesið kallaði hann í mig og sagði mér að veðrið hefði verið skaplegt á leiðinni. Þá ákváð ég að fara heim. Þegar ég var kominn rétt út fyrir Melgraseyroroddann skall á glórulaust fárveðri, alveg brjálað veður og allt ætlaði sundur að ganga út fyrir Kaldalónið. Strengurinn er alltaf svo sterkur út úr Lóninu í norðaustan átt. Báturinn hamaðist eins og skoppara-kringla. Ég var ekkert betur settur með að snúa við. Rokið var svo mikið að dýptarmælirinn sýndi ekki vegna froðunnar í sjónum. Það var bara kompásinn og klukka. Vogun vinnur vogun tapar. Þetta hafðist allt. Ég vissi að ef ég færi grunnt út með Snæfjallaströndinni hefði ég rok og byl, en sjólaust. Ef ég væri hins vegar vestar í Djúpinu væri minni vindur, betra skyggni en haugabára. Svo ég hélt út mitt Djúp eftir að kom út fyrir Æðey. Þetta lánaðist. Seinna sagðist Beggi hafa séð eftir að hafa kallað í mig, því eftir að hann kom inn á Skutulsfjörðinn hafi rokið og bylurinn skolið á. Hann sagðist hafa verið skíthréddur yfir að hafa sent mig af stað heim.“

„Ég var hér og þar“

„Rækjukarlarnir voru alveg sérstakur þjóðflokkur. Rækjan var kvótasett. Það fylgir öllum skömmt-

unarseðlum að menn eru ekki sáttir og erfitt er að vera undir ströngu eftirliti. Maður trúði máttulega á fiskifræðingana og fannst þeir vera eins og veðurfræðingarnir sem spáðu í veðrið. Manni fannst ekki allt ganga upp sem frá þeim kom. Sumir trúðu á þessa menn og aðrir ekki. Margir rækjukulanna voru skemmtilegir karakterar. Allir höfðu sitt sjónarhorn á málín. Við vorum allir kóngar og sérvitringar, hver út af fyrir sig. Þegar við vorum komnir upp á bryggju var allt á léttu nótonum. Ég á ansi skemmtilega sögu sem pabbi þinn sagði mér.

Sagan er svona: Við vorum mikið fyrir það rækjukularnir að láta ekki vita ef við vorum að fiska vel og gáfum ekki upp veiðistaðina sem við vorum á. Oft voru þetta smá bleyður sem voru ekki nema eitt til tvö hundruð metrar á lengd. Hjörtur stapi vissi af Begga á Mýri

inni á Ísafirði í góðri veiði. Morguninn eftir hittust þeir á bryggjunni á leið á sjóinn. Stapinn spurði Begga hvar hann hefði verið daginn áður. „Hvar var ég?“, svaraði Beggi, „ég var hér og þar, og á öllu dýpi.“ Eftir þetta svar var Stapinn engu nær.“

Í flækju við Stapann

„Oft var verið að toga uppi í bröttum köntum. Bátarnir voru oft margir á sömu veiðislóð og oft þröngt. Ekki var alveg hægt að virða alltaf siglingareglurnar undir slíkum kringumstæðum og sá varð að víkja sem átti hægara með það, án tillits til reglnanna. Allur gangur var á þessu og menn harðir á sínu og margir viku ekki fyrr en í fulla hnefana. Ég var ekki barnanna bestur og Hjörtur stapi ekki heldur. Eitt sinn vorum við að toga hvor á móti öðrum í suðvestan brælu, ég

og Stapinn, inni á Skötufirði í bratta kantinum fram af Litlabæ. Hvorugur vildi víkja, enda erfitt um vik. Jæja, þarna er um það engum blöðum að fletta að trollin festust saman. Ég var á öflugri bát og með sterkara spil og ég hífði allt draslið upp. Stapinn hífði bara slakann hjá sér. Allt heila klabbið lenti því mín megin. Ég hugsaði með mér: „Helvíti, lendi ég nú í Stapanum. Nú verð ég að sitja á mér.“ Pabbi var með mér, orðinn aldraður, og þú með Stapanum, föður þínum. Stapinn kom um borð til mín að hjálpa mér að greiða í sundur draslið. Þá segir hann við mig: „Þið á þessum stærri bátum. Þið víkið aldrei.“ Ég sagði ekkert. Smátt og smátt óx þetta karp orð af orði. Svo fór að þykkna í mér. Þetta var mikið basl og ekki hægt að hreyfa skrífu því netið flaut upp undir hana. Stapinn sagði þá: „Þú hefur nú getað hliðr-

LAUSNIR sem tryggja árangur

Gutenberg þjónar viðskiptavinum sínum í öllu er viðkemur prentun: rásgjöf, hönnun og umbroti, offseti og stafrænni prentun, bókbandi og dreifingu. Nær væri að tala um miðunar fyrirtæki því Gutenberg hefur óhikað sýtt inn á ný svið í takt við nýja tíma og býður margvíslega þjónustu umfram hið hefðbundna prentverk. Dæmi um það eru ePóstur Gutenbergs og þjónusta tengd markpósti sem nýtt stóðugt meiri vinsælda.

Gutenberg ehf.
Síðumilla 16
108 Reykjavík
Sími 545 4400
Fax 545 4401
www.gutenberg.is

að aðeins til.“ Þá sagði ég fokillur: „Hjörtur, ef þú heldur ekki kjafti gef ég þér bara einn á hann!“ „Já“, sagði hann, „það er eftir þér, helvítis auminginn þinn, að gefa gömlum manni á kjaftinn.“ Þá losnaði allt draslið allt í sundur. Þá var Stapinn á besta aldri. Þetta var okkur báðum að kenna, alla vega í þetta skiptið. Þetta er bara dæmisaga um samskipti milli góðra vina í hita leiksins.

Við stunduðum rækjuveiðar um nokkur ár í Ófeigsfjarðarflóanum og lönduðum í bát sem flutti aflann vestur á Ísafjörð og höfðum bækistöð við síldarbryggjurnar á Eyri í Ingólfsfirði. Eitt sinn lágum við við bryggju á Ingólfsfirði. Stapinn bað mig þá að koma með sér upp í símstöð að tala við símstjórnann sem var Guðjón Guðmundsson hreppstjóri á Eyri. Karlinn var sérstakur karakter. Stapinn kynnti okkur og kallaði sig Hjörtur stapa. Þá sagði karlinn: „Nú, ert þú Hjörtur stapi sem drepur meira á þurru landi en á sjó.“ Stapinn var nefnilega mikill veiðimaður á fugl og tofu. Svo fór vel á með okkur.“

Sigga vildi helst Skötufjörðinn

„Þetta var mjög erfitt að stunda veiðar frá Ingólfsfirði. Aðallega skerjasiglingin á leiðinni norður og heim aftur um hávetur. Það er mjög óhreint eftir að kemur nokkuð austur fyrir Horn. Eitt sinn voru þrír bátar á heimleið fyrir jólin, þeir Hjörtur stapi á Einari, Pétur Bjarnason á Farsæl og Siggi frá Eyri í Skötufirði á Fræg. Á heimleiðinni gerði á þá norðaustan rok með miklum sjó og byl. Farsæll fékk á sig brot í Straumnesröstinni og fór heilan hring. En allt blessaðist og allir náðu þeir heim eftir nokkra hrakninga. Í því veðri lá ég inni á Djúpvík. Það gengu svo hafsjóarnir inn að bryggju að ég varð að setja fast með akkeriskedjunni í fríholtin á bryggjunni. Þá varð átakið miklu mýkra í átökunum.

Sigríður eiginkona mín vildi hafa afskipti af mér þegar ég var á rækjunni. Hún hafði tröllatrú á því að ég fiskaði alltaf vel á Skötufirði og sagði mér oft að fara þangað. Ef rækjan stóð útundir Bolungarvík þá klikkaði það ekki að mér gekk

illa að fiska á þeim slóðum. Hinir fiskuðu samt ágætlega. Eitt sinn kom ég í land með öngulinn í rassgatinu, hafði ekkert fiskað þarna útfrá. Þá sagði Sigga að ég ætti að hætta að fiska þar, hún væri alltaf að segja mér það. Ég hlustaði ekkert á þetta og hélt áfram að reyna vegna þess að hinir voru að fiska þarna. Ég fékk ekkert. Alltaf sagði Sigga þegar ég fór í sjóferð: „Farðu varlega Torfi minn og Guð veri með þér.“

Seint farið í nýja hjónarúmið

„Ég stofnaði rækjuverksmiðju á Ísafirði árið 1970 ásamt nokkrum rækjukörlum, Rækjustöðina. Við breiddum svolítið úr okkur og stofnuðum rækjuvinnsluna Rit mörgum árum seinna, að stofni til sömu menn. Þetta fór allt yfirum að lokum og allir þekkja þá sögu. Nú er enginn bátur á rækjuveiðum í Djúpinu og hefur svo verið í nokkur ár. Ég tel það mistök að ekki séu stundaðar rækjuveiðar í Djúpinu.

Ég var með Vonina frá Keflavík, 180 tonna bát, og Sæborgu frá Reykjavík, 250 tonn, á úthafsækju um nokkurra ára skeið. Ég reri svolítið stíft á þessum bátum og fiskaði vel. Konan varð fimmtug 9. ágúst þegar ég var með Sæborgina. Hún fékk hjónarúm í afmælisgjöf. Nokkrum dögum eftir afmælið var ég að landa á Ísafirði og fór heim í kaffi. Ég spurði Siggu hvort hún væri ekki farin að sofa í rúminu. Hún sagðist ekki ætla að sofa í rúminu fyrr en ég væri kominn í land. Ég kom ekki í land fyrr en í októberlok. Í rúmið fórum við ekki fyrr.

Árið 1998 sameinaði ég útgerð mína inn í Hraðfystihúsið í Hnífsdal. Það var gæfuspör og þar lenti ég í góðum félagsskap. Seinna keyptu þeir af mér allan pakkann og þar átti ég góð viðskipti við heiðursmenn. Þá hætti ég til sjós.

Ég hef nú alltaf verið svolítið sérstakur og skríttinn. Ég keypti mér vandaðan skemmtibát, hraðbát, og skírði hann Örn. Mér þótti nú leiðinlegt að fá ekki einkennisstafina ÍS-18 á hann. Það má bara vera á fiskibátum. En ég fékk mér ÍS-18 sem einkanúmer á nýja jeppann minn. Ég keypti mér svo mótorhjól á gamalsaldri og leik mér á því.

Árið 1947 átti ég mótorhjól og setti mér það takmark að eignast mótorhjól þegar ég hætti til sjós. Nú hefur sá draumur ræst.“

Spáð í stjörnur

„Ég tók mótorhjólapróf 76 ára gamall. Í gamla daga keyrði ég alltaf réttindalaus. Halldór Jónmundsson, yfirlögregluþjónn sagði við mig að ég ætti ekki vera á hjólinu að sunnanverðu á Eyrinni. Ég ætti að halda mig í Fjarðarstrætinu því þar væri minni umferð. Ég fer annað slagið á hjólið. Svo sit ég um borð í Örninn í höfninni og læt hana rugga mér þegar bátarnir þeirra Kiddýar og Hafsteins koma inn. Ég fer líka af og til á sjóstöng að fá mér fisk í soðið. Ég fæ ekki konuna með mér. Hún er vön á sjó og var með mér á öllum veiðum hér áður fyrr. Hún var háseti hjá mér í nokkrar vikur á rækjunni. Ég lét munstra Siggu á Örninn á sýsluskrifstofunni. Sumir héldu að ég ætlaði að róa einn, en það var bannað, og ætlaði bara að hafa konuna munstraða til að fara í kringum það. Stundum reri ég einn ef karlarnir voru veikir. Eitt sinn þegar Sigga var með mér beið löggan á bryggjunni til að athuga málið. Ég stríddi þeim með því að láta Siggu vera inni í stýrishúsinu þegar ég lagði uppáð. Ég fór frammá og rétti þeim endann en þeir tóku ekki einu sinni við honum. Þá fór ég uppá bryggjuna og setti fast. Svo kallaði ég á Siggu. Þá voru þeir fljótir að koma sér á burt. En Sigga hefur ekki áhuga á sportbátum. Ég ætla að eiga bátinn áfram þrátt fyrir það. Það er gaman að fara um borð og spá í stjörnur.

Nú framundan er bara að lifa lífinu, mótorhjólíð, jeppinn, báturinn og svo náttúrlega Sigga, börnin og barnabörnin. Við erum úti á Spáni í sumarhúsi svona þrjá mánuði á ári. Við flökkum út um allt og gerum allt til treina lífið. Það er svo gott að vera gamall maður hér á Ísafirði, í faðmi fjalla blárra“, sagði þessi síkati og hressi öldungur að lokum í viðtali við VESTANPÓSTINN.

-GHj.

Ef þú verslar á Netinu...

...hafðu þá vaðið fyrir neðan þig

Verified by
VISA

4000 0014 3456 7899

Fáðu sent lykilorð svo að þú getir nýtt þér vottun VISA (Verified by VISA)

Ef þú verslar á Netinu getur þú búist við að verða beðin/n um lykilorð til að staðfesta að þú sért réttur eigandi að VISA-korti þínu. Notkun á vottun VISA er einföld og ókeypis. VISA veitir þjónustuna til að auka öryggi í verslun á Netinu. Það eina sem þú þarft að gera er að sækja um vottun VISA á heimasíðunni <http://www.visa.is> og þú færð lykilorðið sent heim.

VISA

Öryggi og þægindi!

GULLVILD

- vertu góðu vanur

*Í Gullvild færðu betri kjör
og frábæra þjónustu*

Þinn ávinningur:

- 200 friar debetkortafærslur
- 6% endurgreiðsla vaxta
- Ókeypis guldebetkort
- Ókeypis greiðsluþjónusta
- 50% afsláttur af gullkreditkort
- Betri vaxtakjör

GULLVILD ÍSLANDBANKA er heildarþjónusta sem hentar jafnt einstaklingum sem fjölskyldum og skilar drjúgum ávinningi í formi afsláttar og endurgreiðslu. Auk þess standa þér ýmsir þjónustubættir til boða þér að kostnaðarlausu.

Fáðu nánari upplýsingar um Gullvild hjá þjónustufulltrúum okkar, í þjónustuveri í síma **440 4000** og á **isb.is**.

ÍSLANDBANKI | 100%